

Tfs

TIDSKRIFT
FÖR
SCHACK

NR 7 ÅRGÅNG 96 1990

Vilken födelsedagspresent!

Den 17 augusti fyllde Thomas Ernst 30 år. Det firade han med att dela nionde plats i Lloyds Banks-turneringen i London, där han fullbordade en svit om 27 turneringspartier i följd utan nederlag (personligt rekord). Samtidigt klättrade han över 2500 i ranking. Det innebär att han får en fin present av FIDE-kongressen i höst – stormästartiteln!

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi: Zenita Andersson, Magistratsvägen 55 B:323, 222 44 Lund, tel 046/14 58 10.

Prenumerationer: Bo Aurell, Krutvägen 3, 281 44 Hässleholm, tel 0451/364 11.

SSF:s Tfs-kommitté: Hakon Persson, Bo Plato och Zenita Andersson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1990 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 180:-, för övriga 225:-.

Annonspriser: Helsida 2 000:-, halvsida 1 200:-, kvartssida 700:-, sista sidan av omslaget 3 000:-.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Pia i OS-laget!	273	Växjöspelen	306
Tredubbel Göteborg i M-Elit	274	Göteborg Open	306
Erik Hedman kadettmästare	279	Pristävlingen i nr 5	309
SM-resultat	281	Dödsrunor	309
Biel och OHRA-festivalen	284	Angrepp vid rockad åt olika håll	310
Kjell Krantz kommenterar	286	Första utbytet Gotland-Ösel	313
Den förste positionsspelaren	289	Läsarbrev	314
Gausdalfestivalen	292	Studier	315
Thomas Ernst kommenterar	293	Problem	316
Winge Sverigemästare i korr	295	Avesta Open	318
Ungdomssidorna	297	Christian IV Open	319
Limhamn Open	302	ICCF:s rankinglista	IV

Omslagsfoto: Björn Ansner

Nästa nummer

beräknas utkomma i slutet av oktober. Ur innehållet: Interzontturneringarna, landskampen mot Finland, junior-VM m m. Manusstopp för nr 8: 3 oktober, för nr 9 29 oktober!

Pia i OS-laget!

Pia Cramling, 27, kommer att ingå i herrarnas OS-lag i Novi Sad, Jugoslavien senare i höst. Därmed skriver hon historia – igen! Aldrig tidigare har det ens varit tal om att en kvinnlig spelare skulle få plats i herrlaget.

Men det är helt i sin ordning. Pia ligger på tredje plats på den gemensamma rankinglistan. Inte många har så positiv och så professionell inställning som hon.

□ Förbundskapten Håkan Åkvist har tagit ut följande lag: 1) Ulf Andersson, 2) Ferdinand Hellers, 3) Lars Karlsson, 4) Pia Cramling, 5) Tom Wedberg, 6) Richard Wessman.

Damlaget: 1)Borislava Borisova, 2) Anna Benér, 3) Viktoria Johansson, 4) Susanne Berg.

□ Damlaget blir naturligtvis kraftigt försvagat, men det kan inte hjälpas. Särskilt roligt är, tycker vi, att 16-åriga Viktoria får chansen. Och hon är inte yngst – Pia Cramling och Siv Bengtsson var bara 15 när de i Buenos Aires 1978 var med om att spela hem en sensationell svensk seger i damernas B-final.

Pia är för övrigt heller inte först med att tävla i ett herrlag i OS. I Dubrovnik 1950 avverkade Chantal Chaudé de Silans sex partier i det franska lag som toppades av Tartakower och Rossolimo. I Thessaloniki 1984 spelade faktiskt Anna Benér vid fyra tillfällen för Brittiska Jungfruöarna samtidigt som Rami Hamid satt på tredje bord för Bangladesh.

□ Det är i alla händelser ingen risk att Pia drabbas av samma öde som Sonja Graf – på sin tid den enda verkliga rivalen till legendariska Vera Menchik – som en gång i en turnering fick sitt parti mot Moshe Czerniak avbrutet. Ordet till Gideon Ståhlberg:

– Jag hade inte varit närvarande och frågade hur avbrottsställningen var. "Det är ett tornslutspel", svarade Czerniak litet undvikande.

– När partiet fortsatte visade det sig, att Sonja Graf hade kung, torn och fem bönder mot Czerniaks kung och torn. En vanlig dödlig hade naturligtvis givit upp, men Czerniak kämpade tappert och kapitulerade först då en av Sonjas bönder förvandlades till dam. Två damer blev för mycket även för honom...

★ ★ ★

□ I och med september månads utgång lämnar Lennart Friberg Tfs. Vi är honom skyldiga stort tack för det arbete han har utträttat för tidskriften under snart två år i egenskap av ansvarig för ekonomi, prenumerationer m m.

Denna typ av verksamhet är full av "osynligt" men tidsödande arbete. Våra gemensamma erfarenheter har gett oss enorm respekt för gångna tiders tidskriftsutgivare som skötte allt så att säga för hand, utan hjälp av datorer och andra moderniteter.

□ De ekonomiska frågorna kommer i fortsättningen att handhas av Zenita Andersson, civilekonom i Lund. Ansvaret för prenumerationer övertas av Bo Aurell, Hässleholm, redan bekant för Tfs' läsare bl a som partikommentator.

■ SM-reportaget svällde i år och vi fick inte plats med allt i vårt förra nummer. Alltså bjuder vi på ytterligare ett stort SM-block med turneringsreferat, partier, resultatlistor m m.

En trio att hålla utkik efter i SM-gruppen nästa år, fr v Magnus Carlhammar, Ingvar Andréasson och Rikard Winsnes. Foto: Lennart Friberg.

TREDUBBELT GÖTEBORG I MÄSTARELITGRUPPEN

Årets Mästarelitgrupp blev en stor framgång för Göteborg, som kunde besätta alla tre platserna i nästa års SM-grupp genom trion Ingvar Andréasson, Magnus Carlhammar och Rikard Winsnes. Det skedde efter en toppstrid präglad av ovanligt få omkastningar för en så lång turnering.

Att det fanns goda utsikter för hemmaspelarna kunde man i och för sig ana redan efter en titt på startfältet, det såvitt man kan bedöma starkaste i Mästarelitgruppens för all del ännu bara treåriga historia. Fem av gruppens sex göteborgare var de enda med tidigare erfarenheter av SM-gruppen. Ingvar Andréasson och Rikard Winsnes hade dessutom som de enda erövrat IM-inteckningar.

Ändå fanns det andra spelare med kapacitet för SM-gruppen. Närmast tänker man kanske på Thorstein Thorsteinsson som förde årets Öppna SM i Malmö bara för att

snubbla på mållinjen, eller på Per Vernersson med övertygande segrar i Junior-SM 1988 och i den senaste Hallsbergsturneringen.

Det blev dock en verklig outsider, näst lägst rankade Stefan Sandén, som tog på sig rollen som hare och anförde fältet under de första ronderna. Sedan han hade fångats in blev emellertid striden där framme ganska enahanda. Här är den i sammandrag:

Rond 1-6: Stefan Sandén, SK Passanten drar upp farten och toppar, ensam eller delat.

Rond 7: Ingvar Andréasson, SK Kamraterna och Magnus Carlhammar, SS Manhem delar ledningen som efter detta stannar kvar inom arrangörsstadens gränser.

Rond 9: Rikard Winsnes, SS Manhem ansluter till täten och det är tredubbelt Göteborg.

Rond 11: De tre göteborgarna leder en-samma och släpper hädanefter inte sitt för-språng.

Rond 14: Ledningen har utökats till 1½

poäng och trojkan är klar för Helsingborgs SM-grupp trots att en rond återstår att spela.

Det skall medges att skeendet ovan i viss utsträckning är en efterhandskonstruktion; det låter som om slutresultatet nästan var ödesbestämt. Så var det nog ingen som upplevde det under turneringen. Avståndet till förföljarna, utöver de nämnda främst Göran Åström, Wasa SK och Lars-Göran Eklund, Skara SS var inte stort. Det är dock inte fel att säga att de tre medaljörerna dominerade tävlingen.

1. I Andréasson, SK Kamr.	-	1	½	1	½	1	0	0	½	½	½	1	1	1	1	1	10½
2. M Carlhammar, SS Manh.	0	-	½	½	1	1	½	1	½	1	½	½	½	1	1	1	10½
3. R Winsnes, SS Manhem	½	½	-	1	1	½	½	½	0	0	1	1	1	½	1	1	10
4. G Åström, Wasa SK	0	½	0	-	½	1	½	1	½	1	½	1	1	0	1	0	9
5. L-G Eklund, Skara SS	½	0	0	½	-	½	1	1	0	1	1	0	0	½	1	1	8
6. T Thorsteinsson, Upsala ASS	0	0	½	0	½	-	½	½	1	½	0	1	½	1	1	1	8
7. A Ziegler, AK-77	1	½	½	½	0	½	-	1	0	1	0	½	½	1	1	0	8
8. P Vernersson, Linköp. ASS	1	0	½	½	0	½	0	-	1	½	½	1	½	1	0	1	8
9. S Sandén, SK Passanten	½	½	1	0	1	0	1	0	-	0	1	½	1	½	0	1	8
10. L-E Johansson, SK Kamr.	½	0	1	½	0	½	0	½	1	-	1	½	0	1	½	1	8
11. C Jepson, Lunds ASK	½	½	0	0	0	1	1	½	0	0	-	½	1	0	1	1	7
12. I Kristiansson, Farsta SK	0	½	0	½	1	0	½	0	½	½	½	-	1	0	½	1	6½
13. M Eriksson, SS Manhem	0	½	0	0	1	½	½	½	0	1	0	0	-	½	½	1	6
14. K Olsson, Sandvikens SK	0	0	½	0	1	0	0	0	½	0	1	1	½	-	½	1	5½
15. J Eriksson, Västerås ÖSK	0	0	0	1	0	0	0	1	1	½	0	½	½	½	-	0	5
16. T Sandström, Upsala ASS	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	-	2

■ Ny i SM-gruppen: Ingvar Andréasson

Andréasson var högst rankad i startfältet och hörde till favoriterna i kraft av detta och andra meriter, bl a två IM-inteckningar. Vid förra starten i SM-gruppen, i Stockholm 1987, gjorde han bra ifrån sig och var inte långt från att förnya kontraktet.

Andréasson karakteriseras ibland som en "avig" eller rent av "irrationell" spelare. Riktigare är att säga att han har blick för det oväntade. Som taktiker är han farlig, men hans kanske främsta styrka är en förmåga att orientera sig i nya ställningar. Andréasson satsar gärna lite material för att få en ställning han trivs i – helst med dynamiska möjligheter.

FRANSKT PARTI (C 16)

Johan Eriksson
Västerås ÖSK

Ingvar Andréasson
SK Kamraterna

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 Dd7 5. Dg4 Lf8 (!)

Samma drag kan följa efter 5. a3. Den variant svart valt har använts av bl a Lars Karlsson.

6. Sf3 b6

Den ultrapositionella tanken bakom svarts spel är att först fixera bönderna i centrum och spara den goda löparen men byta av vitfältaren. En liten bonus är att Sc3 står i vägen för c2-c3 när svart omsider angriper vits centrum. Nackdelen är förstås att det kostar tid som vit kan utnyttja till att luckra upp svarts kungsflygel.

7. Le3 Se7 8. 0-0-0 a5 9. Dh3?

Vit slår in på en felaktig plan. Bättre vore att försöka locka fram svagheter på de mörka fälten genom 10. h4 följt av h5-h6, om inte svart spelar 10. -h5. Vit vill i partiet göra g4 jämte f4-f5, men han har inte alls ställt upp pjäserna för det.

9. - La6 10. g4 a4 11. Sg5 h6 (!) 12. f4 hxg5! 13. Dxb8 Sg6

För kvaliteten har svart fått en bonde, men

viktigare är att vits aktiva spel snöps för överskådlig tid. När hjälpbonden på f4 försvinner undermineras dessutom vits centrum.

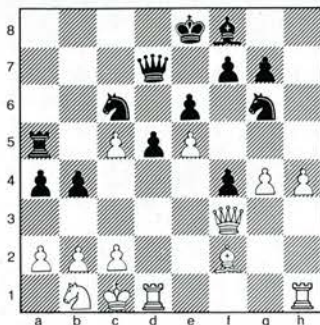
14. Dh3 gxf4 15. Lf2 b5

Problemet med vitlöparen är redan löst och svart gör sig därför ingen brådska att byta av den. Frågan är dock om det inte hade varit bättre att genast gå till stormen mot centrum med 15. – c5. Nu hinner vit organisera motspel mot f-bonden.

16. Df3! b4 17. Sb1?

Bättre var 17. Se2 även om draget berövar damflygeln en försvarare. Det hotar dock 18. Sxf4, t ex 17. – Lc4 18. Sxf4 Lxa2 19. Sxg6 fxc6 20. Ld3, eller 18. – Sxf4 19. Lxc4, eller 18. – b3 19. Lxc4. Svart får fortsätta med 17. – c5, med en sund ställning, eller möjligen angreppsförsöket 17. – b3!?

17. – c5! 18. Lxa6 Txa6 19. dxc5 Sc6 20. h4 Ta5

Nu störtar vits kringrända centrum samman; c-linjen och terräng på damflygeln ger ypperliga angreppschanser.

21. h5 Sgxe5 22. Dxf4 Dc7 23. Dg3 Lxc5 24. h6

Vits motspel på h-linjen är för långsamt. Den svarta löparen blir nu en fruktansvärd angripare, men byte av den ger svart tempo i angreppet, t ex 24. Lxc5 Txc5 25. Th2 Sd3! eller 25. Td2 Sd4 26. Thh2 b3 27. axb3 Sxb3!.

24. – gxh6 25. Txxh6

25. Lxc5 Txc5 26. Txxh6 leder till matt efter 26. – Txc2! 27. Kxc2 Sd4! 28. Kd2 Dc2! 29. Ke3 Dc4! 30. Kf2 Dc2! osv.

25. – Ld6!

Med sikte på f4...

26. Th8! Kd7 27. Th7 Kc8 28. Dh3 Sc4 29. Sd2 Lf4 30. Dh5

Eller 30. Le1 Sd4 31. Dd3 b3.

30. – S6e5 31. g5 b3 och vit överskred betänketiden.

■ **Ny i SM-gruppen: Magnus Carlhammar**

Också Carlhammar debuterade i SM-gruppen 1987 efter vinst i mästarlassen året innan i Malmö. Han är som spelare urtypen för den solide strategen, anlägger sina partier grundligt och gnolar möjligen för sig själv när han nått slutspelsfasen. Carlhammar kom med i Mästarelitgruppen som siste man och får betecknas som överraskningen i tätstriden.

– Min målsättning är att remisera de första tio partierna, sade han efter tre ronder.

Men ju längre turneringen led, desto mer avlägsnade han sig från den "målsättningen". På sistone har han tillsatt några droppar gift i den positionella bägaren, vilket också har givit fler vinster.

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 87)

Johan Eriksson **Magnus Carlhammar**
Västerås ÖSK SS Manhem

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cxd5 Sxd5 5. e4 Sxc3 6. bxc3 Lg7 7. Lc4 0–0 8. Se2 c5 9. 0–0 Sc6 10. Le3 Lg4 11. f3 Sa5 12. Ld3

Med 12. Lxf7! ger sig vit in på det bonde-rov som Karpov populariserade i den senaste VM-matchen.

12. – cxd4 13. cxd4 Le6 14. Te1

Här offerar vit ofta kvaliteten på a1 genom 14. d5 eller 14. Da4 a6 15. d5.

14. – Lxa2 15. Da4 Le6 16. d5 Ld7 17. Db4 e6 18. Tfd1

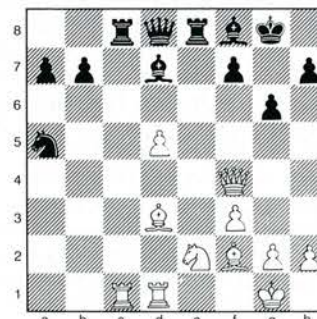
Jusupovs drag. Det äldre 18. Sc3 användes av Robert Åström mot Thomas Ernst i SM-gruppen. Efter 18. – exd5 19. Sxd5 Lc6 20. Tfd1 Lxd5 21. exd5 Te8 22. Lf2 Le5 23. Lb5 Ld6 24. Da4 Tf8 25. Lh4 f6 26. Te1 b6 27. Te6 Le5! 28. Txc5 stod vit bättre, även om partiet mynnade ut i remi.

18. – exd5 19. exd5 Te8 20. Lf2 Lf8

Stampartiet Jusupov – Kasparov, Sovjetmästerskapet 1988, fortsatte 20. – b5 21. Sd4 Sc4 22. Sc6 (22. Lxc4 a5!, Schneider – Ritjagov, Barnaul 1988) Lxc6 23. dxc6 Sb2 med lika spel.

Textdraget avlastar vits tryck mot damflygeln; a7–a6 kan inte längre bemötas med Lb6, och efter avslag på a7 med löparen måste vit se upp med b7–b6.

21. Df4 Tc8

Vit, som har spelat de första 20 dragen på sex minuter, förbrukade i gengäld 55 på nästa. Han förkastade bl a 22. Lxa7 som kan följas av 22. – b6 (med hotet 23. – Lc5! jämte 24. – Le3) 23. Txc8 Lxc8. Vit har problem med både d-bonden och svartlöparen.

22. Sd4 Lg7

Damens väg till damflygeln är avskuren och den listiga lilla löparen vänder tillbaka till den långa diagonalen.

23. Txc8

Mer följdriktigt var 23. Sb5 Le5 24. Db4, men efter 24. – a6 måste vit blåsa till återtag: 25. Sd6 Dc7 26. Le5 Txc5 27. Dxc5 Sb3 och svart vinner.

23. – Lxc8 24. Lb5 Te5 25. Tc1 a6 26. Lf1 Txd5 27. Db8

Här hade 27. Tc7 enklast besvarats med 27. – Td7.

27. – Le5 28. Dxc8

Eller 28. Da8 Lh3 och vit vinner slutspelet (29. Da7 Lb8 30. Da8 Lxh2!).

28. – Lxd4 29. Lxd4 Txd4 30. Dh3 Sc6 31. Te1

Till förlust leder 31. Lxa6 Db6.

31. – Td7 32. Lc4 Td1 33. Kf1 Txe1! 34. Kxe1 De7! 35. Kf1 Kg7 36. Dg4 Dc3 37. Le2 Sd4 38. Ld1 Dd2 39. f4 h5 40. uppgivet.

(Kommentarer efter Magnus Carlhammar)

■ **Ny i SM-gruppen: Rikard Winsnes**

Med fyra IM-inteckningar i kappsäcken saknar Winsnes "bara" 2400 i elotal för att få titeln. I och med årets tävling kvalificerade han sig för fjärde gången för spel i SM-gruppen, där de tidigare försöken som bäst givit två elfteplatser, 1987 i Stockholm och 1989 i Sundsvall.

Winsnes är inte bara en teoristark spelare, han är uppriktigt intresserad av öppningsfasen. Han har en grundligt utarbetad reper-toar, som han i mittspelet bygger vidare på med en aktiv spelstil som ofta ger publikvänliga partier, också när de inte mynnat ut i kombinationer (vilket dock ofta sker).

SPANSKT PARTI (C 67)

Rikard Winsnes **Lars-Göran Eklund**
SS Manhem Skara SS

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sf6 4. d4

En fiffig dragföljd som undviker den solida fortsättningen 4. 0–0 Lc5. Efter 4. – exd4 5. 0–0 a6 6. La4 har Spansk centrungambit uppkommit genom dragomkastning, vilket möjligen är okänd mark för den som spelar Berlinerförsvaret.

4. – Sxe4 5. 0–0 Sd6 6. Lxc6 dxc6 7. dxe5 Sf5

I partiet Judit Polgár – Mortensen, Vejstrup 1989, följde det mindre försiktiga 7. – Se4 8. De2 Lf5 9. Td1 Dc8 10. g4! Lg6 11. Sh4 Sc5 12. b4 Sa6 13. Lg5 De6 14. f4 med initiativ för vit.

8. Dxd8!

Här besvaras 8. De2 med 8. – Sd4 9. Sxd4 Dxd4 10. Td1 Lg4 med förflackning av spelet.

8. – Kxd8 9. b3 h6 10. Lb2 Le6 11. c4

Vanligare är direkt 11. Sc3.

11. – a5 12. Sc3 Lb4?

Med den aggressiva avsikten 13. – a4 och 14. – a3 (14. Sxa4 Lxc4). Vit glider dock ur de taktiska hoten varefter löparen står bättre på c5, där den motar Sd4. Benjamin föreslår i Informator 46 manövern b6 och Kc8–b7.

13. Tad1!??!

Bättre 13. Se2 med en gång som i partiet Benjamin – Torre, Thessaloniki 1988. Kungen står bra på c8 men vit måste nu räkna med att a-linjen öppnas.

13. – Kc8 14. Se2 a4 15. Sf4 Lc5?

Här borde svart ha lagt in ett mellanslag på b3 vilket hade försvarat vits spel i centrum.

16. Sxe6

Absolut inte 16. g4? Se3! och svart vinner kvaliteten.

16. – fxe6 17. g4 Se7 18. b4!

Genom byte b mot e stänger vit a-linjen. Vits majoritet på kungsflygeln är betydligt lättare att mobilisera än svarts på den andra kanten.

18. – Lxb4 19. Sd4 a3 20. La1 h5!?

Svart öppnar spelet ytterligare på den flygel där han är svagast, men det ger vissa chanser till motspel. Det är tvivelaktigt om det gick att uppnå något efter 20. – Ta4 21. Sxe6 La5 22. Td4 (Lb6 23. Te4).

21. Sxe6

Också efter 21. g5 står vit bättre.

21. – hxc4 22. Td4 Sf5 23. Txg4 Kd7

Efter 23. – Tg8 24. Td1 har dörren slagit igen för kungen.

24. Sxg7 Tag8 25. e6† Kc8 26. Tg5 Sh4?!

En annan möjlighet var 26. – Lf8!, t ex 27. Kh1 Sxg7 28. Tdg1 Ld6! 29. T1g2 Lxh2! 30. Txh2 Txh2† 31. Kxh2 Th8† 32. Kg1 Sxe6 eller 30. Lxg7 Lf4† 31. Lxh8 Txh8† 32. Kg1 Lxg5 33. Txg5 Kd8 varefter svart lever och har hälsan.

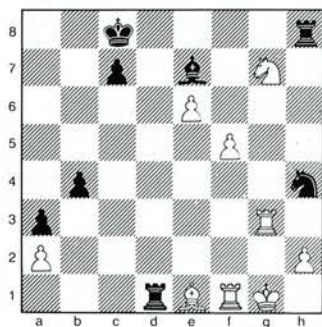
Vit behåller dock en slutspelsfördel efter 27. Txf5 Lxg7 28. Kh1 (28. Lxg7 Txg7† 29. Kh1 Tgh7) Lxa1 29. Txa1 Tg6 30. Te1 Tgh6 31. Te4! (31. e7 Txh2† 32. Kg1 Th1† 33. Kg2 Txe1 34. Tf8† Kd7) Txh2† 32. Kg1 T2h7. 27. f4 Le7 28. Tg3 Td8 (!) 29. Lc3

Klokt. Efter 29. f5 hade partiet kunnat få ett brått slut: 29. – Td2 30. f6 Lc5† 31. Kh1 Sf5! 32. Tg2 Sg3† matt!

29. – b5 30. cxb5 cxb5 31. f5 b4 32. Le1

Löparen behöver värna d2.

32. – Td1

33. Lxb4!

En avslutningskombination som leder till ett vunnet slutspel.

33. – Txf1† 34. Kxf1 Sxf5

Efter 34. – Lxb4 35. f6 följt av 36. e7 går det inte att stoppa vits bönder utan fruktansvärd blodspillan.

35. Sxf5 Lxb4 36. Kg2 Te8 37. Tg6 Td8 38. Kf3 Td3†

Som det visar sig är svarts motspel otillräckligt, men vid passivt försvar kan vit mobilisera även h-bonden.

39. Ke4 Td2 40. Tg8† Kb7 41. Tg3!

Nu tänkte svart i 40 minuter utan att finna någon räddning. I och med textdraget garde-rar sig vit mot ryggschacken på e2 och hotar dessutom Tb3 som oskadliggör också löparen. Bondeslutspellet efter 41. – Kc6 42. e7 Kd7 43. Td3† Txd3 44. Kxd3 Lxe7 45. Sxe7 Kxe7 är lätt vunnet för vit.

41. – Txa2

Bästa praktiska chansen. Också efter 41. – Txh2 tränger e-bonden igenom: 42. Tb3 c5 (Tb2 43. e7) 43. e7 Th8 44. Sd6† och 45. e8D. 42. Tb3 Te2† 43. Se3 c5 44. e7 a2 45. e8D Txe3†

Vit hotade 46. Db5†.

46. Txe3 a1D 47. Kf5

Med avgörande angrepp. Vit rör sig nu på vita fält tills schackarna tar slut.

47. – Df1† 48. Kg6 Dg1† 49. Kf7 Df2† 50. Kg8 Dg2† 51. Tg3 Dxd2

Om 51. – Da2† 52. Df7†.

52. Tg7† Kb6 53. Tg6† Kb7 54. Db5† Kc8 55. Tc6† Kd8 56. Db6† Ke8 57. Te6† uppgivet.

Mats Eriksson

■ Erik Hedman om...

...schackträning:

– Jag tränar ganska mycket, särskilt om somrarna. Då kan det nästan bli för mycket... Jag spelar vänskapspartier och blyxt och går igenom partier och slutspel. Någon tränare har jag inte.

...schackliga förebilder:

– De första partisamlingarna jag gick igenom var av Capablanca och Botvinnik, men man kan nog inte direkt kalla dem förebilder.

...mål:

– Närmast gäller det väl att komma över 2000, men jag har egentligen inga mål. Jag spelar!

...andra intressen:

– Förr höll jag på med frimärken, men nu upptar schack hela intresset. I schack får man tänka själv.

...tävlingsspel:

– Jag spelar mycket GP-tävlingar, så helgerna är ganska fullbokade. Långpartier blir det inte så mycket. Ofta ligger tävlingarna mitt i skolarbetet och resorna tar tid. Men jag spelar i klubb-tävlingarna och närmast ska jag vara med i Täby.

Erik Hedman kadettmästare

Med en avslutande snabbremi kunde Erik Hedman, SK Rockaden säkra minst delad förstaplats i finalen av årets Kadett-SM. När näraste förföljaren Ingela Eriksson förlorade sitt parti var segern klar för den 14-åriga stockholmaren, som ännu inte har spelat i klubb i tre år.

Efter tre ronder av finalspelet såg det annars ut som om guldlet skulle gå till Nacka. Fredrik Lindh startade imponerande med tre raka ettor och ledde därmed med en hel poäng. I tredje ronden tog han sig en topprankade Johan Hellsten:

TJIGORINS FÖRSVAR (D 07)

Fredrik Lindh
Nacka SK

Johan Hellsten
Limhamns SK

1. d4 d5 2. c4 Sc6

Det sk Tjigorinförsvaret i Damgambit, som har använts av bl a Limhamns första-bordsspelare Stellan Brynell. Svart vill om möjligt genomföra e5 och är beredd att släppa löparparet för aktivt pjässpel. Ofta fortsätter kampen om e5 med 3. Sf3 Lg4.

3. cxd5 Dxd5 4. Sf3 e5 5. Sc3 Lb4 6. Ld2

På 6. dxe5 följer 6. – Lxc3† 7. bxc3 Da5! med dubbelhot.

6. – Lxc3 7. Lxc3 e4!

Med utjämning, tycker Encyklopedin, som följer partiet Petrov – Ravinskij, Sovjet 1940.

8. Se5 e3!? 9. f3?!

En möjlighet var 9. Sxc6 med avsikten 9. – exf2† 10. Kxf2 bxc6 11. e4!? Dxe4 12. Le2 och vit har fint spel på gång.

9. – Sge7 10. Dd3 Lf5 11. Dxe3 0–0–0 12. g4

Nu blir bonden på d4 hotad "på riktigt" i och med att f7 försvaras av löparen. Ett inte helt riskfritt försök att behålla merbonden var 12. Dd2. Vits väg verkar säkrare. 12. – Lg6 13. Lg2 (!) Sxd4 14. Lxd4 Dxd4 15. Dxd4 Txd4 16. e3 Tdd8

Här såg 16. – Td6 naturligare ut.

17. Ke2 f6?!

I ett slutspel har vit fördel av löpare mot springare (Lg6 lär inte komma undan) och centralt placerad kung. Det gäller därför för svart att snabbt få motspel, lämpligtvis i centrum där vits kung står. Förslag: 17. – The8. 18. Sxg6 Sxg6 19. Thd1 Se5 20. h3 Tde8 21.

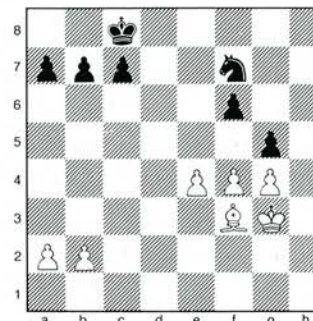
Tac1 h5 22. Kf2 hxc4 23. hxc4 Th6 24. Kg3 Tg6 25. e4

Svart har genomfört sin plan, att locka över vits bönder på löparens färg. Problemet är att de inte är blockerade och risken är därmed stor att de sätter sig i rörelse.

25. – Th6 26. f4 Sf7 27. Th1 Teh8 28. Lf3 Txb1 29. Txb1 Txb1 30. Lxh1 g5!

Förutom att blockera vits bönder förhindrar svart Kg3–h4–h5.

31. Lf3

Ställningen bör vara ganska jämn. Svart har fått stopp på vits flertal på kungsflygeln. Det är dock bara bonden på g4 som är blockerad på vitt, och vit har också en resurs i avdragaren e5 som i vissa lägen kan leda till förenklingar.

Bäst för svart vore nu att aktivera kungen efter c7–c6. Han överskattar emellertid sin ställning och vill försöka blockera vits kungsflygel helt genom Sf7–h8–g6 (fxg5 fxg5)–e5. Planen är inte dum men stupar på att springaren inte kan ta sig till g6 i ett drag. I stället brister fördämningarna och vits kung störtar fram med stor kraft.

31. – Sh8? 32. e5! gxf4?!

På 32. – fxe5 följer 33. fxg5! Kd7 (annars 34. Le4 och 35. g6) och nu ser 34. Kh4!? lovande ut. Svart kan dock spela 34. – Ke7 35. Kh5 Kf8! 36. Kh6 Sf7† 37. Kg6 Sd6 och

springaren när g7 om det behövs. Bäst är kanske 34. Lxb7 med fördel för vit.

33. Kxf4 Sg6† 34. Kf5 Sxe5 35. Le2 Sd7 36. Le4!

Svart kan inte hålla f-bonden. När den faller avgör vits avlägsna fribonde.

36. — Kd8 37. Le6 Sf8 38. Kxf6 Sh7† 39. Kg6 Sf8† 40. Kf7 Sh7 41. Lf5 Sg5† 42. Kf6 Sh3 43. g5 Sf4 44. g6 c5 45. Le4 b5 46. Lf3 Sxg6 47. Kxg6 Ke7 48. Kf5 Kd6 49. Ke4 a5 50. Kd3 uppgivet.

Efter detta fina slutspel tappade emellertid Lindh fart och tog bara en halva på de

1. Erik Hedman, SK Rockaden
2. Anders Adolfsson, SS Manhem
3. Johan Hellsten, Limhamns SK
4. Ingela Eriksson, Linköpings ASS
5. Fredrik Lindh, Nacka SK
6. Josef Ask, Schack 08
7. Kristian Stålné, Växjö SK
8. Simon Silseth, Karlstads ASS

Den nye svenske kadettmästaren är alltså född 1976 och spelar för SK Rockaden, Stockholm. Under en hittills kort bana som tävlingsspelare – han började i klubb så sent som hösten 1987) har han tidigare hunnit vinna Lilla Täby Open 1988 och Lilla Rockade Open 1989. Han har också blivit distriktsmästare för Stockholm i sin åldersklass.

– Jag är förstas nöjd med resultatet, men inte med spelet. Jag tycker att jag spelade dåligt och i flera partier stod mina motståndare bättre. Redan i kvalet hade jag problem med 1300-spelare. Då trodde jag knappast att jag skulle nå finalen, säger Erik.

Här är dock ett parti från fjärde ronden. I och med denna viktiga vinst nådde Hedman halvvägs i finalen.

PONZIANI (C 44)

Simon Silseth Erik Hedman
Karlstads ASS SK Rockaden

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. c3

Ponzianis spelöppning, eller Engelskt springarspel som öppningen också kallas. Förutom textdraget spelas också 3. – d5.

3. — Sf6 4. d4 exd4

Bättre är nog 4. — Sxe4 5. d5 Se7 6. Sxe5 Sg6 med ungefär lika spel.

5. e5 De7

Ett nytt drag!? Teorin anger 5. — Se4 6. De2 f5 7. exf6 d5! med chanser till utjäm-

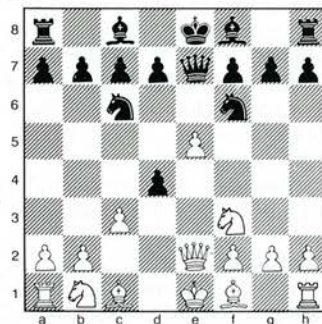
avslutande fyra ronderna. I stället blev det Erik Hedman som svepte fram och vann, som den ende obesegrade i startfältet. Överraskande nog kunde ingendera av de båda högst rankade Simon Silseth (åtta raka i kvalet, vilket kanske inte var så nyttigt) och Johan Hellsten blanda sig i segerdiskussionen.

Inför finalronden var det i stället Ingela Eriksson, som låg bäst till för att hota Hedman. Till slut blev det överraskande Anders Adolfsson från arrangörsklubben som lade beslag på silvret efter en fin spurt.

Här är sluttabeln:

—	½	½	1	½	1	½	1	5
½	—	1	½	1	½	0	1	4½
½	0	—	1	0	1	1	½	4
0	½	0	—	1	½	1	1	4
½	0	1	0	—	1	0	1	3½
0	½	0	½	0	—	1	1	3
½	1	0	0	1	0	—	½	3
0	0	½	0	0	0	½	—	1

ning. Nu bör vit slå på d4 med trolig fördel.
6. De2?

6. — d3! 7. Dxd3 Sxe5 8. Sxe5 Dxe5†

Med merbonde och klar fördel för svart.

9. Le2 Le5 10. 0–0 0–0 11. Sd2 Te8 12. Lf3

Bättre utsikter att få ordning på pjäserna gav 12. Ld1 följt av 13. Sf3.

12. — d5 13. c4 Lf5 14. Db3 c6 15. cxd5 cxd5

16. g3 Dd4 17. Dxb7 Tab8 18. Dc7 Ld3 19. uppgivet.

Svart bestraffar 19. Sb3 med 19. — Txb3 20. axb3 Lxf1 varefter han vinner lätt.

Ett finalspel innebär ju alltid lite nerver och det är inte alla som lyckas plocka fram det bästa när det gäller. På ett par års sikt kommer det nog att visa sig att årets final innehöll flera namn som kan gå långt.

Mats Eriksson

RESULTAT

Klass M

Grupp 1: 1) Jan Clementsson, Limhamns SK 9, 2) Johan Kretz, SS Manhem 9, 3) Ulf Jiretorn, Bräkne-Hoby SK 9, 4) Rolf Bergström, Västerås ÖSK 8½, 5) Bo Sjögren, Linköpings ASS 8, 6) Lars Blomström, Karlskoga SK 8, 7) Bengt Eriksson, Karlstads ASS 7½, 8) Mats Tuveesson, Åhus SK 7, 9) Staffan Zetterberg, Horndals SK 7, 10) Jörgen Dircks, SS Manhem 7.

Grupp 2: 1) Matti Svenn, SK Kamraterna, Göteborg 10, 2) Karl Johan Moberg, SS Manhem 9½, 3) Bo Sundell, Fagerviks SK 8½, 4) Håkan Alm, Strängnäs SS 8½, 5) Peter Ekelund, SK Passanten 8, 6) Sten Sjö-dahl, Halmstads SS 7½, 7) Marcus Johansson, Nässjö SK 7, 8) Peter Collett, Wasa SK 7, 9) Zeljko Kostelac, Västerås ÖSK 7, 10) Mats Lindgren, SK Rockaden, Umeå 7, 11) Stefan Bäcklin, Farsta SK 7, 12) Björn Gille-falk, Lundby SS, Göteborg 7.

Grupp 3: 1) Lars Madebrink, Karlskoga SK 9, 2) Anton Fridh, Malmö AS 8½, 3) Patrick Rundqvist, Linde SK 8, 4) Jacob Henriksson, SK Rockaden, Stockholm 8, 5) Niclas Solin, Solna SS 8, 6) Bo Aurell, Hässleholms SK 7½, 7) Stellan Öhrn, Wasa SK 7½, 8) Ulf Sjödel, Västerås ÖSK 7½, 9) Magnus Eriksson, Horndals SK 7½, 10) Olle Tidblad, Täby SK 7½, 11) Malte Burwick, SK Passanten 7, 12) Peter Berntsen, En Passant, Svedala 7.

Klass I

Grupp 1:8:v1: 1) Andreas van der Wahl, Hässelby SK 6, 2) Per-Olof Gromark, SK Kamraterna, Göteborg 5½, 3) Lennart Larsson, Lerums SK 4.

Grupp 2:8:v1: 1) Kenneth Wiman, Skövde SS 5, 2) Joachim Bergré, SS Manhem 4½, 3) Lennart Pettersson, Vallentuna SK 4½.

Grupp 3:8:v1: 1) Magnus Lindström, Kungsbacka SK 6, 2) Peter Kruuse, Kristallens SK, Stockholm 5, 3) Viljo Koski, Lidköpings SS 4½.

Grupp 4:8:v1: 1) Martin Danerud, SK Kamraterna, Göteborg 5, 2) Rikard Andersson, Wasa SK 5, 3) Håkan Mattsson, Lundby SS, Göteborg 4.

Grupp 5:8:v1: 1) Oliver Süttenbach, Skara

SS 5, 2) Tomas Granath, Västerås ÖSK 5, 3) Hannu Teikari, SA Fenix, Borås 4.

Grupp 1:10:v1: 1) Rikard Rubinstein, SK Pjäsen, Stockholm 6 (av 8), 2) Hans Svensson, SS Luleå 5½, 3) Colin Costello, SS Delectus, Sigtuna 5.

Grupp 2:10:v1: 1) Per Wikström, Fin-spångs SK 5½ (av 8), 2) Lennart Fransson, Skövde SS 5, 3) Johan Nakamura, Solna SS 4½.

Grupp 3:10:v1: 1) Magnus Grehn, Strängnäs SS 6½ (av 8), 2) Peter Strömberg, SK Rockaden, Stockholm 6½, 3) Mårten Aronsson, Wasa SK 5.

Grupp 1:8:v2: 1) Mikael Didriksson, Västerås ÖSK 5 (av 6), 2) Jens Jakobsson, Lunds ASK 3, 3) Anders Hansen, HG-Schack, Helsingborg 3.

Grupp 2:8:v2: 1) Jan-Erik Brundell, Lunds ASK 5, 2) Benno Pedersen, Hässelby SK 4½, 3) Björn Larsson, Eskilstuna SK 4½.

Grupp 3:8:v2: 1) Håkan Svensson, SK City, Eskilstuna 5, 2) Per Ädelroth, SS Manhem 4½, 3) Jonas Dahlgren, Alingsås SS 4½.

Grupp 4:8:v2: 1) Tomas Granath, Västerås ÖSK 4½, 2) Ronny Andersson, Helsingborgs SS 4½, 3) Lars-Göran Eriksson, Malungs SK 4½.

Grupp 5:8:v2: 1) Tomas Karlsson, Schack 08 5, 2) Jan Bohlin, Majornas SS, Göteborg 5, 3) Roger Larsson, Ölands SS 4½.

Grupp 6:8:v2: 1) Jon-Olov Vatn, Västerås ÖSK 5½, 2) Martin Rödhölm, Alingsås SS 5, 3) Anders Norgren, Sala SK 4½.

Grupp 7:8:v2: 1) Pierre Fogel, Hulfsfreds SK 5, 2) Lars Persson, Landskrona SK 4, 3) Mikael Gilljam, Majornas SS, Göteborg 4.

Grupp 8:8:v2: 1) Bror-Olof Svenberg, Kinna SK 4½, 2) Alf Isaxon, Växjö SK 4, 3) Rikard Görman, Landskrona SK 4.

Grupp 9:8:v2: 1) Raymond Ghafari, Falkenberg SK 5 (av 6), 2) Hans Thorén, Tibro SK 3½, 3) Björn Persson, Linde SK 3½.

Grupp 10:8:v2: 1) Björn Sandberg, Majornas SS, Göteborg 4½ (av 6), 2) Martin Alvebring, Landskrona SK 3½, 3) Johan Nakamura, Solna SS 3½.

Grupp 11:8:v2: 1) Dan Fogelberg, Falköpings SS 5, 2) Staffan Olsén, Borlänge SK 4, 3) Daniel Magnusson, Linde SK 4.

Grupp 1:10:v2: 1) Ulf Wesslén, SS Manhem 5½, 2) Magnus Grehn, Strängnäs SS

5½, 3) Mats Johansson, Hudiksvalls SK 5½.

Grupp 2:10:v2: 1) Jörgen Dalmau, Solna SS 8, 2) Erik Persson, Fagersta SS 5½, 3) Stefan Söderberg, SK Kamraterna, Trollhättan 5.

Grupp 3:10:v2: 1) Stefan Solbrand, SK Rockaden, Stockholm 6½, 2) Magnus Wahlund, Västerås ÖSK 6, 3) Colin Costello, SS Delectus, Sigtuna 5½.

Grupp 4:10:v2: 1) Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå 6, 2) Johan Jersblad, Åhus SK 5½, 3) Bengt Haag, Horndals SK 5½.

Klass II

Grupp 1:8:v1: 1) Johan Rokka, Västerås ÖSK 5½, 2) Hasse Jonsson, Njudungs SK, Vetlanda 5, 3) Olof Ejeremo, Jönköpings SS 4½.

Grupp 2:8:v1: 1) Hans Thorén, Tibro SK 5½, 2) Ingvar Gummesson, SK Kamraterna, Göteborg 5½, 2) Anders Tikkanen, Tolita SK 4.

Grupp 3:8:v1: 1) Erik Umegård, Västerås ASK 5, 2) Lennart Almquist, Njudungs SK, Vetlanda 5, 3) Erland Andersson, AK-77, Göteborg 4½.

Grupp 4:8:v1: 1) Pierre Fogel, Hulthfreds SK 6, 2) Robert Wiklund, Götaverkens SK, Göteborg 5, 3) Jan Wettfors, SK Kamraterna, Göteborg 4.

Grupp 5:8:v1: 1) Allan Petersson, SK Vi-Mo, Falkenberg 4½, 2) Arvid Broddefalk, Västerviks ASK 4, 3) Matti Virolainen, Lundby SS, Göteborg 4.

Grupp 6:8:v1: 1) Göran Fredriksson, Kristallens SK, Stockholm 5½, 2) Rod Stephens, Växjö SK 5½, 3) Björn Cederström, Solhedens SK, Trelleborg 4.

Grupp 1:10:v1: 1) Thomas Majt, Tranås SS 8, 2) Benny Modig, Kiruna SS 5½, 3) Lars Andersson, SS Allians, Skänninge 5½.

Grupp 2:10:v1: 1) Tore Lahti, SS Luleå 5½, 2) Hans Nyman, Oskarshamn SS 5½, 3) Hans Lindahl, SS Manhem 5.

Grupp 3:10:v1: 1) Jens Jakobsson, Lunds ASK 6 (av 8), 2) Sabry El Mahdy, Forserums SK 5½, 3) Kent-Åke Sköld, Hulthfreds SK 5½.

Grupp 1:8:v2: 1) Svante Gynnemo, Ätvidabergs SK 5 (av 5!), 2) Jörgen Waara, Schack-64, Haparanda 2½, 3) Thomas Lundquist, Västerås ÖSK 2½.

Grupp 2:8:v2: 1) Roger Ljungberg, Götaverkens SK, Göteborg 6, 2) Greger Asp-

lund, Sollentuna SK 5½, 3) Stig Jurå, Watholma SS 4½.

Grupp 3:8:v2: 1) Rune Florin, Falköpings SS 5½, 2) Stig Flodmark, Danderyds SK 5, 3) Jan Wettfors, SK Kamraterna, Göteborg 4½.

Grupp 4:8:v2: 1) Karl-Axel Pettersson, Heby SS 5, 2) Patrik Edén, Kristianstads SK 5, 3) Ola Andersson, Njudungs SK, Vetlanda 5.

Grupp 5:8:v2: 1) Conny Olsson, Ölands SS 5, 2) Michael Lahrzon, Solna SS 5, 3) Jesper Ampainen, AK-77, Göteborg 4½.

Grupp 6:8:v2: 1) Anders Knutsson, SK Kamraterna, Göteborg 4 (av 6), 2) Robert Wiklund, Götaverkens SK, Göteborg 4, 3) Ingemar Eriksson, Schack 08 3½.

Grupp 7:8:v2: 1) Johan Haag, Ölands SS 5, 2) Christian Unmack, Kirsebergs SK, Malmö 4½, 3) Christin Andersson, SK Bara Bönder 4½.

Grupp 8:8:v2: 1) Thomas Wennström, Falkenbergs SK 5 (av 6), 2) Kent-Åke Sköld, Hulthfreds SK 4½, 3) Leif Lundkvist, Upsala ASS 3.

Grupp 9:8:v2: 1) Fredrik Andersson, Majornas SS, Göteborg 4½ (av 6), 2) Hans Ekbrand, Angereds SS 3, 3) Tomas Pettersson, Visby SK 2.

Grupp 1:10:v2: 1) Arno Platau, Linköpings ASS 6½ (av 8), 2) Svante Andersson, SK Kamraterna, Trollhättan 6, 3) Staffan Ribbeck, Göteborgs SS/Poseidon 6.

Grupp 2:10:v2: 1) Lars Persson, Uddevalla SS 6 (av 8), 2) Per-Olof Jönbrink, Lerums SK 6, 2) Jonas Gunnäs, SK Rockaden, Stockholm 5½.

Grupp 3:10:v2: 1) Olle Eriksson, Vara SS 6½, 2) Jan Carlsson, KH-Alliansen -72 6½, 3) Peter Lindahl, Alingsås SS 5.

Grupp 4:10:v2: 1) Jonas Nyström, Kymbo SK 6½, 2) Sven Martinsson, SK Pjäsen, Stockholm 5½, 3) Stig Gunnar Pettersson, Hofors SK 5½.

Grupp 5:10:v2: 1) Tomas Degerhammar, Kristianstads SK 7, 2) Jan Sward, Södertälje SS 7, 3) Bo Rylander, Alvesta SS 5.

Grupp 6:10:v2: 1) Johan Persson, SK Rockaden, Stockholm 7, 2) Göran Eriksson, Angereds SS 6½, 3) Douglas Bjarnemark, Nacka SK 5½.

Grupp 7:10:v2: 1) Ingvar Johansson, Finspångs SK 8½, 2) Sigvard Karlsson, KH-Alliansen -72 6, 3) Robert Okpu, SK 33, Enköping 6.

Klass III

Grupp 1:8:v1: 1) Björn Andersson, Götaverkens SK, Göteborg 4½ (av 5), 2) Per-Åke Björlin, SK Kamraterna, Göteborg 4, Göran Petersson, SK Vi-Mo, Falkenberg 3.

Grupp 2:8:v1: 1) Jan-Erik Sund, SK Kamraterna, Trollhättan 6, 2) Robert Granath, Västerås ÖSK 5, 3) Roger Lund, SS Luleå 5.

Grupp 3:8:v1: 1) Leo Ngaosuvan, Västerås SA 6, 2) Lars Karlsson, Lysekils SK 4½, 3) Mats Palmqvist, Halmstads SS 4½.

Grupp 4:8:v1: 1) Jan Eriksson, Västerås ÖSK 6½, 2) Inge Hultin, SS Gambit, Norrtälje 6, 3) Börje Axelsson, Visby SK 3½.

Grupp 1:10:v1: 1) Nils Rosvold, Vattudalens SK 7, 2) Anders Wahlstedt, Schack 27/Hägersten 7, 3) Kenny Didriksson, Virsbo SK 6½.

Grupp 2:10:v1: 1) Johnny Säterli, Rånäs SK 8½, 2) Jens Jarkiewicz, Ätvidabergs SK 7, 3) Lennart Uvhagen, Nora SS 7.

Grupp 3:10:v1: 1) Andreas Andersson, SS Allians, Skänninge 7, 2) Per Karlsson, Lerums SK 6, 3) Jan Gutenwik, Vanneberga SK 6.

Grupp 4:10:v1: 1) Asbjörn Nejman, SS Manhem 6 (av 8), 2) Gilbert Jansson, SS Gambit, Norrtälje 6, 2) Aneus Rosvold, Vattudalens SK 5½.

Grupp 1:8:v2: 1) Claes Eklund, Solna SS 5½, 2) Gustaf Trolle, SS Manhem 4½, 3) Henrik Enström, Majornas SS, Göteborg 4.

Grupp 2:8:v2: 1) Ingvar Svensson, Ölands SS 5½, 2) David Castor, Alingsås SS 5½, 3) Åke Liljegren, Götaverkens SK, Göteborg 5½.

Grupp 3:8:v2: 1) Adam Birgivi, SK Rockaden, Stockholm 5½, 2) Gösta Svensson, Kymbo SK 5½, 3) Magnus Johansson, Lerums SK 5½.

Grupp 4:8:v2: 1) Helena Eriksson, Linköpings ASS 5, 2) Levi Gransing, Kymbo SK 4½, 3) Börje Skoog, Osby SK 4½.

Grupp 5:8:v2: 1) Peter Sandorf, SK 33, Enköping 5½, 2) Kenneth Hedin, Göteborgs SS/Poseidon 5½, 3) Magnus Källström, Avesta SS 4.

Grupp 6:8:v2: 1) Johannes Lindvall, Majornas SS, Göteborg 6, 2) Åke Johansson, Västerviks ASK 4½, 3) Fredrik Eriksson, Watholma SS 4.

Grupp 7:8:v2: 1) Olle V Svensson, Göteborgs SS/Poseidon 5½, 2) Josef Järhult, Eksjö SK 5, 3) Jimmy Lönn, Markaryds SK 5.

Grupp 8:8:v2: 1) Per Eklund, Järfälla SS 6, 2) Lennart Lundgren, Skellefteå SK 5½, 3) Lars Ahlström, Borlänge SK 5.

Grupp 9:8:v2: 1) Roger Lund, SS Luleå 5, 2) Gert Nilsson, Lundby SS, Göteborg 4½, 3) Joakim Peterson, Alingsås SK 4½.

Grupp 10:8:v2: 1) Klas Eckervald, Köpings SS 5½, 2) Erik Olsson, HG-Schack, Helsingborg 4½, 3) Johan Waldeck, Limhamns SK 4½.

Grupp 11:8:v2: 1) Thomas Proschinger, Schack 27/Hägersten 4½ (av 6), 2) Kristian Eklund, Bro SK 4, 3) Morgan Johansson, Skövde SS 4.

Grupp 1:10:v2: 1) Åke Larsson, Göteborgs SS/Poseidon 6 (av 8), 2) Richard Persson, Limhamns SK 5, 3) Dennis Nilsson, Varbergs SK 5.

Grupp 2:10:v2: 1) Olavi Tulegren, Nyköpings ASK 6 (av 8), 2) Thomas Hedberg, SK 33, Enköping 5½, 3) Anders Linnell, Värnamo SS 5½.

Grupp 3:10:v2: 1) Lennart Bäckström, Lidköpings SS 6½ (av 8), 2) Claes Brunn, Västerås ÖSK 6, 3) Gunnar Bäcklin, Farsta SK 5.

Grupp 4:10:v2: 1) Daniel Lundin, SK Rockaden, Stockholm 7, 2) Christer Johansson, Farsta SK 7, 3) Johan Upmark, SK Rockaden, Stockholm 7.

Grupp 5:10:v2: 1) Ramus Holving, SK Rockaden, Stockholm 7½, 2) Albin Venables, Wasa SK 7, 3) Andreas Ohlsson, Köpings SS 6½.

Grupp 6:10:v2: 1) Gösta Myrenfors, SK Rockaden, Stockholm 6½, 2) Evert Nordh, Solna SS 6, 3) Åke Hagström, Malungs SK 6.

Grupp 7:10:v2: 1) Björn Fröberg, SK Rockaden, Stockholm 5½ (av 8), 2) David Skoglund, SK Rockaden, Stockholm 5, 3) Per Wallin, SK Rockaden, Stockholm 5.

Veteraner, allmän

Vecka 1: 1) Torsten Oskarsson, Helsingborgs ASK 5½ (av 7), 2) Lennart Molin, Botkyrka SK 5, 3) Stig Kärrman, Lerums SK 5, 4) Mats Gustavsson, Njudungs SK, Vetlanda 5.

Vecka 2: 1) Lars Månsson, Kungsbacka SK 6 (av 7), 2) Harry Larsson, Uddevalla SS 5, 3) Erich David, Danderyds SK 5, 4) Carl-Olof Wiman, Majornas SS, Göteborg 4½, 5) Gunnar Johansson, Kinna SK 4½.

SVENSKTOPPEN I BIEL OCH OHRA-FESTIVALEN

Årets schackfestival i Biel – den 23:e i ordningen – blev en av sommarens schackliga höjdpunkter med över 1 000 spelare i 14 olika turneringar. Festivalen stod också på stadig ekonomisk grund med en totalbudget av cirka 3,3 miljoner kronor.

Huvudturneringen, den s k SKA GM-Turnier, dubbelrondig med åtta stormästare, var av särskilt intresse, eftersom Anatolij Karpov gjorde sitt sista framträdande före VM-matchen mot Garri Kasparov. Karpov har i år inte visat upp sitt vanliga vinnande turneringsspel; därom vittnar tredjeplaceringen i Reggio Emilia och andraplatsen i Haninge.

Jorden runt

I Biel fick man åter se Karpov vinna mycket övertygande, och den överlägsna segern var ett gott genrep inför den kommande VM-duellen. Fem vinster och nio remier blev facit i denna turnering av FIDE-kategori XIV.

Slutställning: 1) Anatolij Karpov, Sovjet 9½, (av 14) 2) Ulf Andersson, Sverige 8, 3–4) Anthony Miles, USA och Matthias Wahls, Västtyskland 7½, 5–6) Vlastimil Hort, Västtyskland och Lev Polugajevskij, Sovjet 7, 7) Nick De Firmian, USA 5, 8) Joel Lautier, Frankrike 4½.

Ulf Andersson gick alltså in på andra plats och var liksom Karpov obesegrad. Ulf vann två partier, mot Polugajevskij och Lautier, och blev därmed turneringens rikemakare med 12 oavgjorda. Tävligen var över huvud taget remibetonad, cirka 70 procent av partierna slutade med delad pott. Men det var merendels hårda uppgörelser som föregick fredssluten. Ulf Andersson t ex spelade ett remiparti om 106 drag mot Lautier och vann i slutronden mot samme motståndare efter 59 drag.

Den 17-årige fransmannen blev turneringens strykpojke med fem förluster men bjöd trots detta på hårt motstånd. Polugajevskij kom till start ansatt av sjukdom och spelade långt under sin vanliga form under de första

sju ronderna som gav tre nederlag och endast 2 poäng. Han tillfrisknade och tog 5½ på de återstående sju omgångarna.

Världsmästarinnan Maja Tjiburidanidze, Pia Cramling och Nana Ioseliani stod för det kvinnliga inslaget i årets World-Mixed-GM-Turnier som var mycket starkt besatt (kategori X). Tjiburidanidze gick in på delad andraplats och Cramling på delad sjätte. Pia vann mot Campora och Costa men förlorade mot Landenbergue i näst sista ronden sedan hon haft god ställning och en GM-inteckning i sikte.

Slutställning: 1) Kevin Spraggett, Kanada 7½ (av 11), 2–4) Daniel Campora, Argentina, Maja Tjiburidanidze, Sovjet och Dragan Barlov, Jugoslavien 6½, 5–7) Joe Gallagher, England, Pia Cramling, Sverige och Claude Landenbergue, Schweiz 6, 8) Lucas Brunner, Schweiz 5½, 9–10) Attila Grószpéter, Ungern och Nana Ioseliani, Sovjet 5, 11) Jean-Luc Costa, Schweiz, 12) Carlo D'Amore, Italien 2½.

Tom Wedberg deltog i en likaledes starkt besatt öppen turnering med 180 startande, däribland 14 stormästare, som vanns av Viktor Gavrikov, Sovjet med 9 poäng (av 11) före landsmannen Aleksej Vyzmanavin 8½ samt Stefan Kindermann, Västtyskland och Eduard Rosenthalis, Sovjet 8. Wedberg tog 6½ poäng och delade 32:a plats.

Kjell Krantz kommenterar på annan plats ett par partier från huvudturneringen – här är Pias seger mot Argentinas nummer ett:

SLAVISKT FÖRSVAR (D 17)

Pia Cramling Daniel Campora
Sverige Argentina

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 dxc4 5. a4 Lf5 6. Se5 Sbd7 7. Sxc4 Dc7 8. g3 e5 9. dxe5 Sxe5 10. Lf4 Td8 11. Dc1 Ld6 12. Sxd6 Dxd6 13. Lg2 0–0 14. 0–0 Sfd7 15. a5 a6 16. Sa4

Db4 17. Ld2 Db3 18. Lc3 De6 19. De3 f6 20. Tfd1 Tfe8 21. Td4 Df7 22. Df4 Le2 23. Dd2 Lb3 24. Lb4 Tc8 25. Sc5 Sxc5 26. Lxc5 Le6 27. Te1 Tc7 28. f4 Sd7 29. Ld6 Tcc8 30. e4 f5 31. e5 Sf8 32. Db4 Tcd8 33. Tcd1 Sg6 34. Db6 Td7 35. Lc5 Txd4 36. Txd4 Lc8 37. Td8 h6 38. Lf1 Kh7 39. Txe8 Dxe8 40. Dc7 Sf8 41. Ld3 Kh8 42. Dd6 Kg8 43. Dxf8† Dxf8 44. Lxf8 Kxf8 45. Kf2 e5 46. Lc4 Ke7 47. Ke3 Kd7 48. Kd2 uppgivet.

Traditionsmättad är också sommarens OHRA-festival i Amsterdam som ägde rum för nionde gången. Man spelade som tidigare i en dubbelrondig s k Kroongroep med sex man och en stormästargrupp med 24 deltagare. Aleksander Beljavskij vann synnerligen överlägset i huvudturneringen. Redan före finalronden hade han säkrat segern och kunde ta sitt enda nederlag mot Kortchnoi med jämnmot. Det var för övrigt Beljavskijs andra seger i följd och han skrev därmed ett stycke OHRA-historia.

Slutställning: 1) Aleksander Beljavskij, Sovjet 6 (av 10), 2) Lajos Portisch, Ungern 5½, 3) Viktor Kortchnoi, Schweiz 5, 4–5) Zurab Azmajparasjvili, Sovjet och John Nunn, England 4½, 6) John van der Wiel, Holland 4.

Ferdinand Hellers som vann 1985 års stormästargrupp var inbjuden till årets turnering jämte de tre systrarna Polgár. Bäst gick det nu för 14-åriga Judit som delade förstaplatsen med Vladimir Tukmakov. De båda andra systrarna fick nöja sig med blygsamma placeringar; Zsuzsa hamnade i mittfältet och Zsófi kom sist. För Hellers blev det en delad tredjeplats.

Årets tävling hade en stark besättning med nio stormästare och lika många IM.

Slutställning: 1–2) Judit Polgár, Ungern och Vladimir Tukmakov, Sovjet 6 (av 9), 3–8) Viswanathan Anand, Indien, Joris Brenninkmeijer, Holland, John Fedorowicz, USA, Curt Hansen, Danmark, Ferdinand Hellers, Sverige och Wolfgang Uhlmann, Östtyskland 5½, 9–11) Jeroen Piket, Holland, Grigorij Serper, Sovjet och Igor Stohl, Tjeckoslovakien 5½, 12–15) Iosif Dorfman, Sovjet, Zsuzsa Polgár, Ungern, Lev Psachis, Israel och Herman van Riemsdijk, Brasilien 4½.

För varje rond utdelades specialpriser för bästa parti. Judit Polgár belönades för partierna mot Uhlmann och Fedorowicz och

Hellers fick pris för segern mot Dorfman i åttonde ronden.

SICILIANSKT PARTI (B 57)

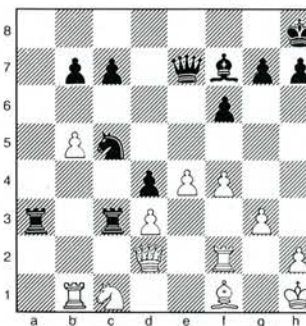
Judit Polgár John Fedorowicz
Ungern USA

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 Db6 7. Sb3 e6 8. Le3 Dc7 9. De2 a6 10. Ld3 b5 11. f4 Le7 12. a4 b4 13. Sb1 e5 14. f5 Lb7 15. S1d2 Sb8 16. g4 d5 17. g5 dxe4 18. Lc4 Sd5 19. f6 gxf6 20. gxf6 Lf8 21. 0–0–0 Sd7 22. Sxe4 S7b6 23. Lxb6 Sxb6 24. Sa5 Sxc4 25. Sxc4 Lh6† 26. Kb1 Kf8 27. Thg1 b3 28. cxb3 uppgivet.

ENGELSKT PARTI (A 29)

Iosif Dorfman Ferdinand Hellers
Sovjet Sverige

1. c4 e5 2. Sc3 Sc6 3. Sf3 Sf6 4. g3 d5 5. cxd5 Sxd5 6. Lg2 Sb6 7. 0–0 Le7 8. a3 0–0 9. b4 Le6 10. Tb1 f6 11. d3 a6 12. Sc4 La2 13. Tb2 Ld5 14. Sc5 Tb8 15. e4 Lf7 16. Le3 Sd7 17. Sb3 a5 18. b5 a4 19. Sbd2 Lxa3 20. Tb1 Sd4 21. Lxd4 exd4 22. Dxa4 Lc5 23. Dc2 Dc7 24. Sb3 Dd6 25. Sfd2 Kh8 26. Sc4 Dc7 27. f4 Lb4 28. Sb2 Ta8 29. Kh1 Lc3 30. Sd1 Sc5 31. Sc1 Ta3 32. Sxc3 Txc3 33. Dd2 Ta8 34. Tf2 Taa3 35. Lf1

35. – Sxe4 36. dxe4 Dxe4† 37. Kg1 Dxb1 38. Dxd4 Txc1 39. Dd8† Lg8 40. Kg2 De4† 41. Kh3 Df5† 42. Kg2 Dd5† 43. uppgivet.

Lennart Hansson

ÅRSMÖTE

Tidskrift för Schacks Kamratförbund kallas till årsmöte tisdagen den 16 oktober kl 18.00. Plats: Schackspelets Hus, Haga Kyrkogata 3, Göteborg.

MÅNADENS PARTIER

Tfs' partikommentator Kjell Krantz har den här gången fastnat för ett par partier som spelades i stormästarturneringen i Biel:

DAMBONDESPEL (A 41)

Lev Polugajevskij
Sovjet

Anthony Miles
USA

1. d4 d6 2. Sf3 Lg4!?

Den här snabbutvecklingen av löparen lär ha Tartakower som upphovsman. Tony Miles går ju gärna sina egna vägar och det här passar honom som hand i hanske. Kritiskt är nu 3. e4/c4 medan Polus fortsättning är för passiv, som jag ser det.

3. g3?! Lxf3!

Den store Savielly gick hellre över till något liknande Kungsindiskt, t ex 3. – Sf6 4. Lg2 Dc8 5. h3 Ld7 6. c4 g6 (Raisman – Tartakower, Paris 1948). Textdraget är naturligtvis mest intressant.

4. exf3 e6 5. f4

Ett par exempel på andra möjligheter:

Lieb – Pachman, Västtyskland 1978: 5. Lg2 g6 6. h4 Sf6 7. Lg5 h6 8. Lxf6 Dxf6 9. f4 d5 10. h5 g5 11. ffg5 hxg5 12. c3 Sd7 13. Sd2 c5 14. Dg4 cxd4 15. cxd4 Lb4 16. 0–0–0 Dxf2 17. Lxd5 exd5 18. The1† Kf8 19. Tf1 Lxd2† 20. Kb1 Sf6! 21. Dh3 Dxd4 22. Txf6 Dxf6 23. Txd2 Dg6† 24. uppgivet.

Gutman – Miles, Västtyskland 1986: 5. h4 d5 6. f4 c5 7. f5 exf5 8. Lb5† Sc6 9. 0–0 Sf6 10. Lg5 Le7 11. dxc5 0–0 12. Sc3 d4 13. Lxc6 bxc6 14. Se2 Lxc5 15. Dd3 h6! 16. Dxf5 hxg5 17. Dxc5 Te8! 18. Dc4 gxh4 19. Sxd4 Te4 20. Tad1 hxg3 21. ffg3 Dc7 22. Td3 c5 23. Dc3 Db6 24. Sf5 c4† 25. Te3 Tae8 26. Te1 T8e5!

■ Den engelske stormästaren Raymond Keene, 48, som numera står på FIDE:s inaktiva lista, har agerat Sherlock Holmes i sommar. Han knäckte ett chiffer åt polisen som hade kört fast i en mordgåta och underbläste därmed, om inte annat, myten (?) om att schackspelare är intelligenta än andra människor...

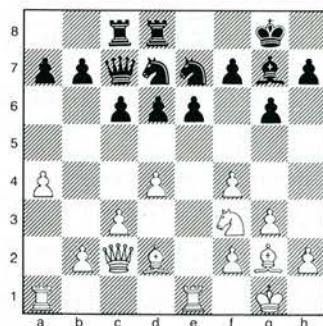
27. Sd4 Txd4 28. uppgivet.

5. – c6 6. Lg2 g6 7. Sd2 Lg7 8. c3

Onekligen mycket försiktigt. Problemet för vit är att han inte kan bryta i centrum, en möjlighet som däremot står till svarts förfogande.

8. – Sd7 9. a4 Se7 10. 0–0 0–0 11. Te1 Dc7

12. Sf3 Tac8 13. Ld2 Tfd8 14. Dc2

14. – c5!

Väl förberett. Miles är bl a ute efter blottan på b3. Viktigt är också att den långa diagonalen förlängs.

15. dxc5 Sxc5 16. Sd4 Sc6 17. Sb5 Db8 18. Le3 a6 19. Lxc5 (?)

Var det så illa, frestas man säga. Varför gick då inte 19. Sa3, som ser naturligt ut? Jag är något osäker men tror att Polu fruktade svaret 19. – Sa5 (!) 20. b4 Scb3. Två möjliga fortsättningar därefter:

a) 21. bxa5 Sxa1 (även 21. – Txc3 tycks bra) 22. Da2 Txc3 23. Txa1 Txe3 24. fxe3 Lxa1 25. Dxa1 Dc7 och svart står utmärkt; b) 21. Tab1 (!) är mindre klart, t ex 21. – Lxc3 22. bxa5 Lxe1 23. Dxb3 Lxa5 24. Dxb7 och vit står knappast sämre.

19. – dxc5 20. Sa3 Sa5 21. Tad1 c4 22. De2 Dc7 23. Txd8† Txd8 24. Lf1?!

Eftersom det inte går att förhindra Sb3 i längden borde vit ha spelat på remi med 24. Td1.

24. – Tc8 25. Td1 Dc6

Möjligt tack vare 24. Lf1.

26. Dc2 Lf8 27. Sb1

Eller 27. Lg2 De8.

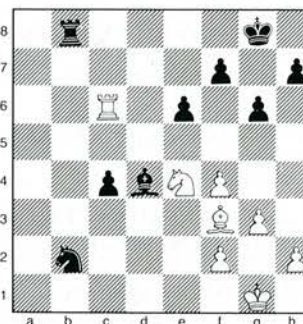
27. – Sb3 28. Lg2 Dxa4 29. Lxb7 Tb8 30. Lf3 Sc5 31. Dxa4

Förlorar en bonde, men dambyte var oundvikligt (31. De2 Da2!).

31. – Sxa4 32. Sd2 Sxb2 33. Ta1

33. Tb1 är inte bättre. Svart kan svara på olika sätt, 33. – Tb6/Tb5/Ld6.

33. – Lg7 34. Txa6 Lxc3 35. Se4 Ld4 36. Tc6

Hur kommer svart vidare? Det ser jobbigt ut men Miles hittar en kombinatorisk väg...

36. – Sd3! 37. Le2

Om 37. Txc4? Tb1† 38. Kg2 Se1† med pjäsvinst.

37. – Tb1† 38. Kg2 Se1† 39. Kh3 c3 40. Sxc3 Tb2!

Även Polu kan kombinera, 40. – Tc1 besvaras nämligen med 41. Sd5!

41. La6 Txf2 42. Se4

Vits kung sitter illa till. Man ser t ex 42. Se2 Sf3 43. g4 Txe2! med materialvinst.

42. – Tb2 43. g4 Kg7 44. Lc4 Lg1 45. f5 Txb2† 46. Kg3 Tg2† 47. Kh3 exf5 48. gxf5 g5 49. Tc7

Mattnätet dras åt allt hårdare. Vit förlorar en pjäs i fall av 49. Tf6 g4† 50. Kh4 Sf3† 51. Kh5 Th2† 52. Kxg4 Se5† jämte Sxc4.

49. – g4† 50. Kh4 Sf3† 51. Kh5 Th2† 52. Kxg4 Se5† 53. Kg3 Tc2 54. f6† Kh6

■ Två eloturneringar har registrerats för start i höst. Det är AK-77 och Malmö SS som arrangerar. I den förstnämnda spelar bl a Gösta Svern, Gunnar Johansson, Lennart Liljedahl, Claes-Göran Olausson och Ari Ziegler.

Inte 54. – Kg6?? 55. Lxf7†.

55. Sd6 Lh2† 56. Kh3 Lf4! 57. uppgivet.

Efter 57. Sxf7† Kh5! är det färdigvävt.

ENGELSKT PARTI (A 33)

Ulf Andersson

Lev Polugajevskij

Sverige

Sovjet

1. c4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e6 6. a3!?

Modern English får väl detta kallas. Det är särskilt Jonathan Speelman's förtjänst att detta oansenliga bonde drag har blivit populärt. I ECO finns fyra finstilla rader – inte mer. Som hittat för vidare analyser. Idén är förstås främst att undvika spikningen Lb4.

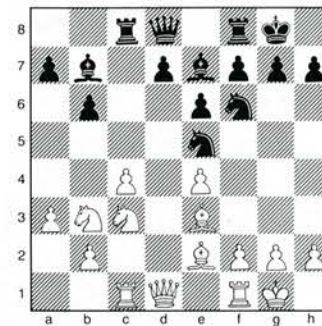
6. – Le5

I partiet Speelman – Timman, Reykjavik 1988, spelades 6. – d5 7. cxd5 exd5 8. Lg5 Le7 9. e3 0–0 10. Lb5! etc. Partiet blev remi men svart var mycket illa ute.

7. Sb3 Le7 8. e4 0–0 9. Le2 b6 10. 0–0

Partiet har siciliansk slagsida, t ex Paulsen utan a6. Man kanske också kan kalla det en sorts igelkottuppställning. I ett danskt parti, Hansen – Hansen, Vejstrup 1989, underlät vit rockad och fortsatte med 10. Le3 Lb7 11. c5!?. Stormästare Curt som svart svarade med 11. – Sa5 12. Sxa5 bxa5 13. f3 Tc8 14. Db3 La8 med oklart spel.

10. – Lb7 11. Le3 Tc8 12. Tc1 Se5?!

Springardraget som ser riktigt bra ut (13.

■ Minns ni Harry Scheins voddakupp i TV (Tfs nr 1/90)? Den har nu resulterat i 25 000 dollar (cirka 145 000 kronor) till Schackfrämjandet. Pengarna passerade lyckligtvis inte Schein och undgick därmed att beskattas.

Sd2 d5!) får en positionell vederläggning av oväntat slag.

13. Sb5! Sxe4 (?)

Svårt att låta bli, men a7-bonden borde ha skyddats, t ex genom återtaget 13. – Sc6. Eventuellt var det andra avslaget lite vassare, alltså 13. – Lxe4 14. Sxa7 Ta8 15. Sb5 d5!? och sedan 16. cxd5 Sxd5!?. Alternativet 13. – a6 14. Sd6 är som synes dåligt för svart.

14. Sxa7 Ta8 15. Sb5 d6

Här går knappast 15. – d5 på grund av 16. cxd5 Lxd5 17. Sc7.

16. S3d4 Sf6

Svarts ställning är föga angenäm men Polu har ju faktiskt en majoritet på kungsflygeln. Ett försök att utnyttja denna vore 16. – Dd7 och eventuellt f7–f5 (17. f4 Sg6).

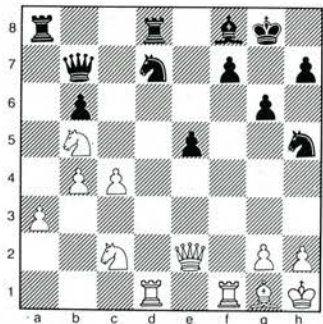
17. f4 Sed7 18. Lf3 Dc8 19. De2 Td8 20. Kh1 Lf8 21. Lg1 g6 22. b4 e5

Sent omsider en stöt i centrum. Ulf har inga besvär att hitta effektiva motåtgärder.

23. Lxb7 Dxb7 24. fxe5 dxe5 25. Sc2!

Långsiktigt spelat. Främsta fördelen är att Sb5 lossas från försvaret av a3. På sikt kan springaren komma till d5 via e3.

25. – Sh5 26. Tcd1

Polus nästa drag kanske förvånar. Han släpper en bonde utan egentligt skäl, som det tycks. Men, han kan inte gärna tillåta 27. Sd6. Om t ex 26. – Sf4 så lugnt 27. Df3 Dxf3 28. Txf3 med hotet 29. g3 jämte Tfd3. Om

■ Viktor Kortchnoi vann den traditionella fyrmästarturneringen Euwe Memorial i Amsterdam sedan han endast gett ifrån sig två remier: 1) Viktor Kortchnoi, Schweiz 5, 2) Michail Gurevitj, Sovjet 3½, 3) Jan Timman, Holland 3, 4) Nigel Short, England 1½.

vidare 28. – Sf6 så 29. Txd8 Txd8 30. g3 S4h5 31. Lxb6 med klar vinst.

Polugajevskij offerar alltså en bonde för att få lite motspel.

26. – Sdf6 27. Dxe5 Txd1 28. Txd1 Te8 29. Dd4 Te2 30. Se3 Se4 31. Sc3!

Det här partiet utmärks av Ulfs goda handlag med springarna. Kanske besökte han ryttar-VM och inspirerades av alla eleganta krumsprång därstädes?

31. – Sxc3 32. Dxc3 De7

Om 32. – Sf4 så 33. Sd5! Lg7/Sxg2/Txg2 34. Df3 med lätt vinst.

33. Sd5 De4 34. Df3 Dxc4 35. Sxb6 De6 36. Sd5

Partiet är i princip slut.

36. – Ld6 37. g4 Sf4

Eller 37. – Sg7 38. Sf6+ Kh8 30. Da8+.

38. Sxf4 Lxf4 39. Tff

Inte 39. Dxf4?? Dc6+.

39. – g5 40. Lf2 Ta2 41. Lg3 Da6?

En bortsättning som dock inte inverkar på slutresultatet.

42. Lxf4 Txa3 43. Le3 uppgivet.

Tävlingskalender

- 28–30 sep: Skol-SM, Kungsör. Inf: Lars Håkansson 0221-322 28
- 29–30 sep: Haninge Open – se annons i TfS nr 6!
- 7 okt: Allsvenskan, rond 1.
- 13–21 okt: Lyngby Open, Danmark – öppen int turn, 9 ronder. Inf: Knud Rasmussen, Søllerød Park 19/21, DK-2840 Holte (45) 42-80 64 89.
- 20–21 okt: Björkstadschacket, Umeå – se annons i TfS nr 6!
- 20–21 okt: Snabbschack, Dortmund, 1:a int turn, 13 ronder (30 min). Inf: Jürgen Grastat, Hollandstrasse 36, 4600 Dortmund 12, (49)231-20 14 35.
- 28 okt: Allsvenskan, rond 2.
- 3–4 nov: Solstadsträffen, Karlstad – se annons i detta nr!
- 3–4 nov: Ernst Áhmans Minnesturnering – se annons i detta nr!
- 5–14 nov: XIV Tenkes Kupa, Harkány, Ungern – flera olika turn. Inf: Lajos Ózdi, SIKLÓS, Könyvesbolt, 7800 Hungary

PHILIDOR

– den förste positionsspelaren

Francois André Danican Philidor var schackhistoriens förste positionsspelare. Han var den förste som insåg och demonstrerade böndernas betydelse i öppningen och mittspelet.

Tidigare hade man endast sysslat med de övriga pjäsernas förmåga och Gioacchino Greco (1600–ca 1634) var t ex fadern till kvävmatten och löparoffret på h7. Bönderna såg man bara som en faktor i slutspelet.

– Bönderna är schackspelets själ.

Philidors påstående är idag allmänt accepterat och inte alls överdrivet. Men vad innebär det – egentligen?

Bönderna är mycket mer stationära än andra pjäser. Böndernas placering bestämmer ställningens karaktär och därmed också den plan man ska spela efter. Philidor visade detta i manövrer vars syfte var att öppna linjer och diagonaler. Bönderna kunde också ställa sig i vägen på linjer och diagonaler som var dominerade av motståndaren.

Philidor visade att man kunde angripa en till synes säker ställning genom att avancera med sina bönder och ha de andra pjäserna som understöd. Det var, ansåg han, klokt att hålla en bondekedja intakt och undvika isolerade, splittrade och efterblivna bönder samt dubbelbönder.

Philidor åskådliggjorde sina teser mycket mer i sina partier än i ord och skrift. Hans samtida begrep ingenting av detta. De förstod däremot Philidors analyser av slutspel, varav idag de mest intressanta och avancerade är hans studier med torn och löpare mot torn samt dam mot torn och bonde.

För planeringen av partiet gav Philidor flera viktiga regler, t ex de här två:

– Det är alltid fördelaktigt att byta sin f-bonde mot motståndarens e-bonde för då får man kontroll över centrum och tillgång till f-linjen.

– För det mesta är det farligt att attackera med bönderna för tidigt; man ska inte attackera förrän bönderna har tillräckligt med understöd. Utan denna förberedelse är attacken dömd att misslyckas.

Philidor föddes den 7 september 1726 i

Dreux utanför Paris. Han kom från en musikalisk familj och var själv professionell kompositör och musiker. På grund av politiska oroligheter i Frankrike flydde han till Holland och det var där han började skriva sin berömda bok *L'Analyse des Échecs*. Den publicerades första gången i London år 1749.

Boken består av nio kommenterade partier och några slutspel. Innehållet illustrerade författarens principer. Därmed hade Philidor lagt den första grundstenen i uppbyggnaden av det moderna positionsspelet.

Philidors andra hemland blev England. Han dog i London i augusti år 1795.

Philidor överdrev ofta sina teser eftersom han ansåg att de övriga pjäserna bara var

**Följ Seirawans
glänsande
uppvisning i
Haninge rond
för rond!**

Köp Haningebulletinen 1990 för endast 50:–!

Samtidigt blir du då automatiskt prenumerant på STOR-STOCKHOLMS-SCHACK som utkommer med fyra nummer per år! Sätt in 50:– på pg 25 79 58-9 (Sthlms SF) så kommer den på posten.

tjänare åt bönderna och han underskattade deras verkliga styrka. I sina öppningsanalyser koncentrerade han sig på att bygga upp starka bondekedjor men glömde ofta bort utvecklingen.

Efter 1. e4 e5 menade han att 2. Sf3 var ett feldrag eftersom det spärrade vägen för bonden på f2. Han rekommenderade i stället 2. Lc4 som det bästa draget för nu kan vit förbereda den viktiga framstöten f2-f4. På 2. Sf3 skulle svart svara med 2. ...d6 följt av 3. ...f5. Det är en variant som idag anses vederlagd även om spelöppningen 1. e4 e5 2. Sf3 d6 fortfarande existerar under namnet Philidors försvar.

Många gånger kunde Philidor offrå kvalitet eller t o m pjäs bara för att hålla bondekedjan intakt. Han insåg skillnaden mellan den goda och den dåliga löparen men hyste den inkorrekt uppfattningen att ur försvarssynpunkt var den dåliga löparen att föredra.

Philidor ansåg också att vit teoretiskt sett måste ha vinstställning då partiet började,

Ett graverat porträtt av Philidor.

Svenska artister i Ungern

Christian Jepson, Lunds ASK erövrade tredje pris i en öppen turnering vid festivalen i Eger, Ungern. Han fick en liten försmak av vad som väntar här hemma nästa år – 20 procent av prissumman försvann genast i artistskatt. Jepson vann också en blyttturnering och erhöll en mängd sedlar som visade sig uppgå till 17 kronor i svensk valuta. Som anmälningsavgiften var 10 kronor gick han ändå med plus...

I Eger blev Franko Lukez, numera Växjö SK, med 7 poäng sju i en IM-turnering av kategori III. IM András Mészáros, Ungern, segrade med 10/13 och Ildikó Mádl, som för två år sedan ingick i det guldvinande ungerska damlaget vid OS, tog en IM-inteckning.

I den öppna A-turneringen, som hade 57 deltagare, delades segern av Jozsef Dobos, Ungern och Jurij Ljubarskij, Sovjet med 8½/11 före bl a Christian Jepson (som tog 1½ mot toppduon) 7½. Hakon Persson, Markaryds SK tog 6 poäng.

Leif Gunnarsson, Kristallens SK, Stockholm blev trea i B-turneringen med 6/9 bland 34 startande.

något som bl a den ryske spelaren Petrov protesterade mot.

Sådant skadade naturligtvis Philidors rykte. Men Steinitz insåg värdet av hans teorier och med honom hamnade saker och ting på sin rätta plats.

Här följer några typiska Philidor-partier. Tyvärr är några förgåvepartier men man får hålla i minnet att Philidor var sin samtid helt överlägsen:

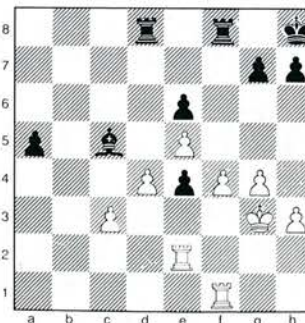
London 1788

Philidor

Conway

Sb1 mot ett drag

1. e4 2. f4 d5 3. e5 d4 4. Lc4 c5 5. d3 e6 6. c3 Sc6 7. a4 (Vit vill hindra att löparen på c4 blir avbytt med Sa5. Draget fungerar också som skydd mot a6 och b5) Le7 8. Sf3 Sh6 9. 0-0 10. Ld2 Kh8 11. h3 (Philidor förbereder g4 och f5) Sf5 12. g4 Se3 13. Lxe3 dxe3 14. De2 Sa5 15. La2 c4 16. d4 (Det är viktigare att hålla bondekedjan intakt än att ta bonden på c4) Sb3 17. Tad1 Da5 18. Dxc4 Sd2 19. Sxd2 exd2 20. Txd2 a6 21. Lb1 f5 22. b3 b5 23. axb5 Dxb5 24. Ld3 Dxc4 25. bxc4 (25. Lxc4) Lb7 26. c5 Tad8 27. Kh2 Le4 28. Lxe4 fxe4 29. Te2 a5 30. Kg3 Lxc5

31. Txe4 (Typiskt Philidor, allt ska underordnas bondekedjan) Le7 32. Ta1 Ta8 33. h4 Tfc8 34. Te3 a4 35. f5 a3 36. fxe6 a2 37. d5 Lc5 38. Tf3 Kg8 39. d6 Tf8 40. e7 Txf3† 41. Kxf3 Kf7 42. Ke4 Ke8 43. Kd5 Lxd6 44. exd6 uppgivet.

London 1789

Philidor

Brühl

Sb1 mot Bf7

1. e4 d5 2. e5 Lf5 3. g4 Lg6 4. h4 c5 5. h5 Lf7 6. c3 e6 7. f4 Sc6 8. d4 cxd4 9. cxd4 Lb4† 10. Kf2 Sge7 11. Sf3 a6 12. a3 La5 13. b4 Lb6 14. Le3 0-0 15. Ld3 Kh8 16. Kg3 Dd7 17. Ta2 Lg8 18. Lb1 Sd8 19. Sh4 Sf7 20. Sg6† Sxg6 21. hxg6 Sh6 22. Tah2 hxg6 23. Lxg6 Lh7 24. Db1 Tae8 25. Lxh7 Te7 26. Lg6 Kg8 27. g5 Sf5† och svart gav samtidigt upp (28. Dxf5).

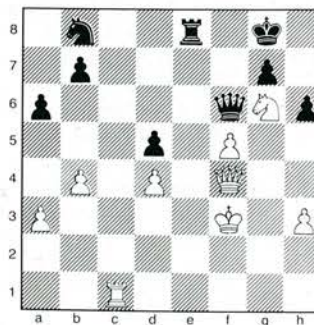
London 1789

Philidor

Wilson

Sb1 mot Bf7

1. e4 Sh6 2. d4 Sf7 3. f4 e6 4. Ld3 c5 5. c3 cxd4 6. cxd4 Sc6 7. Sf3 Lb4† 8. Ke2 Dc7 9. a3 Le7 10. Le3 d6 11. b4 Ld7 12. Tc1 Dd8 13. h3 Tc8 14. g4 Sb8 15. Dd2 Txc1 16. Txc1 d5 17. e5 a6 18. f5 h6 19. fxe6 Lxe6 20. Lf5 Lxf5 21. gxf5 Lg5 22. e6 Lxe3 23. exf7† Kxf7 24. Dxe3 Te8 25. Se5† Kg8 26. Df4 Df6 27. Kf3 Tf8 28. Sg6 Te8

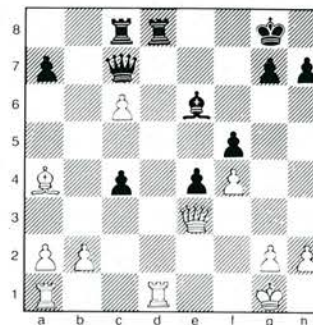
29. De5! Dxe5 (29. ...Txe5 30. Tc8†) 30. dxe5 Sc6 31. Kf4 Kf7 32. Td1 d4 33. h4 Td8 34. Ke4 b5 35. h5 a5 36. Tc1! (Philidor har en vacker mattkombination i sikte) d3 37. Txc6 d2 38. Tc7† Kg8 39. f6 gxf6 40. exf6 Td4† 41. Ke5 Td5† 42. Kf4 Td4† 43. Kg3 Tg4† 44. Kh3 Txg6 45. hxg6 uppgivet.

London 1790

Sheldon

Philidor

1. e4 e5 2. Lc4 c6 3. Sf3 d5 4. exd5 cxd5 5. Lb3 Sc6 6. d4 e4 7. Se5 Le6 8. 0-0 f6 9. Sxc6 bxc6 10. f3 f5 11. Le3 Sf6 12. Sd2 Ld6 13. c4 0-0 14. La4 Dc7 15. f4 Sg4 16. De2 Sxe3 (Philidor byter bort vits dåliga löpare för att få spel på de svarta fälten) 17. Dxe3 c5 18. Sb3 dxc4 19. Sxc5 Lxe5 20. dxc5 Tac8 21. c6 Tfd8 22. Tfd1

22. ...Td3 (Den här metoden använde Philidor ofta; pjäserna hjälper till att förbättra bondestrukturen. Se också 20. Lf5 i föregående parti!) 23. Txd3 cxd3 24. Lb3 Lxb3 25. axb3 Db6 26. Kf2 Dxe3† 27. Kxe3 Txc6 28. Txa7 Td6 29. Kd2 e3† 30. Kxe3 d2 31. Ta1 d1D 32. uppgivet.

Thomas Engqvist

■ Tre Limhamnsspelare startade i det 12:e öppna Bayernwaldmästerskapet i Västtyskland som samlade 180 deltagare. Reynir Helgason gjorde en god insats och blev elfte man trots en föregående förlust på tid i vinstställning i näst sista ronden. Segern delades av IM Romuald Mainka, Västtyskland, GM Valentin Lukov, Bulgarien, Günter Tischer, Västtyskland och IM Péter Sinkovics, Ungern, alla med 7½/9. Helgason tog 6½, Conny Holst 5½ och Anna-Karin Morén 4 (bästa dam).

Mycket svenskt i Gausdalfestivalen

HECTOR DELAD ETTA

Flera svenskar gjorde goda insatser i Gausdalfestivalen i augusti, som hade samlat ovanligt breda och ovanligt starka startfält. Några titelin-teckningar blev det visserligen inte den här gången men för de flesta förhoppningsvis värdefulla erfarenheter.

När den första av de båda storturneringarna, Peer Gynt International, startade räknades 78 deltagare in från 13 nationer. Fem stormästare, med Garri Kasparovs tidigare VM-sekundant Jevgennij Vladimirov som den högst rankade (2575), samt 20 IM bidrog enligt Arnold Eikrem till att göra denna tävling till en av de starkaste bland de cirka 60 (!) turneringar som har spelats på Högfjällshotellet i Gausdal.

Vladimirov delade segern med Riltonbekante Ilja Smirin och Jonny Hector som var ute efter sin tredje stormästarinteckning. Han mötte emellertid för få stormästare för att lyckas.

Norge

Ett annat mycket bra resultat presterades av Lars-Åke Schneider, som ledde före sista rondan men föll mot Smirin och passerades av de tre i toppen.

Resultat: 1) Ilja Smirin, Sovjet 7 (av 9), 2) Jevgennij Vladimirov, Sovjet 7, 3) Jonny Hector, Sverige 7, 4) Andrej Kovalev, Sovjet 6½, 5) Lars-Åke Schneider, Sverige 6½, 6) Jonathan Tisdall, Norge 6, 7) Valerij Tjehov, Sovjet 6, 8) Vlastimil Jansa, Tjeckoslovakien 6, 9) Nigel Davies, England 6, 10) Vasilios Kotronias, Grekland 6, 11) Oliver Reeh, Västtyskland 6, 12) Rune Djurhuus, Norge 6, 13) Thomas Ernst, Sverige 6, 14) Einar Gausel, Norge 6, 15) Eckhard Schmittziel, Västtyskland 6... 19) Mats Lindgren, Sverige 5½ ... 21) Thomas Engqvist, Sverige 5½ ... 28) Rikard Winsnes, Sverige 5 ... 36) Peter Fransson, Sverige 4½ ... 38) Magnus Carlhammar, Sverige 4½ ... 40) Johan Eriksson, Sverige 4½ ...

44) Ulf Norevall, Sverige 4½ ... 49) Viktoria Johansson, Sverige 4 ... 52) Ulf Sjödel, Sverige 4 ... 58) Göran Fant, Sverige 3½.

Gausdal International blev ännu ett strå vassare med 88 deltagare (sju stormästare och 20 IM). Före kadettvärldsmästaren, den 18-årige islänningen Hannes Stéfansson, inledde med att förlora mot Magnus Carlhammar men vann sedan sju partier i följd och med en avslutande remi säkrade han både turneringssegern och en inteckning i stormästartiteln. En imponerande prestation av Islands nästa stora stjärna!

Bäste svensk blev Thomas Ernst, som under sin norska utflykt skrapade ihop 17 av de 20 elopöäng som krävs för att han ska bli Sveriges femte stormästare. Märkligt nog förlorade han i första rondan av Peer Gynt International (mot Göran Fant) och spelade sedan 17 partier i följd utan nederlag.

Resultat: 1) Hannes Stéfansson, Island 7½, (av 9) 2) Vasilios Kotronias, Grekland 7, 3) Andrej Kovalev, Sovjet 6½, 4) Valerij Tjehov, Sovjet 6½, 5) Leonid Jurtajev, Sovjet 6½, 6) Thomas Ernst, Sverige 6½, 7) Ilias Kourkounakis, Grekland 6½ (IM-inteckning), 8) Ilja Smirin, Sovjet 6½, 9) Einar Gausel, Norge 6, 10) Oliver Reeh, Västtyskland 6, 11) Jevgennij Vladimirov, Sovjet 6, 12) Anatoly Lein, USA 6, 13) Berge Østenstad, Norge 6, 14) Jonny Hector, Sverige 6, 15) Vlastimil Jansa, Tjeckoslovakien 6, 16) Tobias Christensen, Danmark 6 ... 18) Lars-Åke Schneider, Sverige 5½ ... 28) Thomas Engqvist, Sverige 5 ... 32) Arnthor Einarsson, Sverige/Island 5 ... 37) Magnus Carlhammar, Sverige 4½ ... 43) Rikard Winsnes, Sverige 4½ ... 44) Göran Fant, Sverige 4½ ... 50) Peter Fransson, Sverige 4½ ... 56) Johan Eriksson, Sverige 4.

Även i breddtävlingarna Peer Gynt Open (76 deltagare) och Jarl Cup (44 deltagare) var det en del blågult i toppen:

Tomasz Ludwиков, Upsala ASS blev tvåa i den förstnämnda, en halv poäng efter seg-

rande norskan Marianne Hagen, som tog 6/7. Eva Jiretorn, Bräkne-Hoby SK blev fyra med 6½/9 i den sistnämnda, en halva efter täten. Här belade Ludwиков nionde plats, en poäng efter Eva.

Thomas Ernst kommenterar:

PARTIER FRÅN GAUSDAL

Ur det rikhaltiga partimaterialet från festivalen i Gausdal har Thomas Ernst valt ut ett antal partier för närmare granskning. De fyra första spelades i Peer Gynt International, det femte i Gausdal International:

SICILIANSKT PARTI (B 22)

Mats Lindgren Sverige Vasilios Kotronias Grekland

1. e4 e5 2. c3 Sf6 3. e5 Sd5 4. d4 cxd4 5. Sf3 Sc6 6. Lc4 Sb6 7. Lb3 d5

Mats Lindgren har spelat denna variant i åtskilliga korppartier. Det är därför inte överraskande att den grekiske stormästaren får kämpa med näbbar och klor för att utjämna spelet!

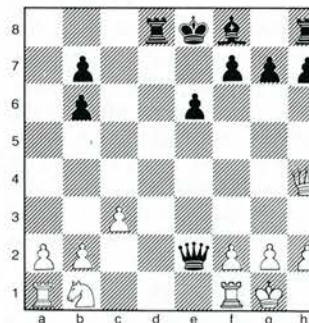
8. exd6 Dxd6 9. 0-0 Le6 10. Lxe6 Dxe6 11. Sxd4 Sxd4 12. Dxd4 Td8 13. Dh4 De2 14. Le3

Vanligare är 14. Ld2, men textdraget är inte heller utan gift.

14. - e6!

Svart måste skyndsamt utveckla kungsflygeln, ty 14. - Sc4 besvaras med det starka 15. Sa3.

15. Lxb6 axb6

16. Sa3!

Detta är Mats Lindgrens nya idé. Det hotar en damsack på a4.

16. - b5! 17. Dg5! Lxa3! 18. Dxd7 Lxb2 19.

Tae1 Dh5 20. Dxb8+ Ke7 21. De5

Även efter 21. Dg7 b4 22. Dg3 bxc3 23. Te5 Dd1! 24. Dg5+ Kf8 har svart tillräckligt motspel. Det hotar starkt 25. - c2 och dammen är indirekt garderad genom matthotet på första raden.

21. - Dxe5 22. Txe5 b4 23. Tb5 bxc3 24. Txb7+ Td7 25. Tb8!

Naturligtvis inte 25. Txd7?? Kxd7 och svart vinner.

25. - Td8 26. Tb7+ Td7 27. Tb8 Td8 28. remi.

Ett parti av stor betydelse för det sicilianska försvarets teori.

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 94)

Jonathan Tisdall Norge Valerij Tjehov Sovjet

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Le2 0-0 6. Sf3 e5 7. 0-0 Sa6!

Denna variant är just nu högsta mode. Springaren kan omedelbart besätta blockad-fältet c5 och vit kan i motsats till 7. - Sc6-varianten inte vinna ett tempo med 8. d5.

8. Le3 Sg4 9. Lg5 De8 10. h3 h6 11. Lc1 Sf6 12. dxe5 dxe5 13. Le3 Sd7 14. Dd2 Kh7 15. Tad1 f5!?

Det typiska svarta motspelet i denna variant. Om vit byter på f5 får svart övervikt i centrum och en öppen g-linje.

■ Världsmästaren Garri Kasparov har besegrat Lev Psachis, som efter att ha emigrerat från Sovjet numera bor i Israel, med 5-1 i en träningsmatch i Murcia, Spanien.

Th6 91. c6! Txb5† 92. Kc4 Tbb5

Eller 92. – Tf7 93. c7 Tf4† 94. Kd3 Th3† 95. Ke2 och kungen kommer undan schackarna efter ytterligare några drag.

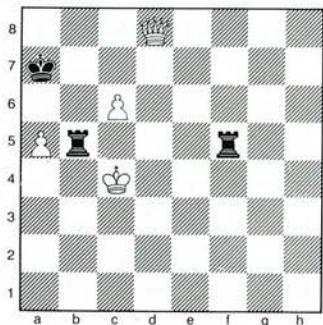
93. Dc7† Ka6 94. Dd8 Ka7 95. Dd6!

Nu hade 95. c7 besvarats med 95. – Thc5† 96. Kd4 Td5† 97. Dxd5 Txd5† 98. Kxd5 Kb7 99. Kd6 Kc8 med remi som följd.

95. – Thg5 96. Df8 Tgf5 97. De7† Ka6 98. Dd6 Ka7?

Det avgörande felet. Efter 98. – Txa5 kan vit knappast vinna.

99. Kd4 Tg5 100. Kc4 Tgf5 101. Dd4† Ka6 102. Dd8 Ka7

103. a6!

Tar fältet b7 för svarts kung. Det hotar starkt 104. c7.

103. – Tfc5† 104. Kd4 Kxa6

Inte heller 104. – Txc6 105. Dd7† Kb6 106. Db7† är bättre; vit tar tornet på c6 i nästa drag.

105. Da8† Kb6 106. Db7† Ka5 107. Da7† Kb4 108. De7 uppgivet.

Det finns inget försvar mot c-bondens framryckning.

FRANSKT PARTI (C 18)

Ilja Smirin
Sovjet

Lars Hjelmås
Norge

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3† 6. bxc3 Se7 7. Dg4 Dc7 8. Dxc7 Tg8 9. Dxc7 cxd4 10. Se2 Sbc6 11. f4 Ld7 12. Dd3 dxc3 13. Tb1

Detta drag i förening med vits två följande drag innebär en relativt ny idé att bekämpa Winawervarianten. Tidigare har spelats t ex 13. Sxc3 a6 14. Tb1 Tc8 15. Se2 Sa7! 16. Db3 Lb5 17. Sd4 Lxf1 18. Kxf1 Sac6 19. Sxc6 Dxc6 20. Tb2 Sf5 med gott spel för svart (Arnason – Timman, 1989).

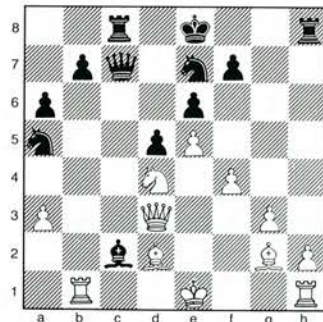
13. – Sf5

I partiet Kovalev – Djurhuus, Gausdal International, följde 13. – 0–0–0 14. Sxc3 Sa5 15. g3! Kb8 16. Se2 Tc8 17. Sd4 med stor fördel för vit.

14. Sxc3 a6 15. g3! Tc8 16. Ld2 Sa5 17. Lh3 Se7 18. Se2

Springaren strävar mot blockadfältet d4, där den står optimalt.

18. – Th8 19. Lg2 La4 20. Sd4 Lxc2

Vit står klart bättre i det följande slutspillet tack vare att han senare får en fri a-bonde i kombination med fördelen torn + löpare mot torn + springare.

21. Sxc2 Dxc2 22. Dxc2 Txc2 23. Lxa5 Txc2 24. Txb7 Thxh2 25. Txb2 Txb2 26. Tb6 Tg2 27. Txa6 Sg6

I betraktande kom även 27. – Txc3 med goda remichanser för svart.

28. Ta8† Kd7 29. Ta7† Ke8 30. a4 Txc3 31. Ld2 Tg4 32. a5! Sxf4 33. a6 Sd3† 34. Ke2 Sxe5 35. Tc7!

På grund av den svarta kungens olyckliga placering förlorar nu svart minst ett torn.

35. – Tg2†

Eller 35. – Ta4 36. a7 Kd8 37. Tb7 etc.

36. Kd1 Sc4 37. Txc4! uppgivet.

På 37. – dxc4 följer 38. a7 Tg1† 39. Le1.

■ En affärsman i Toledo satte i fjol upp ett pris på 1 miljon pesetas (cirka 66 000 kronor) till den förste spanske spelare som når 2600 i ranking. Närmast just nu är stormästaren Miguel Illescas Cordoba med 2535.

■ Den årliga matchen Skåne – Köpenhamn blev inställd efter ett sent återbud från danskarna. I stället organiserades en match Malmö – Övriga Skåne, som slutade 12½–13½.

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

SKOLLAG-SM

Strängnäs med Ragnar Öberg i spetsen stod som värd när Skollag-SM 1990 avgjordes i maj. I tre klasser av fyra kunde svenska mästare koras med ganska klar marginal.

■ LÅGSTADIET

Segrare: Östberga skola, Älvsjö: Filip Al-Karadagi, Anders Olsson, Andreas Hagelin, Tommy Hinks, Niclas Wisell, Göran Norberg.

Östberga skola kunde vinna SM-titeln genom att ro hem samtliga matcher i den dubbelrondiga turneringen med siffrorna 3–1.

– Det hårdaste motståndet hade vi i semifinalen, berättar lagledaren Olle Eleby, som också lovordar fina arrangemang.

Andrabordsspelaren Anders Olsson vann alla sex partierna i finalen, och tappade bara två remier under hela vägen från DM över semifinal till final!

Det här partiet är hämtat från första bordet (vitspelaren tog 6/6 i finalen och plockade därmed nästan alla sitt lags poäng!):

SKANDINAVISKT PARTI (B 01)

Edward Hamilton
Mellanhedsskolan
Malmö

Filip Al-Karadagi
Östberga skola
Älvsjö

1. e4 d5 2. exd5 Dxd5 3. Sc3 Dc5? 4. Sf3 Sf6 5. d4 Db6 6. Lc4 h6 7. Se5 Le6 8. Lxe6 Dxe6 9. Sb5 Sd5 10. c4

Nu befinner sig svart i ett svårt läge, men med två starka drag reder han ut problemen.

10. – Db6! 11. Da4 c6! 12. cxd5 cxb5 13. Db4 e6 14. Dc3 Sa6 15. a3 exd5 16. Df3 Df6?

Efter 16. – De6 leder svart med bonde. Nu blir i stället hans kung fångad i mitten och vit får ett klart övertag.

17. Dxd5 De6 18. Dxb5† Kd8 19. Dxb7 Te8

20. 0–0 Le7 21. Lf4 f6 22. Sf7† Dxf7 23. Dxa6 g5 24. Tac1 Db3??

Här var spelarna i lätt tidsnöd.

25. Dxc8† matt.

1) Östberga skola, Älvsjö 18, 2) Lunds skola, Hudiksvall 13½, 3) Kvarnbackensskolan, Alingsås 9, 4) Mellanhedsskolan, Malmö 7½.

■ MELLANSTADIET

Segrare: Geijersskolan, Malmö: Peter Månsson, Stefan Schneider, Fredrik Andreasson, Anders Larsson.

Geijersskolan kunde liksom Östberga skola vinna alla matcher i finalspelet och var i stort sett klar mästare med två ronder kvar att spela. En viktig orsak till framgången var enligt lagledaren Conny Holst att laget utnyttjade betänketiden bättre än medtävlarna:

– De andra vevade som om det var tiominuters...

Om det följande partiet säger han:

– Det är inget fantastiskt parti, men det illustrerar lagets spel. Vi spelar som Mats Wilander – utnyttjar motståndarnas fel...

SPANSKT PARTI (C 62)

Peter Månsson
Geijersskolan
Malmö

Christer Johansson
Järntorgsskolan
Nora

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 d6 3. d4 exd4 5. Sxd4 Ld7 6. Sc3 Sf6 7. 0–0 a6 8. Lxc6 Lxc6 9. Sxc6 bxc6 10. Lf4 Le7 11. e5 dxe5 12. Dxd8† Txd8

13. Lxe5 Td7 14. Tad1 Ld6 15. Lxf6 gxf6
Vit har påpassligt lagt svarts bondeställning i ruiner.
16. Se4 Le7 17. Txd7 Kxd7 18. Sg3 Tg8 19. Sf5

Rena tornslutspel är ofta svårast att vinna. Därför borde nog vit ha nöjt sig med de avbyten som redan skett.

19. — Tg5 20. Sxe7 Kxe7 21. f4 Td5 22. Te1†
Svart hotade 22. — Td2 23. Tf2 Td1† osv.
22. — Kd6 23. Te2 c5 24. Kf2 Tf5 25. Ke3 Kd5?? 26. g4! uppgivet.

1) Geijersskolan, Malmö 20, 2) Håkan-torpsskolan, Västerås 14½, 3) Järntorgsskolan, Nora 11, 4) Lunds skola, Hudiksvall 2½.

■ HÖGSTADIET

Segrare: Tornhagsskolan, Linköping: Viktoria Johansson, Anders Jansson, Per Svensson, Ingela Eriksson.

Detta var SM-finalens jämnaste och mest spännande klass. Inför sista rondan ledde Hagaskolan, Västerås med en halva före Tornhag, som alltså måste vinna sista rondens finalmöte. Västeråsarna tog ledningen med 1½–½ men fick se sig passerade på mållinjen sedan först Per Svensson och sedan Viktoria Johansson vunnit sina partier i en match som gick tiden ut. Per och Viktoria tog därmed fullt, 3/3.

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 41)

Viktoria Johansson Tomas Degerhammar
Tornhagsskolan Vä skola
Linköping Kristianstad

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 0–0 6. Se2 Sc6 7. 0–0 Lxc3 8. bxc3 b6 9. e4 Se8 10. f4 f5 11. e5 Se7

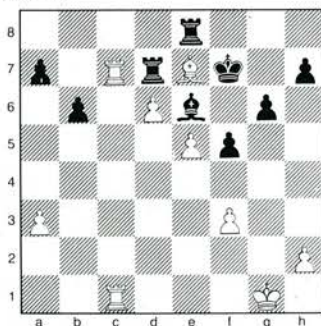
Vit har fått övervikt i centrum som en frukt av öppningen, men dubbelbonden på c-linjen är en nackdel. Det är lärorikt att se hur vit nu flyttar om sina pjäser till att trycka mot c5 och till sist tvingar svart att slå av i centrum.

12. Le3 d6 13. Tb1 Dc7 14. Sc1! Lb7 15. Sb3 dxe5 16. fxe5 cxd4 17. cxd4 Sc6 18. De1 Td8 19. Dg3 Sb4 20. Le2 Le4 21. Tb2 Lb7 22. a3 Sc6 23. Td2 Se7 24. Lg5 Td7 25. De3 g6 26. Lf4 Dc8 27. Te1 Sg7

Nu följer d4–d5 med stor kraft, men draget var svårt att förhindra, t ex 27. — Da8 28. d5! exd5 29. e6 Td8 30. Lg5.

28. d5 exd5 29. cxd5 Da8 30. d6 Sd5 31. Le4

Kh8 32. Lxd5 Lxd5 33. Sd4 Te8 34. Dc3 Se6 35. Sxe6 Lxe6 36. Lg5 De4 37. Lf6† Kg8 38. Df3 Dxf3 39. gxf3 Tf8 40. Le7 Te8 41. Tdc2 Kf7 42. Tc7

42. — Texe7 43. dxe7 Kxe7 44. Kf2 f4 45. h4 h6 46. Ke2 Lf5 47. T1c6 Ld3† 48. Kd2 Lf5† 49. Txd7† Kxd7 50. Tf6 Ke7 51. h5 gxh5 52. Txf5 uppgivet.

1) Tornhagsskolan, Linköping 8, 2) Hagaskolan, Västerås 7½, 3) Vä skola, Kristianstad 7, 4) Sörberge skola, Timrå 1½.

■ GYMNASIET

Segrare: De Geerskolan, Norrköping: Pontus Sjö Dahl, Jesper Hall, Anders Burman, Jan-Peter Palmblad.

Schackgymnasisterna från Norrköping kunde försvara sin titel från fjolåret efter idel 3–1-segrar. Laguppställningen var exakt densamma som för ett år sedan och liksom då svarade Wenströmska, Västerås för det tuffaste motståndet. Full pott tog Jesper Hall och Anders Burman.

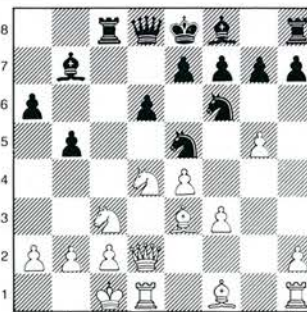
SICILIANSKT PARTI (B 90)

Jesper Hall Henrik Mella
De Geerskolan Tornedalskolan
Norrköping Haparanda

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3 Sbd7 7. Dd2 b5 8. f3 Lb7 9. g4 Se5 10. 0–0–0 Tc8 11. g5

Juniorlag-SM

I månadsskiftet augusti – september spelades Juniorlag-SM i Umeå. SK Rockaden, Stockholm vann före SS Manhem och SK Rockaden, Umeå. Referat och partier i nästa nummer!

Det ser ut som om svart nu måste slå till vild reträtt, men han har förberett ett pjäsoffer som visserligen inte är korrekt – men ganska klurigt.

11. — Sxf3 12. Sxf3 Sxe4 13. Sxe4 Efter ett damflytt samt 13. — Sxc3 (eller t o m 13. — Txc3) 14. bxc3 Da5 är svarts spel inte ofarligt.

13. — Lxe4 14. Lg2 Txc2† 15. Dxc2 Lxc2 15. Kxc2 e6

På 16. — Dc8† fick vit inte spela 17. Kb1? Dg4! med avgörande fördel för svart utan 17. Kd2!.

Strandhugg i Österled

Till pingsthelgen var det dags för SK Rockaden, Stockholm att besöka Tallinns schackskola – ett returmöte efter vinterns estniska visit i huvudstaden. Resultatet blev en stimulerande resa, även om motståndet schackligt sett var hårt, för att inte säga övermäktigt.

– Vi fick ett mycket positivt intryck av schackskolan i Tallinn, berättar Staffan Hedman, schackförelärd och en av 30 medlemmar i Rockadentruppen. Rektor vid skolan är IM Iivo Nei, som vid en rundvandring berättade att där finns 400 elever som tränas av 26 heltidsanställda schacklärare.

– Vi frågade flera gånger om vi förstätt rätt, och det hade vi... Allra mest imponerande var ändå skolans schackbibliotek, som innehåller över 7 000 titlar. Skolan rymmer bl a också en kafeteria och två spelsalar med vardera 60 bord.

Estland har ju fostrat Paul Keres, en av de starkaste spelare som aldrig blivit världmästare, och hans ande svävar över schackskolan. Porträtt pryder väggarna och en skärm-utställning berättar om honom.

17. Kb1 Le7 18. Tc1 0–0 29. Tc6 f5 20. gxf6?!
Nu får svart motspel. Bättre var Nils-Gustaf Renmans förslag 20. h4!.

20. — Lxf6 21. Td1 Da5 22. Tdxd6 Vit håller c-linjen stängd. Efter 22. Tcxd6 Db4 23. Lc1 Tc8 hotar slag på c1.

22. — Db4 23. Lc1 e5? Stänger in den egna löparen samtidigt som vit får fina fält på e4 och d5.

24. Sd2 Dh4 25. Ld5† Kh8 26. Se4 a5 27. Td7 Dxb2 28. Tcc7 Dh4 29. Sd6 h6 30. Sf7† Kh7 31. Sxh6 Te8 32. Txg7† Lxg7 33. Txg7† Kh8 34. Tg4 Df6 35. Sf7† uppgivet.

(Kommentarer efter Jesper Hall)

1) De Geerskolan, Norrköping 9, 2) Wenströmska skolan, Västerås 7, 3) Tornedalskolan, Haparanda 4½, 4) Tycho Braheskolan, Helsingborg 3½.

Senare avstod De Geer från sin plats i den nordiska finalen sedan det visat sig att denna sammanföll med Junior-VM, dit både Pontus Sjö Dahl och Jesper Hall skulle bege sig. I stället spelade Wenströmska för Sverige. Mer om den tävlingen i nästa nummer!

Mats Eriksson

Att schackintresset fortfarande är stort visades av att lokaltidningen hade flera sidor om Lembit Oll, när han nyligen utnämndes till stormästare. Ett ljus i mörkret vid det schackliga utbytet var när Bo Kyhle i snabb-schack lyckades besegra Oll, som har 2570 i ranking! Annars vann Tallinn snabb-schackmatchen på lördagen med 12–4 bland seniorerna och med 37½–26½ bland juniorerna.

På söndagen spelades en match över 12 bord med allsvensk betänketid. Totalt fick stockholmarna ihop två remier... Visserligen saknade Rockaden ett par juniorer (de fyra seniorerna var inget representationslag), men det är inte troligt att laget tagit stryk av någon svensk klubb.

– Vid ett avslutande ledarmöte diskuterades hur samarbetet skall fortsättas, säger Staffan Hedman. Det finns talrika idéer, allt från nybörjar- till elitnivå.

– Nästa match planeras äga rum under pingsten 1991. Då är det Tallinns tur att komma till Stockholm. Den här typen av utbyte är en väldigt fin sporre, i synnerhet för de bättre spelarna, avslutar Staffan Hedman.

GÖTEBORG CUP

I Valhalla sporthallar spelades i år Göteborg Cups schackturnering. Den var flyttad till sista veckan av juni och blev därmed ett genrep inför SM-tävlingarna som följde direkt efteråt. Kanske var detta orsaken till den danska dominansen i prislister.

För Lundby SS och SS Manhem som svarar för arrangemangen tillsammans med Warta får årets deltagarsiffror 239 anses som en klar framgång trots att fjolårets tävling lockade femtiotalet fler. Det är alltid svårt att byta tidpunkt för ett arrangemang och i år fanns dessutom "risken" att svenska spelare valde bort Göteborg Cup till förmån för SM.

Flyttningen skedde av icke-schackliga orsaker. Göteborg Cup är ju en sorts ungdomsfestival som rymmer ett flertal olika sporter och när planeringen läggs upp kan inte schacket ensamt diktera villkoren...

Liksom tidigare samlade tävlingen spelare från Danmark, Finland och Norge, och danskarna kom att sätta sin prägel på toppstriden. I föreningstävlingen segrade Brundlund Skoleskak på 151,2 poäng före Buslöparalliansen 139,7. Därefter följde ytterligare två danska lag, Jetsmark Skoleskak 106,7 och Nr Åby Juniorskakklubb på 80,5 före Manhem, Fagerviks SK och Lundby.

Klass A (1972-73): 1) Christian Dan, Nr Åby Juniorskakklubb, Danmark 5½ (av 7), 2) Jens Jakobsson, Eksjö SK 5½, 3) Henrik Teiffel, Majornas SS 5, 4) Anders Tikkanen, Tolita SK 4½, 5) Helena Eriksson, Linköpings ASS 4½, 6) Michael Matsson, Schack 64, Haparanda 4½ (22 delt).

Klass B (1974-75): 1) Sune Normann Hansen, Brönderslev SK, Danmark 6½ (av 7), 2) Henrik Axelsson, SS Manhem 5½, 3) Ingela Eriksson, Linköpings ASS 5½, 4) Fritjof Fagerlund, Mariehamns SK, Finland 5½, 5) Lars Bo Björknäs, Springeren, Odder, Danmark 5, 6) Daniel Ronneland, AK-77, Göteborg 5, 7) Jonas Höjer, Nr Åby Juniorskakklubb, Danmark 5, 8) Anders Forsman, Mariehamns SK, Finland 5, 9) Josef Järhult, Eksjö SK (53 delt).

Klass C (1976-77): 1) Anders Bäcklund, SS Manhem 6½ (av 7), 2) Tarjei Bekkedal, Baerums SS, Norge 6, 3) Tobias Hoffman, Jetsmark Skoleskak, Danmark 5½, 4) Magnus Carlsson, SK Kamraterna 5½, 5)

Henrik Enström, Majornas SS 5, 6) Carsten Fjölner, Brundlund Skoleskak, Danmark 5, 7) Susanne Hansson, SS Manhem 5, 8) Andreas Montero, Lundby SS 5, 9) Allan Christensen, Jetsmark Skoleskak, Danmark 5, 10) Stefan Stamgren Lundby SS 5, 11) Björn Tikkanen, Tolita SK 5, 12) Willi Hilbig, Brundlund Skoleskak, Danmark 5, 13) Jakob Petersen, Nr Åby Juniorskakklubb, Danmark 5 (77 delt).

Klass D (1978-79): 1) Gustaf Trolle, SS Manhem 10 (av 11), 2) Mikael Arnelind, Lundby SS 8½, 3) Rune Ljungmann, Brundlund Skoleskak, Danmark 8, 4) David Heintz, Bollebygd SK 8, 5) Kent Johansson, SK Passanten 7½, 6) Tomas Kristiansen, Brundlund Skoleskak, Danmark 7½, 7) Ulf Hammarström, Borlänge SK 7, 8) Joel Eriksson, SK Kamraterna 7, 9) Esben Hansen, Nr Åby Juniorskakklubb, Danmark 7, 10) Bjarke Jensen, Jetsmark Skoleskak, Danmark 7, 11) Tommy Tillander, Ange-redds SS 7, 12) Michael Östergaard, Nr Åby Juniorskakklubb, Danmark 7 (51 delt).

Klass E (1980-): 1) Simon Bekker-Jensen, Brönshøj Juniorskak, Danmark 16 (av 17), 2) Martin El-Kher, Vestamager SK, Danmark 13½, 3) Merete Søndergaard, Jetsmark Skoleskak, Danmark 13½, 4) Henrik El-Kher, Vestamager SK, Danmark 11½, 5) Rasmus Larsen, Brundlund Skoleskak, Danmark 11½, 6) Sanne Strunge, Brundlund Skoleskak, Danmark 10½ (36 delt).

Flickläger

Det bredare flicklägret hölls i år för första gången på Klinta gård i Skåne, ett stycke från Lund. 21 flickor i åldrarna 10-17 år strålade samman för att under fyra dagar gnuggas i öppningar, mittspel och slutspel av tränarna Richard Wessman, Stellan Brynell respektive Mats Eriksson.

Trots flyttningen - lägren har tidigare hållits i Östergötland - var Linköpings ASS största klubb med fem deltagare. Förutom schackträning ägnade sig flickorna också åt olika uteaktiviteter och givetvis en lägerturnering med tidshandlingar.

Denna vann av Ingela Eriksson på 6 poäng före 5½-orna Viktoria Johansson, Christin Andersson och Nelly Sällqvist (bäst från träningsgrupp B). Flest poäng från träningsgrupp C tog Maria Eriksson, Skultuna SS, 4 pinnar.

JONAS BARKHAGEN ETTA I ECI-TURNERINGEN

Fjolårets svenske juniormästare Jonas Barkhagen går nu från klarhet till klarhet. Efter den fina insatsen i SM-gruppen och full pott i landskampen mot Norge fortsatte han i augusti till holländska Sas van Gent och den sk ECI-turneringen. Trots hårt motstånd gick Jonas obesegrad fram och vann som ensam 7-poängare!

ECI-turneringen hör liksom Hallsberg till de mest ryktbara juniortävlingarna i Europa. Vartannat år spelas den i Eeklo, Belgien och vartannat i Sas van Gent. Årets starka startfält rymde 32 spelare från inte mindre än 20 länder. Av dessa var tio rankade över 2200 och 17 över 2100. Bland de lägre rankade var flera flickor som dock gjorde ganska bra ifrån sig.

Resultat: 1) Jonas Barkhagen, Sverige 7 (av 9), 2) Przemyslaw Skalik, Polen 6½, 3-4) Leon Koster, Holland och Péter Ambrus, Ungern 6, 5-7) Robby Adamson, USA, Årstein Justnes, Norge och Jaap de Jager, Holland 5½, 8-15) Dennis Brouwer, Holland, Igor Jelen, Jugoslavien, Geert van der Stricht, Belgien, Natasja Strizjak, Jugoslavien, Christopher Walsh, Wales, Marleen van Amerongen, Holland, Bernhard Tabernig, Österrike samt Tal Haimovich, Israel 5.

I och med segern kommer Jonas Barkhagen att inbjudas till en IM-turnering, som anordnas samtidigt med nästa upplaga av ICI-tävlingen, alltså den som går i Belgien.

Så ett exempel på vinstgivande svenskt spel. Partiet är hämtat från den sjätte ronden och är ett direkt finalmöte från första bordet. Motståndaren är bekant från en tredjeplats i Manhem Open 1986.

KAJISERGAMBIT (A 58)

Jonas Barkhagen Sverige
Stefan Sievers Västtyskland

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. bxa6 g6 6. Sc3 Lxa6 7. e4 Lxf1 8. Kxf1 d6 9. g4!?

Seirawan vann ett parti som var viktigt för den här varianten mot Belotti i Lugano 1988.

9. - Lg7 10. Kg2 Sbd7

I partiet Seirawan - Belotti spelade svart 10. - 0-0? 11. g5! Sfd7 12. h4! med starkt angrepp för vit.

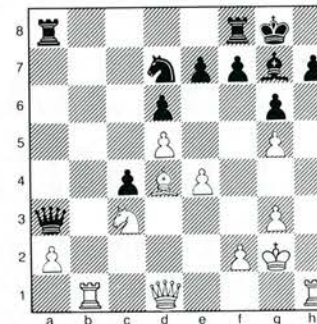
11. g5 Sh5 12. Sge2 Db6 13. Sg3! Sxg3 14. hxg3 c4?!

Nu får vit det viktiga fältet d4. Svarts plan är annars att placera springaren på d3 via e5.

15. Le3! Dxb2 16. Ld4 0-0?

Eller 16. - Lxd4 17. Dxd4 Se5 (17. - f6 18. Tab1 och sedan 19. Tb7) 18. Tab1 Dc2 (18. - Da3 19. f4) 19. Thd1! och vit fångar damen med 20. Td2.

17. Tab1 Da3

18. Txx7! Kxh7 19. Dh1† Kg8 20. Lxg7 f5

På 20. - Kxg7 följer 21. Dh6† Kg8 22. Th1 med matt och på 20. - f6 21. Dh8† Kf7 22. Dh7 (hotar 23. Lxf6† med matt på e7) Ke8 23. Dxx6† Tf7 24. Th1 Se5 25. Th8† Kd7 26. Df5† Kc7 27. Sb5† med damvinst; eller 22. - fxxg5 23. Tb7! med oöverstigliga problem för svart.

21. Dh8† Kf7 22. Dh7! Ke8 23. Dxx6† Tf7 24. Th1 uppgivet.

Efter 24. - Sf8 spelar vit 25. Th8!.

(Kommentarer: Jonas Barkhagen)

Den vinnande kvintetten i Limhamn Open, fr v Igors Rausis, Thomas Ernst, Josef Petkevity, Stellan Brynell och Jens Kristiansen. Foto: Mats Hylén.

FEM MAN SEGRADE I LIMHAMN OPEN

Årets upplaga av Limhamn Open, den femtonde, var ovanligt väl besatt med nio internationella mästare och ett par dussin elolistade spelare bland de 148 deltagarna. Startfältet inkluderade många intressanta namn från bl a Norge, Estland, Lettland, Sovjet och Polen med Hanningebekante Alexander Wojtkiewicz som den överlägset högst rankade.

Kanske var det inte så klokt av Wojtkiewicz att direkt efter den tuffa Sweden Chess Tournament ge sig i kast med den sydsvenska eliten. I alla händelser blev hans insats betydligt blekare än väntat och med 4½ poäng hamnade han långt utanför prislistan.

Bidragande orsak var följande av vitspelaren inspirerat genomförda parti i andra ronden:

DAMBONDESPEL (A 46)

Mikael Johansson Åstorps SS Alexander Wojtkiewicz Polen

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c3

Ser lite passivt ut, men vit har planerat att använda London-systemet och då spelar dragföljden inte så stor roll.

3. – b6 4. Lf4 Lb7 5. Sbd2 Le7 6. e3 Sh5?!

Eftersom svart, av rädsla för den öppna h-linjen, ändå aldrig vågar slå på g3 blir detta drag meningslöst. Det hade varit bättre att fortsätta utvecklingen med 6. – d6.

7. Lg3 d6 8. Lb5† c6?!

Här verkade 8. – Sd7 fullt möjligt. Varken 9. Se5 Sxg3 10. Lxd7† (10. Sxd7 c6) Kf8 eller 9. Lxd7† Dxd7 10. Se5 dxe5 11. Dxb5 är något för svart att oroa sig över. Att försöka utnyttja fältet c6 med 9. Da4 är inte heller så lyckat efter 9. – a6 10. Lc6 b5.

9. Ld3 Sd7 10. De2 a6?!

Svart har problem. Han vågar inte rockera förrän han vet var vit tänker göra av sin kung. Men i stället för det passiva textdraget verkar det bättre att spela 10. – Sxg3 11. hxg3 h6 följt av Dc7 och rockad åt lämpligt håll. 10. – a6 gör det ju dessutom hart när omöjligt att göra lång rockad.

11. Td1 g6?

Märkligt spelat. Draget försvagar ohjälpbart de svarta fälten. Nu är det ytterst oaptitligt att slå på g3 eftersom h-bonden blir svag. Även här verkar 11. – Sxg3 12. hxg3 h6 vara bättre.

12. e4 0–0

Livsfarligt, men det är svårt att föreslå något annat. Den svarta kungen måste ju stå någonstans!

13. e5 d5

Ger vit en klart fördelaktig ställning av fransk typ, men 13. – dxe5 14. dxe5 följt av Se4 var knappast bättre.

14. De3 Kg7 15. Lh4!

Ett temporärt pjäsoffer som blir till ett bondeoffer. Som kompensation får vit en öppen g-linje och ett fördelaktigt byte av svartfältslöparna.

15. – Lxh4 16. g4 Sf6

Efter 16. – Le7 17. gxf5 får vit angreppet gratis.

17. Sxh4 Sxg4 18. Dg3 Sh6 19. Tg1 Tg8 20. Sdf3 Sf8

Bättre var kanske 20. – Kh8 för att låta någon annan pjäs gardera springaren på h6 eller eventuellt låta den gå till f5. Nu blir kungen bunden till g7.

21. Df4! De7

En idé var 21. – f5!?

22. Tg3 Th8

Hotet 23. Th3 följt av 24. Dxb6† jämte Sf5†† matt började bli obehagligt.

23. Kd2 c5 24. Tdg1 Lc6 25. a3

Vit förstärker ställningen. Han har all tid i

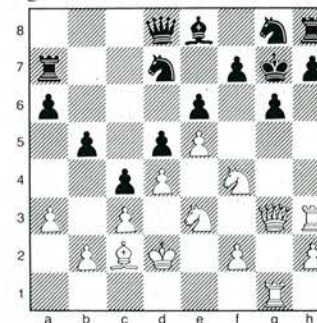
världen, eftersom svart fullständigt saknar motspel.

25. – e4 26. Lc2 Le8 27. Th3 Sg8

En tragikomisk försvarsställning. Genom att manövrera lugnt och kombinera olika taktiska hot lyckas vit till sist få det svarta försvaret att bryta samman.

28. Sg2 Ta7 29. Se3 b5 30. Sh4 Ld7 31. Dg3 Dd8 32. Shg2 Le8 33. Sf4 Sd7

Tillåter en vacker avslutning, men i längden var det naturligtvis omöjligt att hålla ställningen.

34. Lxg6! hxg6 35. Dxg6†! uppgett.

Efter att ha studerat varianten 35. – fxg6 36. Sxe6† Kf7 37. Sxd8† Kg7 38. Se6† Kf7 39. Txb8 Kxe6 40. Txb8 kastade svart in handduken.

(Kommentarer: Stellan Brynell)

Efter de tre första ronderna var åtta spelare utan poängförlost: Jonathan Tisdall, Norge, Josef Petkevity, Lettland, Jens Kristiansen, Danmark, Hillar Kärner, Estland, Leonid Sandler, Lettland, Mikael Johansson, Thrainn Vigfusson, Malmö SS och Ronald Hansson, SK Tidsnöd, Malmö.

I fjärde omgången föll alla bort utom Petkevity, Kristiansen och Kärner och efter femte ronden var Kristiansen ensam om att ha fem ettor. I näst sista ronden förlorade dansken mot Petkevity:

WIENERPARTI (C 25)

Jens Kristiansen Danmark

Josef Petkevity Lettland

1. e4 e5 2. Lc4 Sc6 3. Sc3 g6 4. f4 d6 5. Sf3 Lg7 6. 0–0 exf4 7. d4 g5 8. e5 dxe5 9. dxe5 Dxd1 10. Txd1 Lg4 11. Sb5 Tc8 12. Te1 Lxf3 13. e6 f5 14. gxf3 a6 15. Sa3 Sge7 16. c3 Td8 17. Lb3 Se5 18. Tf1 S7g6 19. Sc4 Sh4 20. Sxe5 Lxe5 21. a4 Ke7 22. Lc4 Td6 23. Kf2 g4 24. fxg4

fxg4 25. Ke2 f3† 26. Kf2 Tg8 27. Kg1 g3 28. hxg3 Txg3† 29. Kf2 Tg2† 30. Ke3 Tg4 31. uppgivet.

Mot hotet 31. – Lf4† 32. Kf2 Tg2† 33. Ke1 Te2† matt finns inte mycket att göra.

Före slutronden delade Petkevity ledning- en med Thomas Ernst, som efter en inledan- de remi mot Jan Thomas Storaas vunnit res- ten. Partiet mot Petkevity togs tidigt remi och det gav tre spelare chans att gå i kapp:

Kristiansen, som slog Lennart Ljungquist, Stellan Brynell, som efter förlust mot Arnthor Einarsson i andra ronden radat upp idel ettor, samt Igors Rausis som vann mot Mikael Johansson.

Därmed fick Brynell, i egenskap av ord- förande i Limhamns SK, den angenäma upp- giften att dela ut en hygglig slant – 4 400 kronor – till bl a sig själv.

Slutställning: 1) Josef Petkevity, Lettland 6, 2) Jens Kristiansen, Danmark 6, 3) Tho- mas Ernst, SK Kamraterna, Göteborg 6, 4) Igors Rausis, Lettland 6, 5) Stellan Brynell, Limhamns SK 6, 6) Carl-Magnus Björk, SK Rockaden, Stockholm 5½, 7) Ludvig Sand- ström, Lunds ASK 5½, 8) Johan Hultin, AK-77, Göteborg 5½, 9) Matej Grujić, Malmö SS 5, 10) Mikael Johansson, Åstorps SS 5, 11) Jesper Hamark, SS Manhem 5, 12) Saevar Bjarnason, Malmö SS 5, 13) Ari Ziegler, AK-77, Göteborg 5, 14) Karl Johan Moberg, SS Manhem 5, 15) Henri Majan- maa, SK Rockaden, Stockholm 5, 16) Rolf Bergström, Västerås ÖSK 5, 17) Lennart Ljungquist, Jönköpings SS 5, 18) Leonid Sandler, Lettland 5, 19) Anders Nylén, Lim-

hamns SK 5, 20) Rikard Winsnes, SS Man- hem 5, 21) Reynir Helgason, Limhamns SK 5, 22) Harry Pohla, Estland 5, Tomas Ols- son, Lunds ASK 5.

Under en intervju i samband med Öppna SM i Malmö tidigare i år sade segraren Sae- var Bjarnason bl a att han hade för vana att förlora snyggt. Så sant, se bara vad han råka- de ut för i tredje ronden mot Ronald Hans- son, SK Tidsnöd (1940):

16. Lg5!! Le7? (Dc7!?) 17. Sd6! hxg5 18. Dc4† Kh7 19. Sxe8 Sf6 20. Df7 Dxe8 21. Txe7 Dxf7 22. Txf7 La6 23. Lxc6 Td8 24. d5 Sxd5 25. Td1 Lc4 26. Lxd5 uppgivet.

Trots 50 procent mot starkt motstånd blev Hansson utan när rankingpriserna à 800 kr delades ut. De fördelades i stället enligt följande:

Ludvig Sandström, Lunds ASK (I), Hen- ri Majanmaa, SK Rockaden, Stockholm, Matej Grujić, Malmö SS och Tomas Ols- son, Lunds ASK (II), Johan Hultin, AK-77, Göteborg (III), Per-Erik Franzén, Lunds ASK, Jan-Erik Brundell, Lunds ASK och Ulf Sjödell, Västerås ÖSK (IV), Ingvar Jire- torn, Bräkne-Hoby SK (V), Kent Jägerflod, SK Kamraterna, Göteborg, Robert Wik- lund, Götaverkens SK, Göteborg och Mats Chronblad, Malmö SS (VI), Mats Nystrand, Jönköpings SS (VII), Johan Andersson, Åhus SK och Pierre Nordsten, Limhamns SK (VIII), Niklas Andersson, Länsmansgår- dens SS, Göteborg och Richard Persson, Limhamns SK (IX), Björne Johansson, Kir- sebergs SK (X) samt Richard Ek, Kirsebergs SK, Pär Lanvin, Ronneby SK och Lars-Erik Boregren, Limhamns SK (XI).

Rolf Lekander först i Växjö

□ Växjöspelen i juni har en trogen skara del- tagare som återvänder år efter år och den 29:e upplagan samlade 93 startande, en god siffra. Försommaren må vara aldrig så förfö- risk – med de goda arrangemang som blivit tradition i Smålandsmetropolen kan den inte konkurrera.

I elitgruppen segrade hemmaklubbens Rolf Lekander. Han förlorade bara en halv poäng mot Bo Aurell, som höll remi i ett långt och hårt parti. För en uppseendevä- kande god insats svarade unge Patrik Lyr- berg med 50 procent och tredje plats.

Parentetiskt kan nämnas att det var elfte gången som Lekander kunde hämta första pris.

Det av Smålandsposten uppsatta skön- hetspriset erövrades av Kent-Åke Sköld. I klass I avgjorde han andra rondens parti med hjälp av ett dubbelt pjäsoffer:

SICILIANSKT PARTI (B 23)

Kent-Åke Sköld
Hultsfreds SK

David Ronlan
Östersunds SS

1. e4 e5 2. f4 Sc6 3. Sc3 d6 4. Sf3 e6

Eller 4. – g6 5. Lc4 Lg7 6. 0–0 e6 7. f5 exf5 8. d3 Sge7 9. De1 h6 10. Ld2 Le6 11. exf5 Lxf5 med intressant spel efter 12. g4 Lxg4 13. Lxf7† Kxf7 14. Se5†† etc.

5. Lc4

Här är fångslingen 5. Lb5 ganska vanlig.
5. – Sf6 6. d3 Le7 7. 0–0 0–0 8. De1 d5 9. Lb3 dxe4?!

Nu får vit snart d-linjen för sina torn. Akti- vitet på damflygeln var att föredra.

10. dxe4 Sd4 11. Le3 Sxb3 12. axb3 b6 13. Td1 Dc7 14. e5 Sd7 15. Sb5

Efter svarts olyckliga bondeavbyte i cent- rum har vit helt tagit commandot.

15. – Dc6 16. Sd6 Lb7 17. Tf2 Tad8 18. Tfd2 La8 19. Dg3 Kh8 20. Sg5 Lxd6!?

En av springarna måste likvideras. Frågan är om det är den på d6 eller den på g5. Den sistnämnda ser för tillfället mest hotande ut.

21. Txd6 Dc7 22. Dh4 h6 23. Sh3

Direkt 23. f5 tycks inte duga efter 23. – Sxe5, t ex 24. Txd8 Txd8 25. Txd8† Dxd8 och nu håller inte 26. Sxf7† då svart garderar sin dam efter 26. – Sxf7.

23. – Tfe8!† 24. f5 Kg8

Svart hinner inte spela försvarsdraget 24.

– Sf8 då det hänger på d8. Och 24. – exf5 var inte hälsosamt på grund av 25. Lxh6.

25. Lxh6!

Svarts kungsställning slås nu i spillror.

25. – gxh6 26. f6

Med hotet 27. Dxb6 följt av matt på g7.

26. – Kh7 27. Sg5† Kg6 28. Sxf7!

Det avgörande röjningsoffret.

28. – Kxf7

Eller 28. – Th8 29. Dg4† Kxf7 30. Dg7† Ke8 31. De7† matt.

29. Dh5† Kg8 30. Dg6† uppgivet.

(Kommentarer: Rolf Lekander i Smålandsposten)

Resultat, SM-gruppen: 1) Rolf Lekander 2½, 2) Bo Aurell, Hässleholms SK 2, 3) Patrik Lyrberg, SK Rockaden, Stockholm 1½, 4) Leif Svensson, SA Fenix, Borås 0.

Klass M, grupp 1: 1) Ronald Heidenfors, Växjö SK 2½, 2) Kenneth Wiman, Skövde SS 1½, 3) Jörgen Svenningsson, Uddebo SK 1½, 4) Sten Bernhardsson, Rödeby SK ½.

Grupp 2: 1) Håkan Greiff, Rödeby SK 3, 2) Frank Svensson, Schack 08 1½, 3) Lars Bergström, Alvesta SS 1, 4) Michael Claes- son, Rödeby SK ½.

Segrare i klass I: Håkan Knutsson, SA Fenix, Borås, Sune Dahnberg, Falkenbergs SK, Ronny Andersson, Helsingborgs SS, Mats Nystrand, Jönköpings SS och Anders Hansen, HG-Schack, Helsingborg.

Segrare i klass II: Ivar Norbeck, Uppvi- dinge SK, David Borg, Ljungby SK, Robert Okpu, SK 33, Enköping, Jens Alfredsson, HG-Schack, Helsingborg och Daniel Sjö- berg, Hultsfred SK.

Segrare i klass III: Aarno Laitinen, Växjö SK, Jonny Lönn, Markaryds SK, Per Munck, Växjö SK, Mikael Askander, Växjö SK, Johan Hultberg, Emmaboda SS, Martin Signal, Alvesta SS och Juha Rohkonen, SA Fenix, Borås.

Knattegrupperna vanns av Jerry Svens- son, Hultsfreds SK, Philip Landgren, Växjö SK, Ola Svensson, Ljungby SK och Johan Strömbom, Hultsfreds SK, Priset till bästa ungdomsklubb erövrades av Hultsfreds SK, medan Uppvidinge SK blev bästa senior- klubb.

Stark höstturnering i Stockholm!

Wasa SK har med bidrag från Schack- främjandet, Stockholms Schackförbund och Stockholms SS siktat in sig på en stor- mästarturnering i höst till minnet av klub- bens genom tiderna mest berömde med- lem, stormästaren Erik Lundin. Prelimi- närt kommer turneringen att äga rum i slutet av oktober. Den blir av kategori X eller XI. Bland de inbjudna finns stor- mästarna Ferdinand Hellers och Lars Karlsson.

Fem vann i Göteborg Open

Efter ett par år av rejäla förluster drog arrangerande Göteborgs Schackförbund denna gång ned prispengarna i Göteborg Open – bl a minskades förstapriset från 10 000 till 5 000 kronor. Resultatet? En stor sportslig framgång med ett både starkt och intressant startfält! Fem man kom att dela segern efter en jämn och spännande tättstrid.

Outgrundliga äro schackspelarnas vägar, kan det tyckas. En bidragande orsak till det ökade spelarintresset är dock säkerligen att Göteborg Opens traditionella speltid denna gång inte sammanföll med storturneringen i Haninge och sidoarrangemangen där. Ändå är det tydligt att höga prispengar inte är det allena saliggörande när det gäller att locka deltagare till en turnering. Minst lika viktigt är att omsorg läggs ned på att göra spelförhållandena goda.

Trots allt framstår deltagarsiffran 94 spelare som en överraskning med tanke på den närmast obefintliga marknadsföring som har föregått tävlingen. Det verkar som om G O har en krets av trogna anhängare som gärna återkommer år efter år.

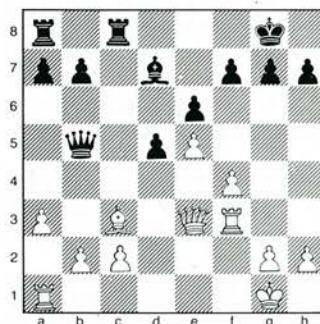
Extra färg på årets upplaga sattes av en liten trupp spelare från Estland och Litauen. Ingen av dessa lyckades visserligen komma på prispallen men alla fyra hängde väl med i toppen och visade sig vara spelstarka. Bland svenskarna toppade tre IM rankingen: Thomas Ernst, Michael Wiedenkeller och Stellan Brynell. Inte mindre än 15 spelare var rankade över 2300.

Inte heller på spänningen kunde man klaga. Med två av de åtta ronderna kvar att spela delades ledningen av icke mindre än åtta (8) spelare med 5 poäng. Fullt följdriktigt blev det också delad seger mellan fem man, som vi här ska låta "komma till tals" med var sin partiställning. Prispengarna delades som sed är, men ordningen nedan visar placeringarna efter särskiljning.

1) Saevar Bjarnason, Malmö SS 6½ (39)

Den isländske IM som sedan knappt ett år bor i Malmö skördade här en ny fin framgång efter segern i Öppna SM. Hans skarpa spel är lika publikvänligt som lönsamt i öppna turneringar, där det ofta gäller att kunna vinna de viktiga partierna.

Ingvar Andréasson

Saevar Bjarnason

Olikfärgade löpare = remi lyder en ofta citerad "sanning" som man inte ska lita blindt på. Att olikfärgade löpare också kan vara ett kraftfullt angreppsvapen visade islänningen i slutrondens parti:

19. f5! d4?

Svart försöker öppna ställningen för att låta försvararna skynda till, men bättre utsikter bjöd det fräcka 19. – Dc5 20. Ld4 Dxc2 för att vid tillfälle ta hem damen via diagonalen b1–h7. Mellanlandningen på e4 kan också vara irriterande – men vit har förstas en lovande angreppsställning.

20. Lxd4 exf5

Annars följer 21. f6 jämte Dg5.

21. e6! fxe6 22. Tg3 g6 23. Dh6 e5

Poängen med svarts försvarsspel, men den räcker inte långt.

24. Th3! Kf7

På 24. – exd4 avgjorde 25. Dxb7 Kf8 26. Te1! med snar matt.

25. Dxb7 Kf8

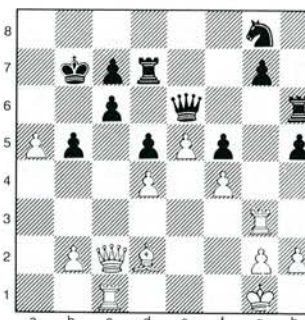
Eller 25. – Kf6 26. Te1 Th8 (26. – exd4 27. De7+ matt) 27. Txe5!.

26. Dxb7 Kf8 27. Lf2 Txc2 28. Td1+ uppgivet.

2. Stellan Brynell, Limhamns SK 6½ (38)

Den 27-åriga Malmöpåggen fick sitt verkliga genombrott för ett par år sedan, då han erövrade IM-titeln. Han är en vanlig och väl sedd gäst vid tävlingarna i Göteborg.

Franko Lukez

Stellan Brynell

Ställningsbedömning:

Svart har svaga bönder på c6, f5 och g7 som kräver beskydd. Han har också bekymmer med de mörka fälten – g5 kan användas som utpost av vits torn och diagonalen a3–f8 är en infartsled för löpare och dam. Med en sådan diagonal tillgänglig spelar det ingen roll att vits bönder står på samma färg som löparen. Dessutom är svarts kung mol allena på damflygeln, vilket ger angreppsutsikter.

Slutsats: Vit har stor fördel.

23. a6!?

Spel över hela brädet. Vit utnyttjar till fullo angräparns möjlighet att flytta spelet mellan flyglarna – snabbare än svarts uppbyggda pjäser hinna med.

23. – Kxa6?

Svart kan lika litet hejda ett vattenfall med bara händerna som han kan värja sig mot tornens stormanlopp på a-linjen. Jämförelsevis bättre var 23. – Kb8 (inte 23. – Ka7 24. Dc5+ Kb8 25. Df8+ Ka7 26. Dc8), men när vits björnkram hårdnar genom 24. Tg5 Tf7 25. Lb4 är det sannerligen inte lätt att röra sig. På det avvaktande De6–d7–e6 kan man tänka sig Tc1–a1–a3–g3, kanske förberett med h2–h4, varefter svart hamnar i dragtvång.

24. Ta1+ Kb7 25. Tga3 Td8 26. Ta7+ Kc8 27. La5!

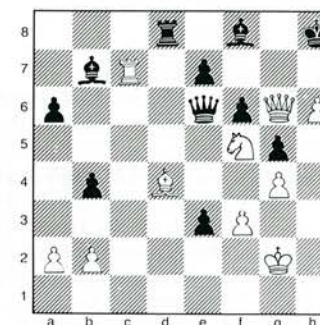
Om nu 27. – Td7 så 28. Ta8+ Kb7 29. Lb4. 27. – Kd7 28. Txc7+ Ke8 29. Lb4 uppgivet.

T ex 29. – Td7 30. Dc5 Te7 (30. – Txc7 31. Df8+ Kd7 32. Ta8 eller 30. – Se7 31. Ta8+ Kf7 32. Taa7) 31. Taa7 Txc7 32. Df8+ Kd7 33. Ta8.

3. Rikard Winsnes, SS Manhem 6½ (35,5)

Efter ett halvår av blandade framgångar verkar göteborgaren ha hittat formen igen med ett toppresultat i norska Gausdal (mot-svarande IM-inteckning), nu Göteborg Open och senare under sommaren återkomsten i SM-gruppen.

Björn Gillefalk

Rikard Winsnes

Efter kompromisslöst spel från båda sidor uppkom diagramställningen och det senaste draget var vits 31. Tc7 med starkt angrepp. På förenklingsförsöket 31. – Dg8 hade nu följt 32. Lxf6+, och svart prövade därför i stället motoffret 31. – Txd4. Men...

32. Txe7!

Inte 32. Sxd4 Dxb4+ och svart schackar till sig tornet. Textdraget hade följt också på 31. – e2.

32. – Txb4+

På 32. – Lxf3+ var 33. Kg3 Txb4+ 34. Kxf3 den säkraste fortsättningen.

33. Kh2 Th4+ 34. Kg1! Th1+ 35. Kxh1 Lxf3+

36. Kg1 Dg8 37. Dxf6+ uppgivet.

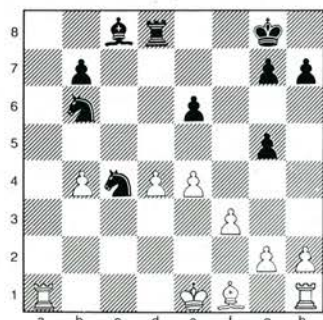
4. Michael Wiedenkeller, SK Rockaden 6½ (35,5)

Liksom för Winsnes – och i än högre grad – gav Göteborg Open ett förebud om ett lyckat SM för Wiedenkeller, som med två ronder kvar att spela sade angående toppstriden (han låg en halva efter de åtta):

– Jag känner mig inte delaktig i den...

Det fick han anledning att omvärdera ett dygn senare.

Michael Wiedenkiller

Tönu Truus

Bonden på d4 belägras av svart, och rätta försvaret är nu 22. 0-0-0 med hopp om livet. Efter 22. Td1? begynte i stället en lustiger gaffeldans:

22. - Se3 23. Td2 Txd4! 24. Txd4 Sc2† 25. Kd2 Sxd4 26. Kc3 e5 27. Lc4† Le6 28. Lxe6† Sxe6

Ett torn kan i vissa fall uppväga två lätta pjäser i slutspelet, men då krävs att ställningen är öppen och obalanserad, t ex genom förekomsten av en avlägsen fribonde. Här håller springarna läget under säker kontroll. 29. h4 gxh4 30. Txb4 h6 31. Th5 Sd7 32. Kc4 Kf7 33. Th1

Här föll 33. Kd5 på 33. - Sf4†, och från b5 kommer kungen inte vidare.

33. - Sf4 34. Td1 Ke6 35. Td2 Sh5 36. Ta2 Shf6 37. Ta7 Se8! 38. Ta1 Sd6† 39. Kb3 Sb5 40. Kc4 Sd6† 41. Kd3 Sb6 42. Tc1 Sd7 43. Tc7 h5 44. g3 g5 45. Kc3 Sf6 46. Tg7 g4 47. fxxg4 hxg4

Bonden på e4 är indirekt garderad tack vare hoten mot b7 och g4, och vit har alltså bara att avvakta... ja, hur då?

48. Kd3 Sfxe4! 49. uppgett.

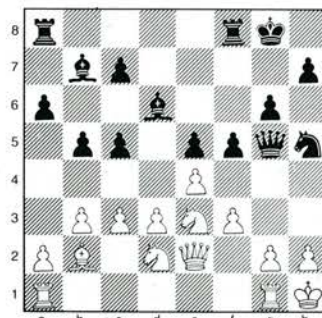
Lag-VM för döva

Sverige kom på nionde plats i Lag-VM för döva som spelades i Veszprém, Ungern med 14 nationer (nytt rekord) som deltagare. Jugoslavien segrade med 23½ poäng före Polen 22½ och Ungern 22. Sverige tog 19 poäng. Ao Mossin blev bäste förstabordsspelare med sju vinster och två remier.

5. Roar Elseth, Oslo SS 6½ (34,5)

En ny bekantskap för den göteborgska schackpubliken utgjorde norrmannen, som var rankad tia i det tuffa sällskapet. Men växelkursen mellan svenska och norska rankingtal har ju sällan legat på 1:1...

Roar Elseth

Olle Hægström

Vit har som synes inte ställt upp sig över hövan aktivt, och svart gavs nu tillfälle att roa (obs vits) åskådarna med en liten kombination...

19. - Sg3†! 20. hxg3 Dh5† matt.

...och så de andra pristagarna

Vid sidan av kampen i toppen slogs det också för fulla muggar i de sju rankinggrupperna. Här är pristagarna där:

Grupp 1: 1) Tom Borvander, SK Kamraterna 6, 2) Anton Åberg, Lundby SS 5½.

Grupp 2: 1) Sonny Andersson, SK Kamraterna, Trollhättan 5, 2) Niklas Engsnér, SS Manhem 4½.

Grupp 3: 1) Mikael Gilljam, Majornas SS 5, 2) Gisli Hjaltasson, SS Manhem 5.

Grupp 4: 1) Mats Eriksson, Linde SK 4½, 2) Robert Wiklund, Götaverkens SK 4.

Grupp 5: 1) Daniel Malmgren, SS Manhem 4, 2) Jan Wettfors, SK Kamraterna 4.

Grupp 6: 1) Gustaf Trolle, SS Manhem 4, 2) Göran Eriksson, Angered's SS 4.

Grupp 7: 1) Per Gustavsson, SS Manhem 3, 2) Klas Ivarsson, SS Manhem 3, 3) Lars-Erik Hansson, SS Manhem 3.

Särskilt må nämnas knappt 12-åriga Gustaf Trolle: Han lyckades ta 50 procent mot motstånd med medelranking över 2000! Fina prestationer gjorde också juniorerna Göran Eriksson och Vincent Andreasson, SS Manhem - den senare dock utanför prislistan.

Mats Eriksson

Pristävlingen i nr 5

□ Fem skarpögda TfS-läsare klarade alla rätt i kombinationstävlingen i TfS nr 5. Den var inte så lätt som den såg ut, och många stupade på mållinjen, dvs den sjätte och sista uppgiften som innehöll en raffinerad pättvändning. Vi tar uppgifterna i tur och ordning:

1) Txb4! cxb4 2. Txb6† gxh6 3. Ld4† matt (2. - Sh7 3. Txb7† matt). Svart kan förhindra omedelbar matt med t ex 1. - g6, men pjäs- och partiförlust är oundviklig.

2) 1. - Df1† 2. Lg1 Df3†! 3. Lxf3 Lxf3† matt (NN - Pillsbury, någon gång kring sekelskiftet).

3) 1. De7† Dg5 (1. - g5 2. De1† Dg3† 3. Dxxg3† matt) 2. De4† Dg4 3. De3! och svart måste ge damen för att undvika matt i nästa drag (spelat i Holland 1941, spelarnas namn okända).

4) 1. - Sh4! 2. Kxh4/gxh4 Dxxh2† matt/Dg4† matt (2. Sf3 De6† 3. Kxh4 Dg4† matt; 2. Tf3 Dg2† 3. Kxh4 Dxxh2† matt (Neumann - Fuchs, 1931)).

5) 1. Dd8† Kg7 2. Txxg5† hxg5 3. h6†! Kxh6 4. Dh8† Th7 5. Dxxh7† matt (Weissgerber - Rellstab, Bad Pyrmont 1933).

6) 1. fxe7! Kh6 (1. - b1D 2. e8D† Kh6 3. Dxe6† med lätt vinst; 1. - Txe7 2. Txe7† jämte 3. Tb7) 2. Kxe6 b1D 3. Td6!! (de flesta föreslog 3. e8D†?, som leder till pätt efter 3. - De4† 4. Kf7 Dg6† 5. Ke7/Kf8 Df6†/Dg7† 6. Kxf6/Txxg7) och nu citerar vi Bo Göransson, Uppsala:

- Svart har nu sex olika damschackar (varav de på f5 och g6 kan förkastas liksom dragen 3. - Db8 och 3. - Db5 [4. Kf7† jämte 5. e8D med lätt vinst]). Vinstmetoden består i att etablera samband mellan vD-vT, skydda vK för att vid tillfälle efter sv schackar gå till ev avbyte av svD. T ex 3. - De4† 4. Kd7† (följer även på 3. Db8) Kg7 5. e8D Db7† (bäst) 6. Kd8 Da8† 7. Ke7 De4† 8. Te6 Db4† (Db7† 9. Dd7) 9. Kd7 Db7† (9. - Da4† 10. Kd6 Dd4† 11. Kc6 Dc3† 12. Kb7 Db3† 13. Tb6 Df3† 14. Dc6 Df7† 15. Dc7 och vit vinner) 10. Kd6 Db4† 11. Kc7 Da5† 12. Tb6 och vit vinner enligt angivet mönster.

- En vacker studie - kan knappast ha uppkommit i ett spelat parti!

Göransson har rätt, detta är en studie av Ladislav Prokeš, prisbelönt i Tijdschrift KNSB 1950.

Vi hade utlovat tre priser men utökar till fem. Följande har en bok att vänta med posten:

Bo Göransson, Bergagatan 44, 752 39 Uppsala, Jörgen Melander, Halmvägen 16, 125 33 Älvsjö, Birger Persson, Åhusgatan 6 A, 252 47 Helsingborg, Joachim Persson, Storgatan 18 B, 265 00 Åstorp samt Oliver Süttenbach, Djurgårdsvägen 15 F, 532 36 Skara.

Vi gratulerar pristagarna, tackar alla som skickade in lösningar och tröstar dem som inte vann den här gången med en ny tävling i nästa nummer!

Wilhelm Lindström död

F spannmålsinspektören Wilhelm Lindström, Norrtälje, har avlidit efter en lång tids sjukdom. Han var ordförande i Roslagens Schackförbund åren 1960-1976 och hann även med att fungera som ungdomsinstruktör på distriktsplanet.

Lindström var född i Eskilstuna, där han fick sin schackliga skolning. Under en period var han medlem av numera nedlagda Eästuna SK, som fostrade flera goda spelare, men kom senare att tillhöra Roslagsbro SK.

Åren 1966-1974 tillhörde Wilhelm Lindström Sveriges Schackförbunds centralstyrelse, först som suppleant och sedan som ordinarie ledamot.

Lars Persson död

Lars Persson, ordförande i Landskrona SK och kassör i Nordvästra Skånes schackförbund, har avlidit i en ålder av 31 år.

Det tragiska dödsbudet kom några veckor efter det att han placerat sig på prisplats i klass I vid SM i Göteborg. Det blev en svår chock för anhöriga och för medlemmarna i Landskrona SK, men det väckte också stor förståelse i hela distriktet.

Lars Persson engagerade sig tidigt i ungdomsfrågor. Med sin öppna och positiva attityd blev han mycket populär bland ungdomarna. Under nästan hela 80-talet var han ungdomsledare i Landskrona SK och ledamot i Nordvästra Skånes Schackförbunds Ungdomskommitté.

Från 1989 var han ordförande i Landskrona SK och från 1988 kassör i distriktsförbundet. Klubben och förbundet har mist en stor ledargestalt och god kamrat alltför tidigt.

Mats Hylén

RICHARD WESSMAN:

Angrepp vid rockad åt olika håll

Partier i vilka spelarna rockerar åt olika håll har sin egen speciella dynamik. De strategiska förutsättningarna är annorlunda än i "vanliga" partier, aktiviteten hos de egna pjäserna prioriteras och den materiella jämvikten är många gånger av underordnad betydelse. Från New York Open och Arnold Cup i Gausdal har Richard Wessman hämtat fyra exempel i vilka kungarna finns på motsatta flyglar:

New York Open SICILIANSKT PARTI (B 81)

Ferdinand Hellers
Sverige

Andrej Sokolov
Sovjet

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. g4

Keresangreppet. Jag tycker att svarts bästa svar är 6. – h6, som i alla fall temporärt sätter stopp för g-bonden.

6. – Sc6 7. g5 Sd7 8. Le3 Le7 9. h4 0–0

Trots att vit har hunnit långt med sin bondestorm på kungsflygeln rockerar svart kort.

Hellers nia i New York

Ferdinand Hellers gjorde en mycket bra insats i New York, där han spelade final i sista rondan mot Aleksander Chalifman, Sovjet. Svensken offrade en bonde men fick ingen utdelning och förlorade ett springarslutspel efter lång kamp. Därmed blev Chalifman ensam om förstapriset på 18 000 dollar (närmare 110 000 kronor). 63 spelare deltog i den högsta gruppen.

Slutställning: Aleksander Chalifman, Sovjet 7 (av 9), Helgi Olafsson, Island, Gata Kamsky, USA, Leonid Judasin, Sovjet och Vladimir Episjin, Sovjet 6½, Patrick Wolff, USA och Joel Benjamin, USA 6, Ferdinand Hellers, Sverige, Michail Tal, Sovjet, Konstantin Lerner, Sovjet, Yasser Seirawan, USA, Maxim Dlugy, USA och Igor Ivanov, Kanada 5½.

Richard Wessman tog 4½, Thomas Ernst 4 och Tom Wedberg 3½ poäng.

Denna vågade spelplan har använts av bl a Kasparov och är inte helt utan poäng. Idén är att hålla emot på kungsflygeln, där bönderna får stå kvar på f7, g7 och h7. Detta gör det svårare för vit att bryta igenom. Samtidigt planerar svart en motstöt på damflygeln (b7–b5–b4) eller i centrum (d6–d5).

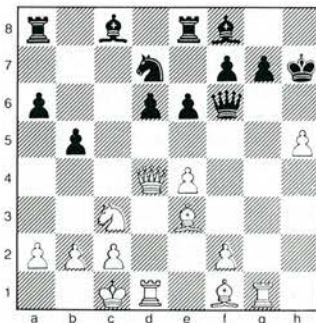
10. Dd2 a6 11. 0–0–0 Te8?!

Svart vill ställa löparen på f8, där den garderar g7. Frågan är om detta verkligen är värt två tempon, eftersom punkten f7 försvagas. Bättre är 11. – Sde5, t ex 12. f4 Sxd4 13. Dxd4 Sc6 och vit får välja mellan en minimal slutspelsfördel efter 14. Db6 eller en oklar ställning efter 14. Dd2 b5.

12. Tg1 Sxd4 13. Dxd4 b5 14. h5 Lf8 15. g6 Df6 16. gxh7?!

Vit vill locka kungen till h7, eftersom han observerat att tornet på a8 är ogarderat. I luften ligger dubbelhotet De4†.

16. – Kxh7?

Rakt i fällan. Tvunget var 16. – Kh8, även om vit står bättre efter 17. Dd2 med idéer som h6 och Lg5 eller Ld4.

17. e5!!

Nu förlorar 17. – Sxe5 direkt efter 18. De4†.

17. – Dxe5 18. Dg4 Sf6 19. Df3

Hotar både 20. Dxa8 och 20. Ld4 Dh2 21. Th1.

19. – Sd5 20. Dxf7

Hellers såg mycket nöjd ut, partiet är i praktiken slut.

20. – Sxe3 21. fxe3 Td8 22. Ld3† Kh8 23. h6 uppgivet.

Svarts kungsställning är fullständigt tillintetgjord.

New York Open SICILIANSKT PARTI (B 89)

John Fedorowicz
USA

Richard Wessman
Sverige

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Le3 Le7 8. De2 a6 9. Lb3 Dc7 10. 0–0–0

Grundställningen i Velimirovićangreppet.

10. – Sa5

Vid sidan av 10. – 0–0 svarts vanligaste svar. Det kan ofta vara skönt att oskadliggöra löparen på b3.

11. g4 b5 12. g5 Sxb3†

Vit får farligt angrepp efter 12. – Sd7 13. Lxe6!.

13. axb3 Sd7 14. h4

Ett vilt alternativ är pjäsoffret 14. Sf5!?, som ger vit kompensation för pjäsen men kanske inte mer.

14. – b4 15. Sa4 Sc5 16. h5 Ld7 17. g6!?

Teorin rekommenderar 17. Kb1, som förhindrar svarts nästa drag.

17. – Sxb3†! 18. Sxb3 Lxa4

Svart har erövrat en bonde och löparparet, men trots detta är ställningen långt ifrån klar. Anledningen är att svarts kung kommer att hamna i ett utsatt läge.

19. Sd4 Lf6!

Det hotade 20. h6, och därför garderas g7.

20. gxf7† Kxf7 21. h6 g6 22. b3 Ld7 23. f4

Vit vill offra en bonde till, antingen på f5 eller e5.

23. – Thc8

Jag övervägde länge att spela 23. – a5 med idén 24. – a4 men tyckte att a-bonden verkar alltför långsam.

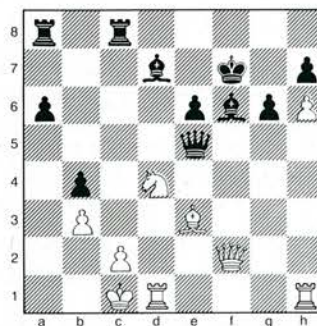
24. e5?!

Sundare verkar 24. f5. En möjlig fortsätt-

ning är 24. – gxf5 25. exf5 e5 26. Se6 Dc3 27. Kb1 Ke7! varefter svart står säkert.

24. – dxe5 25. fxe5 Dxe5 26. Df2

På 25. Thf1 fanns 26. – Lb5! 27. Sxb5 Db2†.

26. – Lc6!

Tidigare hade jag känt mig lite pressad men nu förstod jag att svart står överlägset. Löparen går till e4, där den arbetar både i försvaret och i angreppet.

27. Lf4?!

Vit står dåligt även efter andra drag men nu får partiet ett snabbt slut.

27. – Da5 28. Thf1 Le4 29. Le7

Det ser ut som om vit äntligen får i gång sitt angrepp längs f-linjen. Men skenet bedrar.

29. – Da1† 30. Kd2 Dc3† 31. Kb1 Lf5!

Vinstdraget.

32. Sxf5 Db2† 33. Kd2 exf5 34. uppgivet.

Efter 34. Db6 Dc3† faller löparen på c7.

Gausdal

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 06)

Thomas Ernst
Sverige

Richard Wessman
Sverige

1. e4 g6

Thomas är spelöppningsteoretiskt mycket stark, så jag bestämde mig för en ovanlig uppställning.

2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. Le3 Sd7 5. Dd2 a6 6. h4!?

Detta drag överraskade mig något. I stället för att fullfölja sin utvecklingsplan med lång rockad osv kastar vit först fram h-bonden. Jag slöt mig till att det fanns tre sätt att stoppa den, 6. – Sgf6, 6. – h6 och 6. – h5.

Det första alternativet tyckte jag inte om då det tillåter 7. Lh6 och det andra förkasta-

de jag på grund av att vit efter 7. h5 g5 har genombrottsmöjligheter med f2-f4. Alltså...

6. – h5! 7. Sh3

Ett nytt problem har uppstått. Får vit ställa springaren på g5 blir den svår att få bort. I detta skede av partiet formades min spelplan:

Med hjälp av Sd7-f6-g4 ska jag få till stånd bytet Lc8xh3. Sluter jag sedan centrum med e6 och d5 spelar inte vits löparpar någon betydande roll och springaren på g8 får ett utvecklingsfält på e7. En positiv faktor är också vits deplacerade torn på h3.

7. – Sdf6! 8. f3

Efter 8. Sg5 Sg4 9. Lf4 f6! följt av 10. – e5 med idéer som f5-f4 eller Lh6 står svart inte alls dåligt.

8. – Lxh3 9. Txxh3 e6!

Allt enligt planen.

10. Th1 Se7 11. Tg1 d5 12. Le2

Nu var det dags att ta en ny fundering. Vit kommer förr eller senare att rockera långt för att få tornet på a1 i spel, och därför kan det inte skada att flytta fram positionerna på damflygeln.

Framstöten b5-b4 ligger nära till hands. Förutom att den tar terräng tvingar den vit att stänga centrum med e4-e5, eftersom springaren på c3 jagas i väg från försvaret av e4. Med vita bönder på e5 och d4 kommer sedan det linjeöppnande draget c7-c5 alltid att finnas. Sagt och gjort...

12. – b5! 13. a3 c6 14. 0-0-0 a5 15. e5 Sd7 16. g4!

Att nu ta en bonde med 16. – hxg4 17. fxxg4 Txxh4 är alltför farligt på grund av 18. Lg5!. I ställningar med rockad åt olika håll är materiella faktorer överhuvudtaget inte av primär betydelse. I stället är det de egna pjäsernas aktivitet och möjlighet att öppna spelet framför motståndarens kung som är viktigt.

16. – Sb6?!

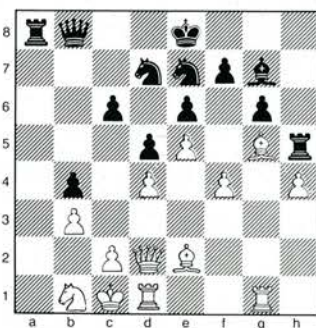
Här krånglar jag till spelet i onödan. Det enkla 16. – b4! hade lett till farligt angrepp, t ex 17. Sb1 bxa3 18. Sxa3 Db6 jämte 19. – Tb8 eller 17. axb4 axb4 18. Sb1 hxg4!? 19. fxxg4 c5! med idén Ta1 och Da2.

17. Lg5 Db8 18. b3 b4 19. axb4 axb4 20. Sb1 Sd7 21. gxh5?

Thomas insåg inte styrkan i det följande kvalitetsoffret. Till högst oklart spel hade 21. f4! lett. Efter 21. – hxg4 22. Lxxg4 hade vit

kunnat öppna linjer och diagonaler med h4-h5.

21. – Txxh5 22. f4

22. – Txxg5!!

Offret sätter stopp för vits initiativ på kungsflygeln samtidigt som det inleder ett angrepp på de svarta fälten. Med Sf5 och c6-c5 sätts d4 under press och via f8 riktas löparen in mot c5. Slutligen kan svart få med de tunga pjäserna i angreppet med Ta1 eller Ta2 och Da7. Vit får aldrig någon nytta av kvaliteten, den märks knappt.

23. hxg5

Antagligen var 23. Txxg5 bättre, även om svart klarar sig utmärkt efter 23. – Lh6.

23. – c5 24. Th1 Sf5 25. Th7 Lf8 26. dxc5 Lxc5 27. Th8† Sf8 28. Th3 Ta2!

Med hotet 29. – Sd4 30. Ld3 Sxb3†!.

29. Te1 Sd4 30. Ld1 Da7

Nu är hotet 31. – Ta1 och 32. – Da2, vilket egentligen inte går att göra något åt.

31. Dd3 Ta1 32. c4 bxc3 33. Dxc3 Da2 34. Lc2 Sxc2 35. Dxc2 Txb1† 36. uppgivet.

Vit ville inte se 36. Dxb1 La3†.

Gausdal

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 32)

Berge Østenstad
Norge

Raj Tischbierek
Östtyskland

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2

Just nu den populäraste varianten i Nimzoindiskt. Vit förlorar tid med damen (Dd1-c2xc3) men får löparparet och behåller sin bondestruktur intakt.

4. – 0-0 5. a3 Lxc3† 6. Dxc3 b6 7. Lg5

I det andra matchpartiet Karpov – Jusupov, London 1989, kom svart bättre efter 7. Sf3 Lb7 8. e3 d6 9. Le2 Sbd7 10. 0-0 Se4 11. Dc2 f5. Nackdelen med Karpovs plan är att löparen på c1 riskerar att bli inaktiv.

7. – Lb7 8. f3 d6 9. e4 c5 10. d5

Bondeställningen blir nu lik den i Benoni.

10. – Sbd7 11. Sh3

Spelet följer kända mönster. Springaren ska till f2, där den garderar e4. Det kan behövas vid standardframstöten f4 och e5.

11. – exd5 12. cxd5 h6 13. Ld2!?

Först här avviker vit från den senaste teorin, 13. Lf4 hade lett till en bekant ställning. Idén bakom Østenstads drag är att lämna fältet fritt för f-bonden och att kunna besvara ett eventuellt a6 och b5 med Da5!?! som blockerar damflygeln.

13. – De7 14. 0-0-0!

Det hade varit svårt att förbereda kort rockad, eftersom Sxd5 hela tiden hängde i luften.

14. – c4!

Svart måste få motspel mot vits kung innan han krossas i centrum och på kungsflygeln. Att slå på c4 är aldrig någon bra idé för vit – svarts angrepp längs c-linjen skulle bli svårt att parera.

15. g4 Sc5 16. Sf2 Tfc8?!

Här hade 16. – Tac8 med möjlighet att utnyttja tornet på f8 längs e-linjen varit naturligare.

17. Kb1 Sfd7 18. g5!

Tanken bakom svarts senaste drag var att undvika 18. g5, men det kommer ändå, nu som ett bondeoffer.

18. – hxg5 19. Lh3 Tc7 20. Tdgl

Svarts pjäser står i en stor överksam klump

på damflygeln medan vit redan har fått i gång ett livsfarligt angrepp på den andra sidan.

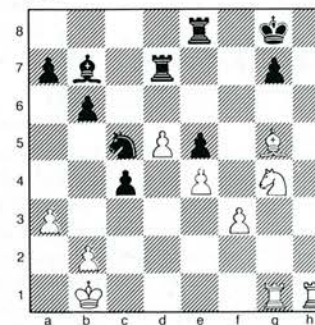
20. – f6 21. Lxd7 Txd7 22. h4

Svart ger nu tillbaka bonden för att få till stånd dambyte. Men vits angrepp fortsätter i slutspelet.

22. – Tf8 23. hxg5 fxxg5 24. Lxxg5 De5 25. Dxxe5 dxxe5 26. Sg4

Alla vits pjäser laddar upp framför motståndarens kung och svart kan bara vänta på urladdningen.

26. – Te8

27. Sf6†!

Med en elegant kombination visar sig Berge Østenstad värdig både stormästarnormen och slutsegern i turneringen.

27. – gxf6 28. Lh6† Kh8 29. Lg7† Kg8 30. Lh6† Kh8 31. Lf8†! Th7 32. Lg7† Kg8 33. Lxf6† Kf7 34. Txxh7† Kxf6 35. Thg7!! uppgivet.

FÖRSTA UTBYTET GOTLAND – ÖSEL

Det första schackliga utbytet mellan Gotland och dess grannö Ösel ägde rum under månadskiftet augusti – september med Visby och Hemse som spelplatser.

Eftersom det ännu inte finns någon fast förbindelse mellan öarna reste gästerna med fisketrålare till Slite. En spelare hann inte få passet klart i tid så det blev matcher mellan lag med sju spelare i stället för med åtta.

En inledande blixtnatch med dubbla ronder vanns med de överväldigande siffrorna 11½-2½ av hemmalaget, som för första gången spelade under den gotländska flaggan. Den "riktiga" matchen, som ägde rum på Nya Snäck i Visby, vanns däremot av Ösel efter hård kamp. Tre partier pågick speltiden

ut, dvs fem timmar.

I Hemse spelades en blixturnering, som drog 21 deltagare. Segern delades av Gotlands Hartwig Larsson samt de båda Ösel-spelarna Mati Saarela och Aivar Sörm, alla med 9½ poäng (av 13), före Björn Andersson 8½, Rain Kilumets, Milde Burkova, Verner Larsson och Tore Gannholm 7½.

I en avslutande snabbschackturnering (20 min) deltog nio av Gotlands toppspelare tillsammans med de estniska gästerna. Resultat: Rain Kilumets, Milde Burkova, Aivar Sörm och Verner Larsson 5 (av 7), Tore Gannholm 4½, Lennart Olsson 4, Paul Kaju, Hartwig Larsson och Johannes Sjöman 3½.

Mer om Allsvenskan m m

Det var med häpnad jag tog del av Arne Berggrens insändare om/mot Allsvenska serien i TfS 5/90. Att seriespelet får ökad tyngd är en internationell trend och Allsvenskan klarar sig förmodligen utan min hjälp. I sin iver att storma mot seriespelet tecknar emellertid Arne en vrångbild av tillståndet i sin egen klubb Manhem, och jag fattar därför pennan för ett par tillrättaligganden.

Läsarbrev

• **Ekonomi:** Deltagandet i Allsvenskan är förvisso inte gratis. Den uppgivna siffran 60 000 kr för Manhems del är emellertid bruttokostnader för lagmatcher, inte nettokostnader för Allsvenskan. Genom att räkna in kostnader för lokalt seriespel och olika juniormatcher och genom att glatt bortse från att klubben får resebidrag för Allsvenskan skruvar Arne upp kostnaderna med närmare 20 000 kr.

• **Klubbverksamheten:** Så länge Arne inte ger exempel eller lägger förslag till Manhems styrelse är det svårt att gissa vilka områden som ges en "styvmoderlig" behandling till följd av det allsvenska engagemanget. Man kan dock jämföra klubbens verksamhet idag med den för tio år sedan och se vilka skadliga följder tredubblingen av antalet lag till nuvarande 12 lag har fört med sig...

□ I klubbmästerskapet deltar numera över 70 spelare mot 20 då.

□ Klubben har idag fler aktiva juniorer än någonsin förr. På elitsidan har en första seger i individuella Skol-SM 1980 följts av ytterligare tio.

□ Ordnad verksamhet bedrivs 4–5 dagar i veckan i klubblokalen, höst som vår. Under senare delen av 1970-talet fanns i princip ingen vårverksamhet över huvud taget – sådan ansågs omöjlig att ordna ("Det är ingen idé att försöka...")! Nybörjargrupper för vuxna var ett okänt begrepp.

□ Under 1980-talet har Manhem svarat för ett omfattande program av utåtriktade arrangemang: De årliga tävlingarna Manhem Open (elitkadetter) och Ernst Åhmans min-

ne (snabbschack), mängder av juniortävlingar. Öppna SM 1984 och nu senast SM 1990.

Självklart ska man alltid vara öppen för brister i den egna verksamheten och utan tvivel finns det mycket att förbättra. Arnes bild av det stora fält som ligger för fåfot medan alla resurser satsas på att plöja den allsvenska åkern är dock en aning orättvis.

• **Elitspelarna:** Arne skriver det inte uttryckligen, men han antyder i sin insändare att Manhems elitspelare saknar kontakt med verkligheten och lite grand flyter ovanpå. Fakta är att halva A-laget den gångna säsongen var fortlöpande verksamt som juniortränare (helt utan ersättning) och att en femte spelare under två semesterveckor var tävlingsansvarig under SM.

Otvivelaktigt är det på många håll svårt att ordna representativa klubb- och distriktsmästerskap. Arne tror att orsakssambandet löper från som mest sju allsvenska partier till passivitet i lokala tävlingar. Min uppfattning är att grunden ligger i det ökade utbudet av a) aktiviteter som konkurrerar om kvällstiden, b) koncentrerade tävlingar under helger, hela veckor och i utlandet. Eftersom det främst är elitspelare som deltar i den senare typen av tävlingar är det också de som i minskad utsträckning spelar i klubb och distrikt.

I motsats till Arne tror jag att sambandet lagspel/klubbverksamhet i huvudsak är positivt. Genom lagledarna finns en löpande kontakt mellan klubben och en stor del av medlemmarna, och "vi-känslan" i lagmatcher är gynnsam för klubben. Dessutom kan medlemmar som inte vill binda sig för omfattande turneringsåtaganden vara delaktiga i verksamheten ändå – genom att tacka ja till en lagmatch i taget.

Mats Eriksson
Vice ordf SS Manhem

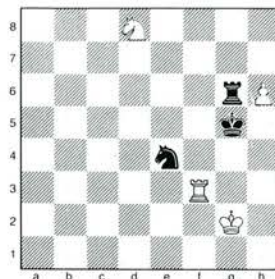
Studier

Originalstudier till: A Hildebrand,
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

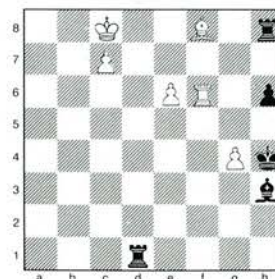
TfS' internationella turnering 1990

2563. V Nestorescu
Rumänien
Original

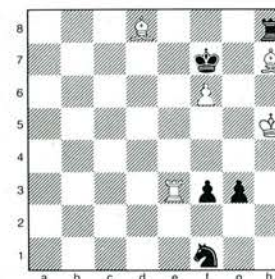
Vinst

2564. E Dobrescu
Rumänien
Original

Vinst

2565. A Hildebrand
Sverige
Korrektur

Vinst

Två av dagens studier kommer från Rumäniens främsta studieförfattare.

I 2563 måste den farliga h-bonden stoppas. I den första huvudvarianten offras båda tornen och vinsten framtvings med materialet K+S+B mot K+S. I den andra huvudvarianten offras vT och sS och spelet avslutas med en minorpromotion.

Den tyngre 2564 laborerar med två fribönder, vars frammarsch kontrolleras av svarts T+L. En Grimshawkombination tvingar svart till T-schackar som pareras med en exakt marsch av den vita kungen.

2565 är en korrektion av en tidigare felaktig studie. I femte draget måste vit välja rätt K-drag, ty ett alternativt drag utgör en tematisk förförelse.

Lösningarna skall sändas till studieavdelningens redaktör senast 1 november.

Lösningar till 2554–2556 i TfS 5/1990

2554 (Arestov). 1. c7 Sxf6+ 2. Ke5 (nu förgrenar sig spelet i två huvudvarianter):

a) 2. – Lf5! 3. Kxf5 Se8! 4. c8D (4. Sg4+? Kg7 5. Sh5+ Kh8 =) Sd6+ 5. Kf6 Sxc8 6. Sg4X

b) 2. – S8d7+ 3. Ke6 Lf5+! 4. Kxf5 Se8! 5. Sg4+ Kg7 6. Se6+! Kf7 (Kh8 7. c8D) 7. Sh6+ Ke7 8. c8SX!

Det är bara b-varianten som har något intresse, men även det har gjorts tidigare och elegantare. Den svarta bondeklumpen på damflygeln är synnerligen störande.

2555 (Neuenschwander). Hur skall vit hålla den svarta bondehären stängd? 1. Se6! c5 2. Sf8 c4 3. Sxd7 c3 4. Sc5! (det andra S-offret) bxc5 5. d7 c2 6. d8D c1D (svart har tre merbönder, men vit ligger tempo före) 7. Dd2! Da3! (hellre fly än illa fäkta! 7. – Dxd2 resulterar i pott och 7. – Dc4 8. Df4+! Dxf4 likaså) 8. Dg2+ Ke1 9. Dg3+! Dxd3 och så pott i alla fall.

Tre olika pottställningar. Småtrivligt. 2556 (Randviir). Liksom i den förra studien är frågan här: Hur skall vit få bukt med de svarta fribönderna? 1. Sf4 (tycks stoppa bönderna och hindra sK att angripa bonden e3) g2! (andra drag som 1. – Kd2 2. e4 g2 3. ▶

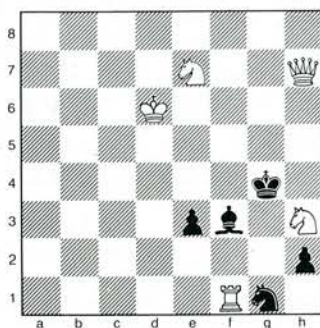
Problem

Bidrag och lösningar till Lennart Larsson,
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

Dom i Tidskrift för Schacks turnering för tredagsproblem 1988–89

1 och 2 pris ex aequo
**14806. Gennadij Kosjura &
Wladimir Kuzmitschov**
Gorlowska/Archangelsk

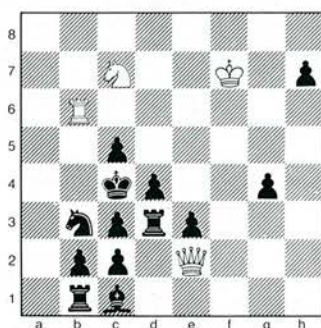
Matt i 3 drag

Lösning: 1. Sf4 e2 2. Dg6 (hot) Kxf4 3. Sd5.
1. – Sh3 2. Dh5 Kxf4 3. Dh4. 1. – Kg3 2.
Dg6 Lg4 3. Sf5.

Standarden under den här perioden var mindre hög, i viss mån beroende på osäkerheten under 1988 hur det skulle bli i fortsättningen med problemavdelningen. Men, den kom i gång igen, och en av schackvärldens

▶ Sh3! eller 1. – Kc4 2. e4 Kd4 3. e5! Ke4! 4. Sg2! ger vit möjlighet att försvara sig 2. e4!! (ej 2. Sxg2? h3 3. Sf4 h2 4. Se2+ Kd2 5. Sg3 Ke1! och svart vinner) Kb3!! (märkligt nog det enda) 3. Sh3! Kc4 4. e5! Kd5 5. Sf4+! (5. e6? Kxe6 6. Sf4+ Kd6, d7, e7, f7 men inte e5, f5, f6?) Kc6! 6. Sh3! Kd7 7. Kb7 Ke6 8. Sf4+ Kf7 9. Sh3 Kg6 10. Sf4+ Kg5 11. Sxg2 h3 12. e6! Kf6 13. Se3! Kxe6 14. Sf1 med teoretisk remi.

1 och 2 pris ex aequo
14825. Leonid Makaronez
Brjansk

Matt i 3 drag

Lösning: 1. Kg7 (2. Df1) Ld2 2. Dg2. 1. –
Sd2 2. Dxg4 1. Ke7? Sa5!. Ke8/Kg8? Ta1!.

äldsta problemspalter kunde leva vidare!
25 problem omfattade emellertid skörden, det mesta småsaker och en del ganska ofullgångna problem. Tre bilösliga, däribland en förtjusande miniatyr av Espen Backe (14815). Synd! Till Lobusovs 14783, ett böhmiskt problem med ekomatter, finns flera föregångare från början av seklet, dessutom mer ekonomiskt framställda. T ex J Drnek, Lidové Noviny 1922: Kh8 Da8 Lb5 Ld6 Sf4 Sg2 – – Kd4 Sb1 Se1 Bb4 c3 d7 e6 f2 f3. 3 drag. 1. Kh7 Sd3/fxg2/Sxg2 2. Dh8/Sxd3/Se2/Da7. Efter 1. – Sd3 2. Sxd3 får Drnek till ännu en modellmatt, Lc5 respektive Le5.

Prislistan blir således lite mager. Till mer än två priser räcker inte standarden, och två

olika men likvärdiga alster får dela på första och andra pris (diagram).

Böhmiska problem med trefaldig fångsling av en och samma pjäs hör till sällsyntheterna. Kosjuras och Kuzmitschovs problem, med tio pjäser dessutom och en strålande inledning, torde vara helt originellt. Det finns hur som helst inte i Hilding Fröbergs bok *Bindningsproblem med modellmatt*, som innehåller det mesta i genren. En liten svaghet är att den ena varianten bara är en utviking av hotet, Dg6 kommer alltså två gånger.

Makaronez' uppgift visar dualförhindring på d2 efter S/L-blockader, vilka stänger inne Td3 och släpper vit D fri. Inte ett stort men ett estetiskt tilltalande problem, där den högt uppe på brädet fritt svävande vita kungen lämnar det fält där hotmatten ska ske. Charmfullt!

1 Hedersomnämning 14797 Hilding Fröberg, Haninge: Ka4 Df3 Lg3 Sd5 – – Ka8 Th8 Le1 Lf1 Sb1 Bc3 e2 f2 h5. 3 drag. 1. Ka5 (hot 2. Sb6/Sc7/Ka6) 2. Sb6 Ka7 3. Df7. 1. – Ka7 2. Df7 Ka8 3. Sb6. 1. – Te8 2. Sc7 Kb8/Ka7 3. Da8/Sb5. 1. – Lg2 2. Ka6 Lxf3 3. Sb6. 1. Kb5? Te8!.

Böhmiska problem med svart K i hörnet, hur ofta såg vi inte det! Trots detta har problemet en egen ton, en god inledning, tre hot som på ett raffinerat sätt differentieras. Tyvärr dual efter 1. – Tc8 2. Sb6/c7 berättade datorn för mig!

2 Hedersomnämning 14770 John Svedberg (†), Iggesund: Ka2 Db8 Ta4 Tg5 Lb7 Ld6 Se3 Sg2 Be2 – – Ke4 Tf3 Lb6 Le6 Sg7 Ba3 d4 d5 d7 f5 h5. 3 drag. 1. Sxf5 (2. Sg3 3. Te5) Txf5 2. La6. 1. – Lxf5 2. Da8. 1. – Sxf5 2. Dh8. 1. Lf4? d6!. 1. Sc4? Td3!.

Tre svarta pjäser slår en vit S för att förhindra att den själv offerar sig i hotet. Vit svarar med att locka bort de svarta pjäserna så att hotmatten Te5 ändå blir möjlig. Skämtsamt kan man kalla detta ett polemiskt problem, vit vill visa att han genomgående har rätt. Och det lyckas han med! Det hade varit fint om alla tre varianterna hade kunnat forceras med hjälp av vit dam.

1 omnämning 14778 Erik Svedberg, Gnarp. En supertungviktare vad materialet beträffar. Därmed sagt att det är lite för mycket muskler för vad som presteras. Inledningen 1. Se5 möjliggör avdragschack med Se6 och ger ett flykttält men det händer inte så väldigt mycket när maskineriet sätter i gång. Lite mera liv blir det faktiskt när Se1 drar och bl a efter Sc2/g2 frigör båda bönderna på andra raden. Den vita damen har en bedräglig roll!

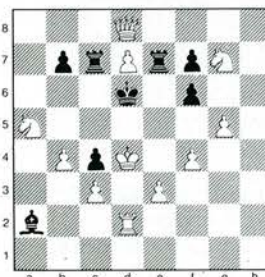
2 omnämning 14769 Claude Goumondy, Paris. Ännu en av dessa cykliska historier som författaren har gjort ett otal variationer på, ofta mycket snarlika. Även den här uppgiften har en syster från Cesholensky Sach 1984 med T:n på diagonalen och tekniken med B och L vid sv K. Symmetriskt således som så ofta i G:s problem.

Dagens problem är emellertid ovanligt leddigt i utformningen, och ekonomiskt, bara 17 pjäser. En svaghet är att vit D inte kunde få göra inledningen, nu utnyttjas den bara som en L! Ett omnämning kan vi trots allt bjuda på i den svaga konkurrensen.

Domare: Bo Lindgren, Lidingö

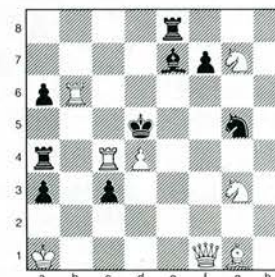
Spärrfrist tre månader efter domens publicering.

14892. Antonio Piatasi (†)
I-Imola

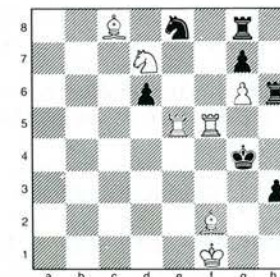
Matt i 2 drag

14893. Stefan Milewski
PL-Gdansk

Matt i 2 drag

14894. Ramutis Juozenas
SU-Kaunas

Matt i 3 drag

Lars Karlsson vann i Avesta

□ Den sjätte upplagan av Avesta Open vanns av stormästaren Lars Karlsson, som i fjol var med om att dela segern. Förstapriset säkrade han i sista rondan genom att som svart slå en av huvudkonkurrenterna, Anders Eriksson.

I Avesta arbetar man målmedvetet för att göra turneringen till ett alternativ till Limhamn Open. Deltagarantalet har stadigt ökat och den här gången kunde man räkna in hela 76 startande (nytt rekord). I år provade man en ny spelokal med plats för 160 deltagare, så det finns plats för ytterligare tillväxt.

Arrangörerna erbjöd tre nätter plus frukost och middag under hela tävlingen för den anmärkningsvärt låga summan av 730 kronor. Sådana argument brukar väga tungt bland schackspelare.

Ett arrangemang av det här slaget är naturligtvis betydelsefullt för hela distriktet, vars spelare får möjlighet att på hemmaplan mäta sina krafter med representanter för eliten. Mest framgångsrik av Dalaspelarna i år var Torbjörn Björklund, Malungs SK som blev sjätte man, endast en halv poäng efter segraren.

Här är partiet som avgjorde turneringen:

HOLLÄNSKT FÖRSVAR (A 90)

Anders Eriksson Lars Karlsson
Västerås ÖSK Södra/SASS

1. d4 e6 2. Sf3 f5 3. g3 Sf6 4. Lg2 d5 5. 0-0

▶ **14895. Anders Jansson**, Uppsala. Vit: Kg7 Db4 Tf2 Th6 Le5 Lf7 Sf1 Bh5. Svart: Kh4 Lc4 Sg4 Bb5 e7 g5. Matt i 2 drag.

14896. Yohanan Afek, Israel. (3 pr Nederländerse Bond v Sch Vrienden 1981) Vit: Kd8 Da2 Tb7 Te5 La3 Bb5 c4 c6 d3. Svart: Ka8 Da1. Matt i 2 drag.

14897. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Kd8 Tg7 Le5 Sa7. Svart: Kh8 Df3 g3. Matt i 3 drag.

14898. Vjatseslav Antipov, SU-Borovitschi. Vit: Kf3 Dd4 Bc2 d2. Svart: Kb5. Matt i 4 drag.

14899. Christer Jonsson, Skärholmen. Vit: Kc7 Lh2 Sc8 Be2. Svart: Ka8 Bf4. Matt i 4 drag.

Lösningstid 10 november.

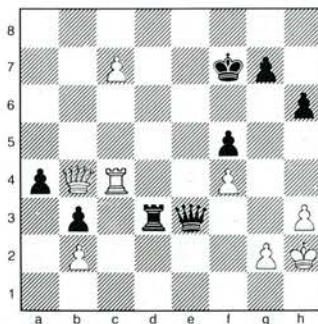
Ld6 6. c4 0-0 7. b3 b6 8. cxd5 exd5 9. Sc3 c6 10. Lf4 Lxf4 11. gxf4 Lb7 12. e3 De7 13. Dc2 Sbd7 14. Tfd1 Se4 15. Tac1 Kh8 16. Db2 Tg8 17. Se2 a5 18. Sg3 Tgf8 19. a3 Kg8 20. Tc2 Sd6 21. a4 Se4 22. Se2 Kh8 23. Se1 c5 24. Sd3 Sb8 25. dxc5 bxc5 26. De5 Dd8 27. Sg5 Sd7 28. De6? Sxg5! 29. fxc5 Ta6 30. Sf4 Txc6 31. Sxe6 De7 32. Sxf8 Sxf8 33. h4 Sg6 34. Lxd5 Lxd5 35. Txd5 Sxh4 36. Tdxc5 Dxc5 37. Kf1 h5 38. Txa5 Kh7 39. Ta7 Dg2 40. Ke2 Dg4 41. Kd3 De4 42. Kc3 Sf3 43. b4 h4 44. Kb3 h3 45. Tcc7 Db1 46. Kc4 Db2 47. a5 h2 48. uppgivet.

En vit dam spelade en av de ledande rollerna även i partiet mellan Per Persson (1735) och Göran Rörvall (2306):

SICILIANSKT PARTI (B 90)

Per Persson Göran Rörvall
SK Rockaden, Sundsvall Hedemora SS

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3 e5 7. Sf3 Dc7 8. Le2 Le7 9. 0-0 0-0 10. h3 b5 11. Tc1 Lb7 12. Sd5 Sxd5 13. exd5 Sd7 14. e4 b4 15. Sd2 f5 16. f4 e4 17. Dc2 Sc5 18. Sb3 Lf6 19. Dd2 a5 20. Ld4 a4 21. Sxc5 Lxd4 22. Dxd4 dxc5 23. De3 Dd6 24. a3 Df6 25. axb4 cxb4 26. Dd2 b3 27. c5 e3 28. Dxe3 Lxd5 29. Dc3 Dc6 30. Lf3 Tfd8 31. Lxd5 32. Tfd1 Tad8 33. Dc4 Kf8 34. Txd5 Txd5 35. Db4 h6 36. Tc4 De6? 37. c6 38. Kf7 38. c7 Dc3 39. Kh2 Td3

40. Df8! Kxf8 **41. c8D!** Ke7 **42. Tc7** Kf6 **43. Df8** Kg6 **44. Txc7** uppgivet.

Slutställning: 1) Lars Karlsson, Södra/SASS 6 (av 7), 2) Anders Larsson, Uppsala ASS 5½, 3) Torbjörn Glimbrant, Uppsala ASS 5½, 4) Jan Johansson, Uppsala ASS

5½, 5) Anders Kling, SK Rockaden, Sundsvall 5½, 6) Torbjörn Björklund, Malungs SK 5½, 7) Anders Eriksson, Västerås ÖSK 5, 8) Richard Wessman, Wasa SK 5, 9) Thorsteinn Thorsteinsson, Uppsala ASS 5, 10) Michael Johansson, Horndals SK 5, 11) Göran Rörvall, Hedemora SS 5.

Mikael Johansson vann Chr IV Open

□ Nytt namn, ny speltid, ny spelform – och vips kunde Kristianstads SK räkna in 46 deltagare i Christian IV Open. Det är Nordskånes enda stortävling, som i år spelades i avslutning till pingsthelgen.

Femte försöket för Kristianstads SK blev det hittills mest lyckade. Med hjälp av fyra inledande entimmespartier kunde sju ronder avverkas på tre dagar, en idé som tycks ha framtiden för sig.

Snabbast i starten var den till Olofström nyinflyttade högrankade jugoslaven Neretljak Nedzad som efter de första fem ronderna ledde med 4½ poäng. Mikael Johansson, som var topprankad, förlorade i andra omgången mot Roland Lundberg, Vanneberga SK men vann resten av partierna. Sedan han i finalronden slagit Conny Holst stod han som ensam segrare.

I näst sista rondan föll han Nedzad:

SICILIANSKT PARTI (B 29)

Neretljak Nedzad Mikael Johansson
Olofströms SK Åstorps SS

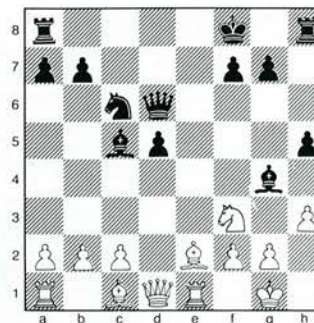
1. e4 c5 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 e6 4. e5 Sd5 5. Sxd5 exd5 6. d4 Sc6 7. dxc5 Lxc5 8. Ld3

Här är måhända vits starkaste fortsättning 8. Dxd5, vilket kan följas av t ex 8. – Db6 9. Lc4 (9. Dd2?! d6 10. exd6 0-0 och svarts angrepp är farligt) Lxf2 10. Ke2 0-0 11. Tf1 Lc5 12. Sg5 Sd4 13. Kd1 Se6 14. Se4 Le7 15. c3 d6 16. exd6 Td8 17. Kc2 med fördel för vit. **8. – d6 9. exd6 Dxd6 10. 0-0 Lg4!?**

Här hade svart möjligheten att med 10. – 0-0 välja ett relativt lugnt spel med i det närmaste lika chanser. Med textdraget är han beredd att ge upp rockaden och satsa på kungsansgrepp. I Johanssons kreativa variantval ligger en del av förklaringen till framgången i detta parti.

11. Te1 Kf8 12. Le2 h5 13. h3?

Ett avgörande feldrag. Kanske hade 13. c3 för att eventuellt spela 14. Sd4 och senare kanske g3 för att utveckla löparen på c1 via f4 varit en framkomlig väg. Textdraget hotar ingenting, eftersom avslaget 14. hxg4 hxg4 endast skulle öppna h-linjen för svarts angrepp.

13. – Dg3! 14. Kh1

Situationen skulle knappast bli ljusare efter 14. Tf1 Lxh3 15. Se1 Td8.

14. – Lxf2 15. Tf1 Te8 16. b3?

Efter detta drag blir vit krossad. En möjlighet att kämpa vidare i den ofördelaktiga ställningen hade annars varit 16. Lf4!? Dxf4 17. Txf2.

16. – Lxh3! 17. gxh3 Dxc3 18. Sh2 Lg3 19. Txf7

Endast ett sätt att undgå omedelbar matt. **19. – Kxf7 20. Dxd5 Te6 21. Dg2 Dxc2 22. Dxc2 Lxh2 23. Lc4 Le5**

Med pjäs och bonde under höll vit ut ytterligare tio drag innan han gav slaget förlorat.

(Kommentarer: Bo Aurell)

Slutställning: 1) Mikael Johansson, Åstorps SS 6 (av 7), 2) Jan Clementsson, Limhamns SK 5½, 3) Lennart Ljungquist, Jönköpings SS 5½, 4) Bo Aurell, Hässleholms SK 5, 5) Bengt Andersson, Kymbo SK 5, 6) Tommi Toivanen, Kristianstads SK 5, 7) Neretljak Nedzad, Olofströms SK 4½, 8) Roland Lundberg, Vanneberga SK 4½, 9) Conny Holst, Limhamns SK 4½, 10) Bengt Nilsson, Finspångs SK 4½, 11) Ingvar Jiretorn, Bräkne-Hoby SK 4½, 12) Anders Göransson, Hässleholms SK 4½, 13) Lars-Göran Eklund, Skara SS 4½.

SOLSTADSTRÄFFEN KARLSTAD

Karlstads ASS inbjuder till den 17:e upplagan av SOLSTADSTRÄFFEN som spelas under allhelgonahelgen den 3-4 nov. 1990.

Spelplats är som vanligt Hotell Gustaf Fröding där vi disponerar ny stor konferenslokal av yppersta klass.

Logi i dubbelrum med lunch på lördag och frukost och lunch på söndag för 380:--. Logi med enbart frukost 270:--. Enkelrumstillägg 105:--. Boka i god tid på tel 054-83 10 00.

SPELFORM: Indelning efter rating i grupper om högst 22 spelare. 15 min per spelare och parti. BERGERS SYSTEM. Personlig anmälan senast 12.30 lördag. Prisutdelning 15.00 söndag.

PRISER	Grupp 1	5000	2500	1500	1000	600	400
	2	2500	1250	750	500	400	300
	3	1500	750	500	400	300	200
	4	1200	600	500	400	300	200
	5-6	1200	600	500	400	300	200

SOLSTA CUP 500:-- till den gruppsegrare som tappar minst poäng.

STARTAVGIFT: 250:-- lika för alla. IGM fri start och logi. IM fri start.

Startavgiften inbetalas senast 25 okt. (utlandet 19 okt) på pg 496 07 54-2 KARLSTADS ASS TÄVLINGAR. Notera ratingtal och telefonnummer. Vi tar efteranmälan på telefon i mån av plats. Ingen extraavgift.

UPPLYSNINGAR: E Bøgren 054-15 97 08, K Å Andersson 054-238 37.

- VÄLKOMNA TILL VÄRMLAND -

SS Manhem inbjuder till den fjärde upplagan av

ERNST ÅHMANS MINNESTURNERING

3-4 november klockan 10.00 båda dagarna

Spellokal
Kommunikationer

Hvitfeldtska Gymnasiets matsal, Rektorsgatan 2, Göteborg.
Tag från Centralstationen linje 6 mot Guldheden eller linje 7 mot Tjnnered och stig av vid Vasa Sjukhus.

Spelsystem
Betänketid
Priser
Ratingpriser
Anmälan

Åtta ronder Monrad.
45 minuter per spelare och parti.
2 500 kr till segraren, övriga priser avgörs beroende på deltagarantalet.
400 kr till var sjunde deltagare under 2200.
Sker genom att betala startavg på SS Manhems postgiro 42 28 22-7 senast den 29 oktober. Ange på talongen vilken klubb du är med i samt ratingtal.

Startavgift
Personlig anmälan
Förseningsavgift
vid efteranmälan
Logi
Ytterligare inf

Seniorer 150 kr, juniorer födda 1972 och senare 100 kr.
Sker vid start fram till 09.30 på lördagen.

30 kr extra.
Hotell Excelsior 031/17 54 30, Hotell Wasa 031/17 36 30.
Claes R. Nilsheden 031/53 61 04, SS Manhem 031/13 68 15

Dessutom inbjudes samtliga deltagare och övriga intresserade till blyttturneringen ÅSKBOLLEN fredagen 2 november som spelas i samma lokal som huvudturneringen kl 18.30. Här är anmälningsavgiften 25 kr för seniorer och 10 kr för juniorer.

VÄLKOMNA!

In September Chess Informant 49

● Selection of the games from the most important tournaments of the first half of this year -
CONCLUDING WITH THE INTERZONAL TOURNAMENT IN MANILA.

● The games are annotated by the world's top chess players - **STARTING WITH GARRY KASPAROV.**

READERS TOO CHOOSE THE BEST GAMES (Not only the jury!)

All the explanations are in the 49th volume:
● List of the games from which the readers select the best games

● Rules of the contest
● A long list of prizes

MEDITRAVEL LTD.

Member of Meditrade Ltd. Group, London
M. Tita 23/IV, 11000 Beograd, Yugoslavia.
Tel. 38/11/332-485. Fax 38/11/338-892, Tlx. 72585 SISCO YU

Ensures two-week holiday in Yugoslavia during winter or summer for the five most successful readers.

The Chess Information System of Chess Informant
Encyclopaedia of Chess Openings
Encyclopaedia of Chess Endings

Chess
Informant

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm
ISSN 0040-6848

ICCF:s rankinglista

ICCF (Internationella Korrschackförbundet) nöjer sig i motsats till FIDE med att justera sin rankinglista en gång om året. Men så är också korrtävlingarna betydligt mera utdragna än motsvarigheterna i närshack.

Av den lista som gäller från den 1 juli 1990 framgår bl a att Ulf Svenson, Skänninge fortfarande håller sin position som världsfemman. Näste svensk i världstoppen är Eric Arnlind, Vårby som ligger på 50:e plats.

För att bli rankad av ICCF krävs minst 30 partier i tävlingar av hög klass. Hit räknas bl a vissa nationella mästerskap, t ex SM 1988 och SM 1989.

Världstoppen ser ut så här:

1) D Lapienis, Sovjet	g 2715(-)
2) J Penrose, England	g 2710(- 5)
3) L Santos, Portugal	m 2690(-)
4) M Umanskij, Sovjet	m 2675(-)
5) U Svenson, Sverige	m 2665(-)
6) E Bang, Danmark	g 2655(- 5)
D Barasj, Sovjet	2655(-)
8) D van Geet, Holland	m 2645(-)
9) I Kopylov, Sovjet	m 2640(- 5)
H Bouwmeester, Holland	g 2640(-)
11) J Sloth, Danmark	g 2635(-)
12) A Voltsjok, Sovjet	m 2630(+ 15)
13) S Webb, England	g 2625(+ 5)
A Poulsen, Danmark	m 2625(- 5)
N Rabinovitj, Sovjet	2625(-)

□ Den svenska delen av listan omfattar totalt 105 namn. De främsta:

1) U Svenson, Skänninge	m 2665(-)
2) E Arnlind, Vårby	g 2575(- 5)
3) R Lekander, Växjö	m 2545(+ 5)
4) K Krantz, Höör	m 2530(+ 5)
B Hernod, Eskilstuna	m 2530(-)
6) B Hammar, Ödeshög	2520(- 30)

7) G Andersson, Floda	2510(+ 20)
J Ohlin, Malmö	m 2510(- 5)
9) S Lundholm, Hbg	m 2490(+ 30)
G Hjorth, Sundsbruk	2490(+ 30)
11) S Hjorth, Sundsvall	2485(-)
12) L Nåmark, Borås	2480(+ 5)
S-Å Kronberg, Malmö	2480(-)
14) I Carlsson, Linköping	2465(+ 10)
D Allberg, Uppsala	2465(-)
R G Hagelin, Bromma	2465(-)
R Åkesson, Stockholm	2465(+ 15)
18) S Winge, Bollmora	2460(+ 40)
19) A Ericson, Hägersten	m 2445(-)
20) L Enterfeldt, Gävle	2440(+ 60)
B Hjort, Huskvarna	2440(- 20)
D Olofson, Stockholm	2440(+ 10)
23) J Svenningsson, Tranemo	m 2430(-)
24) H-Å Cedersund, Linköping	2425(+ 15)
25) M Johansson, Vikmansh.	2420(-)
26) H Åhman, Hägersten	m 2415(- 15)
27) J Becker, Eskilstuna	2405(+ 35)
A Qwint, Malmö	2405(- 5)
B Skogsberg, Falun	2405(- 15)
G Gustafsson, Emmaboda	2405(-)
B Plato, Hässleholm	2405(+ 15)
T Welin, Stockholm	m 2405(-)
33) W All, Bromma	2400(+ 5)
O Ekengren, Krylbo	2400(+ 35)
35) K Andersson, Lima	2395(-)
E Nordström, Bandhagen	2395(+ 15)
S Nyman, Falkenberg	m 2395(+ 10)
38) L Rydholm, Göteborg	2390(- 5)
39) B Jansson, Uppsala	2380(- 10)
B Backman, Motala	2380(+ 10)